Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

Gunamalika
Sanskrit
Lipi – Devnagari
Folio – Various (107)
Printed
Very old
Size: 8.4" x 5.5"

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री॰ दानराजतापसी

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाम॰ १ प्रा.॥

वेण

JNANA SIMHASANA VIDYA MANDIR
LIBRARY.
Jangamwadi Math, VARANASI.
Acc. No. 3858

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ श्रीमातापितृभ्योनमः ॥ श्रीकुलदेवताभ्योनमः ॥ श्रीज्ञानेश्वरनामदेवाद्यनमोनमः ॥

श्लोक—ॐपार्थायप्रतिबोधितांभगवतानारायणेनस्वयं ॥ व्यासेनग्रथितांपुराणमुनिनामध्येमहाभारते ॥ अद्वैतामृतवर्षणींभगवतीमष्टादशाध्यायिनी ॥ भवत्वामनुसंदधामिभगवद्गीतेभवद्वेषिणीं॥१॥ वसुदेवसुतंदेवंकंसचाणूरमर्दनं॥देवकीपरमानंदंकृष्णंवंदेजगद्गुरुं॥२ मूकंकरोतिवाचालंपंगुंलंघयतेगिरिम्॥यत्कृपातमहंवंदेपरमानंदमाधवं ॥ ३ ॥

ॐनमोजीमंगळमूर्ती ॥ वक्रतुंडाश्रीगणपती ॥ मूळारंभाज्ञानज्योती ॥ श्रुतिध्यातीतुजनमो ॥ १ ॥ जयजयाजीअखंडधामा ॥ निग

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

मातीततूंविश्रामा ॥ मंगलनिधीसगुणगुणधामा ॥ सज्जनजीवना-
आत्मरूपा ॥ २ ॥ पद्मासनींअखंडस्थीर ॥ सिध्धसाधकींपरमउ-
दार ॥ गुणवर्णनींथकलेथोर ॥ अपरंपारलीलातुझी ॥ ३ ॥ लंबोद
राविघ्नहरणा ॥ चतुर्भुजासूक्ष्मनयना ॥ सुबोधअवतारगुणभूषणा॥
मुनिजनध्यानानमोनमो ॥ ४ ॥ आतांकृपालुवाकृपाकरीं ॥ रंगवींगु
णाचीगुणलहरी ॥ बुद्धिदातासकळांतरीं ॥ प्रेरणाकरींग्रंथारंभा॥५॥
तुमचेकृपेचेंशुद्धअक्षर ॥ स्फटिकजैसेंमुक्ताफळ ॥ तेथेंपामराचीवा-
चाबरळ ॥ कृपासबळतूमची ॥ ६ ॥ तुह्मीसकळब्रह्मांडआधार ॥
आदिअंतींसर्वांगोचर ॥ मूळरूपनामेंप्रचार ॥ हापूर्णविचारअ
नादी ॥ ७ ॥ नमनमाझेंपुढतपुढती ॥ गुणग्रंथाद्यावीमिती ॥ उणें
पुरविणेंतुह्मांहातीं ॥ हेंचिमागणेंदातारा ॥ ८ ॥ तुमचेअभयवच

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नाचाआधार ॥ म्हणोनिकरितोंनमस्कार ॥ निजरूपसत्तामायाप्र
ार ॥ तयानमस्कारसाष्टांग ॥९ ॥ धन्यधन्यमायवागेश्वरी ॥ स
कळविद्येचीमूळाक्षरी ॥ विणाशोभेदक्षिणकरीं ॥ विजयमूर्तीसर्वदां
॥ १० ॥ तूंआदिरूपाचोचित्कळी ॥ त्रिगुणरूपीमायाजाळी ॥ स
कलसत्तात्रिभुवनांतरीं ॥ ऐसेंगर्जतीवेदशास्त्रें ॥ ११ ॥ अनंतरूपा-
चीरूपिणी ॥ सकलजीवसूत्रांचीस्वामिणी ॥ त्राहेत्राहेजगज्जननी॥
करींप्रेरणामनींगुणग्रंथा ॥ १२ ॥ तुझेकृपामृततुषारें ॥ पंगूलांघि
तीगिरीशिखरें ॥ मुकेगर्जतीमहामंत्रें ॥ तरीह्याग्रंथींरसभरीं ॥१३॥
विशाळभाळचिन्मयनयनी ॥ कांतीजैशीसूर्यतरणी ॥ यालागींदो-
न्हीकरजोडोनी ॥ अनन्यपणेंशरणतुज ॥ १४ ॥ अंबेजगदंबेमाय-
राणी ॥ प्रसंगींधीरदेमायबहिणी ॥ शरणतुजमीअनन्यचरणीं॥क-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

दपद्मस्थानींगौरवतुझा ॥ १५ ॥ आतांनमूंश्रीगुरुनाथ ॥ तोपुरवि
तासकळअर्थ ॥ भोळ्याभाविकांसनाथ ॥ तारीअनाथदीनबंधू॥१६
जयजयाजीश्रीगुरूमूर्ति ॥ सगुणव्यापकाश्रीपती ॥ तववर्णनींवेद
श्रुति ॥ मौन्यनिश्चींतराहिल्या ॥ १७ ॥ जयजयाजीअव्यक्ता ॥
पूर्णबोधासदोदिता ॥ तुझेगुणानुवादवर्णितां ॥ शेषहीकदांनातुडे
॥ १८ ॥ ब्रह्मादिकपुरंदर ॥ निर्जरनेणतीतवपार ॥ दुर्बळदास
जोडोनिकर ॥ भावेंनमस्कारकरीचरणीं ॥ १९ ॥ ऐशियांचीमती-
ठेंगणी ॥ जाहलेश्रीगुरूचूडामणी ॥ तेथेंमीप्राकृतदीनवाणी ॥ का
यबोलबोलूंआतां ॥ २० ॥ आतांबहूस्तवनकरणें ॥ मनावाटेला-
जिरवाणें ॥ सूर्याचियाअंगाउटणें ॥ कायलावणेंघडेल ॥ २१ ॥
नातरींतोसुवर्णगिरिवर ॥ रत्नयुक्तदिसेसुंदर ॥ त्यासींगुंजांचाशृं-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

।स्व,गु

गार ॥ हाविचारकेवींघडे ॥ २२ ॥ अथवातोक्षरासिंधू ॥ अमृतें-
भरलाअगाधू ॥ त्यासींशर्करानैवेद्यू ॥ हेंविषदूकेवींघडे ॥ २३ ॥ ना
तरींतेंजान्हवीवारी ॥ त्रैलोक्यपातकेंनिवारी ॥ तियेसींन्हाणावेंथि
छरीं ॥ ऐसाविचारकेवींघडे ॥ २४ ॥ खद्योतआपुलेंतेजमिरवी ॥
विरोळाशेषातेंशिकवी ॥ उपजतबाळातेंरांगवी ॥ ऐशियाठेवठेवीके
वींघडती ॥ २५ ॥ अहोयागगनासीगवसणी ॥ वायूचीमोटबांधेल
कवणीं॥डोळ्यांतसामावेधरणी॥ ॥ ऐशीकरणीकेवींघडे॥२६॥मश्यक
मेरूतेंकंवटाळी ॥ टिटवीसागरातेंगिळी ॥ मुंगीपृथ्वीपायांतळीं॥हें
भूमंडळींकेवींघडे॥२७॥पांगूळधांवेपवनापाठी॥आंधळाओंवीनक्षत्र
गांठी ॥ नातरींबधिराचेश्रवणपुटीं ॥ शास्त्रगोष्टीऐकणें ॥ २८॥ हें
हीघडोंशकेएकेरीती ॥ परीकरितांनयेतवस्तुती ॥ यालागींमौन्येंच-

अ ०१

॥ ३

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

चरणींमिठी ॥ नमननिश्चितीपायांसी ॥ २९ ॥ परीस्तवकरावया एककारण ॥ पुरविशीवाचारसींरसभरण ॥ तूंदातामहादीनालागून ॥ चरित्रगुणनेईकळसा ॥३० ॥यालागींजोडोनिदोन्हीकर ॥ करितोंसाष्टांगनमस्कार ॥ मगश्रीगुरूअभयदानीउत्तर ॥ ठेविलाकरमस्तकीं ॥ ३१ ॥ ऐसाश्रीगुरूवरलाधला ॥ मगआनंदेंग्रंथारंभकेला ॥ आतांनमूंमातापितयांला ॥ ज्यानींदेहपाळिलाजीवेंभावें॥३२ याकारणेंमातापिता ॥ आधींवंदावींसांडोनिदुरिता ॥ आतांवंदूंकुळदेवता ॥ जेअंगभूतईश्वराचे ॥ ३३ ॥ तेसकलांचेशरीरीं ॥ राहटीकरितीआंतवाहेरी ॥ कुळाचारकुळबोहरी ॥ तोचिहरीदाविता ॥ ३४ ॥ तेसकलार्थकामना ॥ करितोंपूर्णसद्गुरूवचना ॥ कुलदेवतातूंचिनारायणा ॥ साष्टांगप्रणिपातेंनमनकरितों ॥ ३५ ॥ आ

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तांनमूंव्यासादिमहाज्ञाते ॥ सकलशास्त्रांचेअधिष्ठाते ॥ भूतभवि
ष्यजाणते ॥ मुनिजनसंतांनमोनमो ॥ ३६ ॥ आतांनमूंश्री-
ज्ञानराजमाउली ॥ सकलसंतमहंतांचीसाउली ॥ अमृतसंजीवनी-
ज्ञानेश्वरी ॥ प्रगटबोलीमराठी ॥ ३७॥ नमोनमोजीराजयोगीदेवा
॥ जोनिजभक्तांचाज्ञानदिवा ॥ अज्ञानभोळ्याभाविकांजीवां ॥ सु
बोधसुखठेवाउघडकेला ॥ ३८ ॥ जोसकळभक्तशिरोमणी ॥ शुद्ध-
बोधज्ञानांजनी ॥ तोआळिंकापूरस्थानीं ॥ ईंद्रायणीतटींस्थीर॥३९
त्राहेत्राहेजीदातारा ॥ कठीणत्रिविधतापाचीज्वाळा ॥ सोडवींया-
पासोनिकृपाळा ॥ लागूंदेचाळाभक्तीचा ॥ ४० ॥ जरीहोशीकृपेनें-
सरळ ॥ तरीचउमटतीबोलरसाळ ॥ स्वात्मबुद्धिप्रेमसरळ ॥ बुद्धि
बरळजाऊंनेदी ॥ ४१ ॥ आतांकृपाळुवाकृपाकरीं ॥ सोंडवींकुबुद्धि

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

पासोनिसत्वरी ॥ लागावासंतसंगअंतरीं ॥ ऐसेंकरींदातारा॥४२॥
आतांनमूकळगळूनामदेवा ॥ तुमचेनामाचानिजात्मठेवा ॥ उ
घडकरणपराभाग्यसदैवा ॥ कैसेनिजीवांघडेलकीं ॥ ४३ ॥ आह्मा
नमातिमंदज्ञानहीन ॥ नाहींसंतसेवादेहपराधीन ॥ यात्रानेम-
नामस्मरण ॥ सदांआचरणतेंहीनाहीं ॥ ४४ ॥ तरीतूंस्वामीदाता
रा ॥ सांभाळींआपुलीनिदमाळा ॥ आह्मांगामरांह्मातीकृपाळा ॥
कायकळावाढविशी ॥ ४५ ॥ स्वबोधगुणमालिकापाठ ॥ ह्मासंतां-
घरींचाप्राचीनहाट ॥ आह्मानिमित्यबोभाट ॥ तुमचेकृपेंलाधलों
॥ ४६ ॥ जैसेंमुगानेंघरिलेंमनां ॥ समुद्रओलांडीनअर्धक्षणीं ॥ प-
रीहनव्हेतिचीकरणी ॥ आंधकारसंपूर्णआपुला ॥ ४७ ॥ आतांन
तूंसंतमहंतां ॥ सिद्धीसन्यावोहीगुणवार्ता ॥ जोआवडपंढरीनाथा ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तीरसाळकथाहृदयींवसो ॥ ४८ ॥ संतवचनींठेवोनिध्यान ॥ नाहीं
केलेंवाचाळपण ॥ गुणीगुणाचेंसगुणकीर्तन ॥ प्राकृतपणेंमनबोधा
॥ ४९ ॥ मूळसांडोनिसर्वथा ॥ नाहींवाढविलेंअर्था ॥ चतुरींशोधो
निपहावेंग्रंथा ॥ दोषसर्वयाठेवूंनये ॥ ५० ॥ याहीवरीअविकउणें॥
घडलेंअसेलअज्ञानपणें ॥ तरीसर्वस्वक्षमाकरणें ॥ घेतलेंधरणेंदा-
तारा॥५१॥बाळकनकळोनिअपराधीझाला॥तरीक्षमाकरणेंआहेमाते
ला ॥ तैसेतुम्हीसंतमाउलीदयाळा ॥ पुरवालळादासाचा ॥ ५२ ॥
शेषादिशिणलेवर्णितां ॥ तेथेंपामराचीकायकथा ॥ म्हणोनिचरणीं-
ठेविलामाथा ॥ सकळसंतांनमोनमो ॥ ५३ ॥ आतांकरूंग्रंथारंभू॥
जोमनबुद्धीचासंवादू ॥ आधारश्रीगीतापरमार्थबोधू ॥ हास्वबोधी
छंदूगुणमालिका ॥ ५४ ॥ आदिमाताश्रीज्ञानदेवीटीका ॥ त्यांती

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

लगुणाचीगुणघुटिका ॥ जोश्रीकृष्णाचापार्थसखा ॥ उपदेशानिक-
तयाकेला ॥ ५५ ॥ ज्ञानदेवीशब्दअर्थसखोल ॥ आह्मांमूढांनकळे-
त्यांतीलबोल ॥ म्हणोनिश्रीगुरूदीनदयाळ ॥ उपदेशीप्रेमळसुबु-
द्धि ॥ ५६ ॥ पुढीलअध्यायींनिरूपण ॥ मायागुणत्रयीनिर्माण॥ज्ञा-
नेंअज्ञानखंडण ॥ रसाळपणेंबहूगोड ॥ ५७ ॥ गोडजैशीमधूरसा-
खर ॥ सत्वगुणीगुणप्रकार ॥ श्रोतेअवधानयापरिकर ॥ करास्थी
रअंतर पांडुरंगीं ॥ ५८ ॥ वेदरूपीभगवद्गीता ॥ ज्ञानदेवीज्ञान-
सरिता ॥ त्यांतीलबिंदुमात्रभावार्था ॥ गुणअर्थाअभ्यासीं ॥ ५९ ॥
तुह्मीसंतश्रोतेमायबाप ॥ श्रवणार्थींघालक्षचित ॥ अद्वैतभावाची
मालिकानित ॥ हापुरवाअर्थमनींचा ॥ ६० ॥ ऐसेंहेंसौभाग्यपण ॥
कैंहातींलागनिधान ॥ जरींघालएवढेंदान ॥ तरींचरणनसोडींमी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥ ६१ ॥श्रीनामयावरदाकेशवस्वामी ॥ श्रीरंगींप्रेमजडोविठ्ठलनामीं ॥ पुंडलीकवरदाजपअंतर्यामीं ॥ श्रीकांतीनिजधामींहीआवडतुम्हां ॥ ६२ ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका॥ संमतश्रीज्ञानदेवीटीका ॥वंदूंसंतचरणपादुका ॥ प्रथमोध्यायरसाळहा ॥ ६३ ॥ पुंडलीकवरदाहरिविठ्ठल ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउलां.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ० २ प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ जयज
यज्ञानमकरंदशुद्धे ॥ उदारवाणीपरिमळाविदगदे ॥ आनंदभयनाश-
मशुद्धबुद्धे ॥ प्रणवस्थाननिधेआदिमाये ॥ १ ॥ जयजयाजीआदि
नाथा ॥ मुळारंभातूंकर्ता ॥ ओतप्रोतपूर्णसरिता ॥ सूक्ष्मस्थूलता
सर्वदेहीं ॥ २ ॥ ऐसातूंब्रम्हांडचालक ॥ सर्वजगाचातूंजनक ॥
चराचरब्रम्हांडव्यापक ॥ सुखदायकजडजीवां ॥ ३ ॥ धन्यधन्य
तुमचामहिमा ॥ वेदशास्त्रांझालीसीमा ॥ पूर्णानंदपूर्णधामा ॥ पू
र्णकामापरेशा ॥ ४ ॥ भवभयनाशकजगभूषणा ॥ जगतारकावि
श्वजीवना ॥ विश्वकल्याणाजनार्दना ॥ नारायणाविश्वरूपा ॥ ५ ॥
नानापरीचेविषयजाळ ॥ तुझियानामेंपळतीसकळ ॥ ऐसातूंदीन-
दयाळ ॥ बहूकृपाळश्रीरंगा ॥ ६ ॥ रंगायावेंआतांरंगणीं ॥ त्रिगु

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

णभक्तिरूपाआणीं ॥ जेणेंअज्ञानीजीवहोयसज्ञानी॥ लागतीलच्या
नींस्वकर्मी ॥ ७ ॥ अहोसनकसनंदनमंगळधामा ॥ गुणातीतगुण
विश्रामा ॥ परमपवित्रतुझामहिमा ॥ नामअनामातीततूं ॥ ८ ॥
तोचितूंसद्गुरूज्ञानदाता ॥ नमनकरितोंचालवींग्रंथा ॥ अज्ञानजाळू
नज्ञानपंथा ॥ लावींअनंतायेदेहीं ॥ ९ ॥ कामीअथवानिष्कामी ॥
हेंजाणतांसकळस्वामी ॥ आमुच्याअपराधाच्याउर्मी ॥ लिहितांध
रणीपुरेना ॥ १० ॥ हेंखरेंअपराधपण ॥ परीतूंपतीतपावननाराय
ण ॥ आतांआम्हीजाऊंकवणाशरण ॥ म्हणोनिचरणधरियेले ॥
॥ ११ ॥ आतांयाग्रंथाहेंचिकारण ॥ मनेंबुद्धीसकेलाप्रश्न ॥ कां-
नआवडेतुजहरिकीर्तन ॥ बुद्धिमलीनदुर्व्यसनी ॥ १२ ॥ बुद्धि
म्हणेतूंमाझाआप्तबंधू ॥ महाचंचलविषयांधू ॥ कर्मयोगेंघडला

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

संबंधू ॥ आतांफुकटविरोधूकासया ॥ १३ ॥ तुम्हींज्याचाकराल-
आठव ॥ तीकडेतसरआम्हींइंद्रियेंसर्व ॥ तुमचेसत्तेचाआम्हागौ-
रव ॥ कांतुम्हीरावआम्हीप्रजा ॥ १४ ॥ एसेंएकोनिमनजाहलें-
खिन्न ॥ चलाउभयताजाऊंश्रीगुरूसींशरण॥तोचिसंशयकरींलनि-
वारण ॥ हेंचिस्वबोधपणआलेंअंगीं ॥ १५ ॥ सर्वांगथरथरोनी ॥
देहरोमांचितअश्रुनयनीं ॥ साष्टांगप्रणिपातेंजोडोनिपाणी ॥ अन-
न्यचरणींविनवीतसे ॥ १६ ॥ श्रीगुरूविश्वनाथदातारा ॥ कैसेनी-
दुबीचाचुकेलफेरा ॥ सुबुद्धिज्ञानकीर्तनपसारा ॥ ऐशाविचाराका
यतप ॥ १७ ॥ ऐकोनिश्रीगुरूबोलतीवचन ॥ वत्सातुजनाहींआ
त्मज्ञान ॥ ह्मणोनिनघडेहरिकीर्तन ॥ भजनपूजनपरमार्थी॥१८॥
येविषयींतुजसांगेनकथा ॥ जेणेंसंतोषहोयतुझियाचित्ता ॥ तेंउघ

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

डतुजसांगूआतां ॥ जेंपरमार्थसाध्यकरी ॥ १९ ॥ हेंकुबुद्धिलक्षणकै-
सेनीआलें ॥ हेंतूंपुत्रसीतरीतुजसांगूंभलें ॥ जेप्रवृत्तिनेंगुंडाळिले ॥
तेगुंतलेकर्मगूणीं ॥ २० ॥ आतांप्रवृत्तिचेंआणिनिवृत्तिचेंरूप ॥
तुजसांगूंउघडस्वरूप ॥ आदिमायेचाअंशदोन्हीरूप ॥ नटलीस्व-
रूपजगींराया ॥२१॥ याउभयरूपांचागुणविस्तार ॥ तुजसांगतों-
सविस्तर ॥ निवृत्तिप्रवृत्तिनामेंसुंदर ॥ हाअवतारभूमंडळीं ॥ २२
निवृत्तीचापिताज्ञानसागर ॥ महाचतुरधीरउदार ॥ सुबुद्धिदाता-
जैसासागर ॥ मातासहोदरसत्वशांती ॥ २३ ॥ बंधूपरमार्थसत्व-
धीर ॥ एकांतस्थानीदोघांविचार ॥ एकमेकांतनपडेअंतर ॥ ऐशा-
विचारेंनांदती ॥ २४ ॥ आतांप्रवृत्तीचापिताअज्ञान ॥ माताचिंते
चाअंशपूर्ण ॥ बंधुभ्रमधरीकवटाळून ॥ ह्मणेनजावेंटाकूनमजदीना

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥ २५ ॥ ऐशायादोघीस्त्रियांचाएकवर ॥ तोमनराजामहाचतूर ॥
तयाचेदोघेप्रधाननामेंसुंदर ॥ संकल्पविकल्पसन्निधी ॥ २६ ॥ म-
नाचीआवडतीबहिणबुद्धी ॥ उभयतांरमवीनानाछंदीं ॥ गर्भिणी
स्त्रियाजाहल्याआनंदी ॥ परीमनलागलेंछंदींप्रवृत्तीच्या ॥ २७ ॥
प्रवृत्तीनेंमोहिलेंमनासी ॥ ह्मणेबाहेरदवडावेंनिवृत्तीसी ॥ मत्सरद्वे-
षजाणोनिमानसीं ॥ निरंजनवनासीधाडिलें ॥ २८ ॥ पुढेंतीनिवृत्ति
बाळेंसुंदर ॥ निरंजनींप्रसवलीप्रियकर ॥ त्यांचींनामेंअतिसुंदर ॥
श्रोतेचतूरपरिसावें ॥ २९ ॥ प्रथमपुत्रशुद्धभाव ॥ दुस्तराज्ञानसा-
गरविवेकराव ॥ वैराग्यआणिविचारसद्गुणस्वभाव ॥ बोधकनिष्टपां
चवा ॥३०॥ भक्तिक्षमादयाशांती ॥ ह्याचारकन्यारत्नज्योती ॥
ऐशासहकुटुंबदिनराती ॥ झालीकरमितीनिवृत्ति ॥ ३१ ॥ इकडेप्र

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वृत्तिझालीप्रसूत ॥ बाळेंरजतमगुणेंमंडित ॥ नामेंऐकास्तावचित्त॥
जींविख्यातसकळजगीं ॥ ३२ ॥ मोहकामक्रोधदंभ ॥ मदमत्सर
सातवालोभ ॥ आतांकन्येचासांगूंमूळारंभ ॥ जेंस्वयंभअनादिचें
॥ ३३ ॥ आशातृष्णाकल्पना ॥ भ्रांतीइच्छावासना ॥ याषड्क-
न्याआवडतीमना ॥ आणिप्रवृत्तिगुणाबहुतप्रीती ॥ ३४॥ यास-
र्वांचेंदास्यत्वकोणकरी ॥ दुर्बुद्धिबाळकाकंठींधरी ॥ न्हाणीधुणीपा-
यावरी ॥ पाळणकरीआदरानें ॥ ३५ ॥ ऐसाप्रवृत्तिचास्वेळपसारा॥
दुर्बुद्धीनेंफसविलेंमनराजवीरा ॥ नसुचेकांहींअज्ञाननरा ॥ हाकर्मफे
रामायेचा ॥ ३६ ॥ यालागींस्वकर्मआचरणींराहेंस्थिर ॥ तरींचला
गेसुबुद्धीचापदर ॥ उपासनेचाधरींविचार ॥ तेणेंअंतरशुद्धहोय॥३७
येचविषयींश्रीगीताज्ञानेश्वरी ॥ प्रगटसुबोधपार्थासीकरी ॥ श्री-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कृष्णजगद्गुरूउपदेशचतूरी ॥ श्रवणकरींमनानंदा ॥ ३८ ॥ परीहें-
गुरूरायेंनवलकेलें ॥ एरंडदंडींरसभरिले ॥ हेंभाग्यबळेंलाधलें ॥
पवित्रकेलेंगुरुरायें ॥ ३९ ॥ श्रीगुरुरायेंजीवदविलीवाणी ॥ तीच-
श्रीकृष्णउपदेशगीतारत्नीं ॥ जेंगुजकथिलेंअर्जुनालागोनी ॥ तेंचि-
ध्यानीधनंजया ॥ ४० ॥ तोंविजयीह्मणेदेवाधिदेवा ॥ माझासंदेह
फेडावा ॥ कवण्यागुणेंकुबुद्धिजीवां ॥ हेंकेशवासांगाआधीं ॥ ४१ ॥

अथकेनप्रयुक्तोयंपापंचरतिपूरुषः ॥
अनिच्छन्नपिवार्ष्णेयबलादिवनियोजितः ॥ ३६ ॥ अ० ३ ॥

अर्जुनउवाच—तरीहेकैसेकवणगुण ॥ ज्ञानियाऐसेनागवितीपे
जघेऊन ॥ शांतिक्षमायांचीमानमोडून ॥ अभिमानआडरानेंधांवत
से ॥ ४२ ॥ सर्वज्ञसर्वउपावजाणती ॥ तेपरधर्मींव्यभिचारिती ॥

॥ ४ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कवण्यागुणेंहेवर्तंती ॥ सांगनिगुतीहेंआह्मां ॥ ४३ ॥ ऐसाहाथारे, बलात्कारू ॥ तोकवणाचाआग्रहयेथेसधिरू ॥ हेंबोलावेंसर्वेश्वरू धरूनधीरूपार्थह्मणे ॥ ४४ ॥

श्रीभगवानुवाच—कामएषक्रोधएषरजोगुणसमुद्भवः ॥
महाशनोमहापाप्माविद्ध्येनमिहवैरिणम् ॥ ३७ ॥ अ० ३ ॥

तंवश्रीकृष्णपूर्णआत्माराम ॥ योगियांचेंनिजधाम ॥ तोम्हणेपुरुषोत्तम ॥ सांगेनतेंपरियेसीं ॥ ४५ ॥ तरीहेमुख्यत्वेंकामक्रोध ॥ येथेंकृपेचानाहींबोध ॥ हेकृतांतासारिखेशुद्ध ॥ असतीप्रत्यक्षपुढें उभे ॥ ४६ ॥ भजनमार्गाचेकेवळभेंद ॥ बोलमत्ताचेजैसेदुर्ग ॥ ईंद्रियेंकोठेंवाढवितीबंड ॥ ऐसेलंडकामक्रोधी ॥ ४७ ॥ हेंबीजरजोगुणतमाचें ॥ समूळअसुरविद्येचें ॥ अतृप्तजरींराज्यस्वर्गीचें ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अथवामहीचेंअधिपत्य ॥ ४८ ॥ कामक्रोधाचीवासनाकठीण ॥ हें
विश्वनपुरेघांसालागुन ॥ ऐशीदुर्धरवासनामलीन ॥ संतोषमिनन
सेकधीं ॥ ४९ ॥ जेंकवळूंजायस्वमुष्टी ॥ तेव्हांचवदाभुवनेंथेकुटीं॥
ऐशीमिथ्यामयभ्रांती ॥ कामक्रोधेंपाडिली ॥ ५० ॥ मायामोहअहं
कार ॥ तृष्णाज्याचेंमाहेरघर ॥ येणेंजगभुलविलेंसमग्र ॥ नाचवी-
चित्रनानापरी ॥ ५१ ॥ सत्यशांतिदुरीकेली ॥ मायामांगीणशृंगा
रिली ॥ तियेकरवींविटाळविली ॥ संतओळीआणिवृंदें ॥ ५२ ॥
वैराग्यवनवासाधाडिलें ॥ विवेकाअंधारींकोंडिलें ॥ संतोषवनास्ती
खूडिलें ॥ धैर्यपाडिलेंधरणीसी ॥ ५३ ॥ आनंदाचेंरोंपउपाटिलें ॥
बोधाआडरानींघातलें ॥ ऐसेहेगुणप्रबळझाले ॥ जेथेंगुंतलेब्रम्हा-
दिक ॥ ५४ ॥ तेचैतन्याचेअसतीजवळ ॥ एकपंक्तीधरिलीओळ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

निवडूंजातांबहुतखोल ॥ म्हणोनिबोलनिजवृत्ती ॥ ५५ ॥ तेआगी
वीणजाळिती ॥ पाण्यावीणबुडविती ॥ पैजघेवोनिमारिती ॥ ज्ञा-
नियासीसहजची ॥ ५६ ॥ तेचिखलावीणफसविती ॥ बळेंचिधरो-
निकोंबिती ॥ एवंकामक्रोधाहातीं ॥ जेसांपडतीतेंकर्म ॥ ५७॥ज्ञा-
नीजरीह्मणविसी ॥ परीअज्ञाननसांडिसी ॥ कामक्रोधराखिलेव-
स्तीसी ॥ तेंचत्यांसीअज्ञानत्व ॥ ५८ ॥ ऐसेहेकामक्रोधदुर्मती ॥
भलेभलेज्ञानियांचकविती ॥ अवतारादिकांपाडिलीभ्रांती ॥ कैशी-
विश्रांतीमानवां ५९ ॥ अर्जुनासावधहोवोनिऐक ॥ ह्मामायेचाप्रता
पसकळिक ॥ हीप्रसवलीतिन्हीलोक ॥ गुणसकळीकअवगुणातें
॥ ६० ॥ तेसमूळकथातुजस्वांगेन ॥ जेणेंबोधेतुझेंअंतःकरण ॥ मा
झीमायाअनिवारगहन ॥ माझीमजनावरेहे ॥ ६१ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

दैवीह्येषागुणमयीममायादुरत्यया ॥
मामेवयेप्रपद्यंतेमायामेतांतरंतिते ॥ १४ ॥ भ० ॥ ७ ॥

श्रीभगवानुवाच---हेपार्थामजपासूनसर्वजगझालें ॥ मुंगीपा सोनिब्रम्हांडओतिलें ॥ माझाचअंशपरीमजदुरावले ॥ गुणींगूंत-लेमायेच्या ॥ ६२ ॥ म्हणोनिमाझेचअंशहेईश ॥ ऐसेंम्हणतांना हींनाश ॥ परीआडकाठीमायापाश ॥ तेणेंजगासदुरावलों ॥ ६३ माझेमजपारखेझाले ॥ अज्ञानदशेंचूकले ॥ अहंमत्तेंबुडाविले ॥ वि षयांधझालेकीर्तनीं ॥ ६४ ॥ ऐशीहींचंचलमाझीमाया ॥ जैशीनि-दीभरलीदुथडिया ॥ जोउतरोनियेईलऐलथडिया ॥ तोचिप्रिय यामत्भक्ती ॥ ६५ ॥ परंतुहेंहोणेंमहाकठीण ॥ मायामोहक्रोधजा-ळून ॥ त्रिगुणसमपदींठेवून ॥ माझेंचध्यानकरीलतो ॥ ६६ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

पहाएकवेश्येचेसेवकझाले ॥ सदांतप्तरवचनींडोले ॥ विषयमगरें-
पूर्णगिळिलें ॥ व्यर्थगेलेंवयत्यांचें ॥ ६७ ॥ हळूहळूवृध्धापकाळआ
ला ॥ मगभ्रांतिभ्रमसहजचीझाला ॥ रांडापोरेंकरितीकंटाळा ॥ ऐ
शीदशाआलोदेहीं॥६८॥ऐसेंसुखांतदुःखझालें ॥ तोंजवळीमरणपा
तलें ॥ ज्वरादिनानादुःखेंगांजिलें ॥ मगचावळेभलतैसें ॥ ६९ ॥ए
कयज्ञाक्रियाकरिती ॥ स्वर्गसुखाचीव्हावीप्राप्ती ॥ अहंकारधरोनि-
चित्तीं ॥ जगींभुलवितीभलतया ॥ ७० ॥ एकमोक्षसाधनाच्यापं-
क्ती ॥ धरोनिकामातेंदुरावती ॥ विधीनिषेधाचीग्रंथी ॥ नसुटेअ-
र्थीअर्थभेदा ॥ ७१ ॥ ऐसेभवचक्रींपडले ॥ मायामोहींगुंतले ॥ ते
सहजचीमजमुकले ॥ दासजाहलेदासींचे ॥ ७२ ॥ तेथेंवैराग्याचें-
नांवनाहीं ॥ विवेकाचेंस्मरणपाहीं ॥ ऐशीमायानदीकांहीं ॥ जीवां

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सतीआवरेना ॥ ७३ ॥ जैशीसकामीपुरुषासवनिता ॥ आवरेना
बरेयत्नकरितां ॥ तैशीहीमायामयसरिता ॥ याजीवितानातरे॥७४
परीअसेयेथेंएककारण ॥ जोभाग्यनिधीगुरूसेवेलावीध्यान ॥ सत्व
गुणेंमजअनन्यशरण ॥ तयाचेंस्मरणमजअसे ॥ ७५ ॥ तोचयेथेंत
रोनितारील ॥ जेणेंशोधिलेंअंतरमूळ ॥ बाहेरजैसाचंद्रशीतळ ॥
तोचकृपाळगुणतारूं ॥ ७६ ॥ हेंवचनमाझेंसत्य ॥ पार्थातूंयेथेंलक्ष
ठेवींनित्य ॥ शोधोनिपहासर्वआपत्य ॥ अवघेमिथ्यासारिखे॥७७
आतांअसोहेमायाजाळ ॥ पुरेपुरेहापाल्हाळ ॥ जेणेंमायाभ्रमदुरा
वेल॥त्याचेंमूळसांगूंतुज॥७८॥आतांयागुणाचाप्रकारू॥तुजकरूंगो
चरू ॥ सावधहोऊनिधरींधीरू ॥ होयस्थिरूवीरवृत्ति ॥ ७९ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नदद्दस्तिपृथिव्यांवादिवीदेवेषुवापुनः ॥
सत्वंप्रकृतिजैर्मुक्तंयदेभिःस्यात्रिभिर्गुणैः ॥ ४० ॥ अ० ॥ १८

श्रीभगवानुवाच—अर्जुनाकर्ताकर्मआणिक्रिया ॥ हीचत्रिपुटी-
गुणमाया ॥ आनादिसिद्धप्रगटावया ॥ जैशीक्रियातोगुण ॥ ८०
गुणस्थूलनासुक्ष्मन ॥ दोहींमध्येंराहिलासम ॥ जैसेखळाळपा-
ण्यावीण ॥ नोहेभिन्नतयापरी ॥ ८१ ॥ अथवावस्त्राशीतंतुआ-
धार ॥ त्यावांचूनिपटनाहींहोणार ॥ पाहातोकांबळासुंदर ॥ परी-
आधारलोंकरीचा ॥ ८२ ॥ ऐसेहेरजतमसत्वगुण ॥ त्रिगुणात्मक-
त्रिविधपण ॥ मायाग्रस्तजगसंपूर्ण ॥ संयोगेंगुणप्रगटहोती ॥८३
जैशीजैशीक्रियानिपजे ॥ तैसेंगुणीगुणाजाणीजे ॥ जेणेंजेणेंजैसेंध्या-
यिजे ॥ तैसेंहोयिजेमजपार्था ८४ रजोगुणब्रह्मेंस्वीकारिला ॥ त-
मोगुणशंकरेंमानिला ॥ सत्वगुणेंविष्णुसाधिला ॥ ऐसाजाहलावि-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

भागीहा ॥ ८५ ॥ तेपिंडब्रह्मांडअंडीं ॥ रचीमायागुणप्रचंडी ॥
तिनेंलाविलेधुंडाधुंडी ॥ गाळिलेपिंडीदेहसारे ॥ ८६ ॥ जैसेंमा-
ळियेंबींपेरिलें ॥ तेंजीवनामिळतांबाहेरआलें ॥ त्यासजेपल्लवफुटले
तेपाहिलेत्रिगुणी ॥ ८७ ॥ हेंप्रत्यक्षसकलांगोचर ॥ दिसतआहे-
निरंतर ॥ तैसेंचहेगुणसविस्तर ॥ सकळविस्तारबीजाचा ॥ ८८
तेंबीजशुद्धसत्वांशीअखंडपूर्ण ॥ ह्मणोनिस्वीकारिलेंदेवेंआपण ॥
रजतमेंदोन्हीक्रोधकृपण ॥ दिधलेमानवदानवां ॥ ८९ ॥ तिस-
राजोसत्वगुण ॥ तेसाधुसंतमहंतपूर्ण ॥ यागुणाचेंस्वरूपलक्षण ॥
शांतपणमोक्षाधिकारी ॥ ९० ॥ हेअवतारत्रिगुणमूर्तिमंत ॥
साक्षात्श्रीगुरूदेवदत्त ॥ ज्याचामहिमात्रिभुवनांत ॥ जगादैवत-
मुख्यहें ॥ ९१ ॥ तोत्रिगुणधारीकैलासनाथ ॥ तमरूपीलीलादा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वित ॥ पूर्णवैष्णवदयाभूत ॥ करीसनाथअनाथदीना ॥ ९२ ॥ कृ
पेचासागरदयाळूऐसा ॥ रिपूमित्रदोघांतैसा ॥ मानअपमानविचा
रकांहींसा ॥ स्मशानवासीआनंदरूपी ॥ ९३ ॥ ऐसेहेगुणपरमउ-
चित ॥ पिंडब्रम्हांडत्रिगुणगोळित ॥ भेदमानणेंहेंअनुचित ॥ प
रीगुंतलेगुणमायेंत ॥ ९४ ॥ विषयलोभेंगुणउत्पत्ती ॥ नाहींतरीगु
णनाव्यक्ती ॥ क्रियाकर्मआपणचहोती ॥ करितीकीर्तिकर्त्याची
॥ ९५ ॥ कर्त्यापासूनिजीक्रियानिघाली ॥ तीफलांशीरसेंभरली ॥
त्याचीजिव्हेनेंपरीक्षाकेली ॥ गुणाआणिलीगुणत्वें ॥ ९६ ॥ यानां
वगुणाक्रियाउत्पत्ती ॥ इच्छाहोणेंहीगुणशक्ती ॥ तेचगुणरूपतयाह्म
णती ॥ ऐसेंश्रुतिगर्जती ॥ ९७ ॥ वेदत्रैगुणीझाले ॥ तेचत्रैलो-
क्यगुणींगुंफिले ॥ चारवर्णींगुणओतिले ॥ जेजेआलेविधिमतें ॥ ९८

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तेचब्राह्मणक्षत्रीयवैश्यशूद्र ॥ चारीवर्णाश्रमधर्मपवित्र ॥ धर्मनीति न्यायचारित्र ॥ गुणेंपवित्रगुणकारी ॥ ९९ ॥ अर्जुनाहागुणधर्मउत्तम ॥ नित्यविचारेंवाढवींप्रेम ॥ जेणेंभेटेलपुरुषोत्तम ॥ सांगतोंनेमतुजआतां ॥ १०० ॥ आतांपुढीलअध्यायींनिरूपण ॥ चारीवर्णक्रियालक्षण ॥ श्रवणकरण्यासतूंपरमपावन ॥ परीहेंवचनजतनकरीं ॥ १०१ ॥ ऐसेंनारायणेंजेंकथिलें ॥ तेंऐकोनिअर्जुनाचेंमनसंतोषलें ॥ आतांपुढेंबोलावेंहेंसूचलें ॥ तेंजाणितलेंआदिदेवें ॥ १०२॥ पार्थातुझाहेतूमीजाणिला ॥ चारीवर्णांतत्रिगुणमिसळला ॥ हाबोलकैसाजाहला ॥ हाचगलबलातुझेमनीं ॥ १०३ ॥ तरीमीसांगेनशुद्धस्फटिक ॥ जैसेंमोतींएकवट ॥ जेणेंबुद्धिहोईलधीट ॥ करीआलोटयागुणीं ॥ १०४ ॥ तेंवचनप्रेमळगीताशास्त्र ॥ श्रीज्ञानेश्व

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

रीमहामंत्र ॥ कुपात्रांकरीसुपात्र ॥ परमपवित्रधन्यजगीं ॥ १०५॥
ज्ञानदेवेंपायाघातला ॥ सकळसंतांलाभझाला ॥ पूर्णापूर्णसद्गुरू
धाला ॥ ब्रम्हांडालास्वबोधी ॥ १०६॥ संतसाधूमायबाप ॥ तेअ-
खंडआनंदीसंतोषरूप ॥ दयाक्षमाशांतीसकृप ॥ जडजीवपापदूर
करी ॥ १०७ ॥ अहोश्रीगुरूरायापावना ॥ संतसाधूथोरलहाना ॥
दानद्याइतुकेंदीना ॥ ह्याग्रंथश्रवणासी ॥ १०८ ॥ तुह्मीसर्वज्ञचतु
रपंडित॥अर्थज्ञानीमहाभागवत॥ अज्ञानपामरशरणांगत ॥ द्यासु
बुद्धिताचित्ता ॥ १०९ ॥ श्रीनामयावरदापांडुरंगा ॥ भीमातटवा-
सीश्रीरंगा ॥ निजात्मभावालावींरंगा ॥ निर्मळअभंगापरासरा
॥ ११० ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥ संमतश्रीज्ञानदेवीटी-
का ॥ मायागुणविस्ताराविवेका ॥ द्वितीयोध्यायींकथियेलें ॥ १११॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ ओव्यांचीसंख्या- -१११ ॥

।स्व,गु

अ०२।

॥१०॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥ अथश्रीस्वबोधगुणमालिकाअध्याय३ प्रा० ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥ श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्येनमः ॥ श्रीगुरुसमर्थ ॥
॥ जयजयाजीगणेंद्रा ॥ विश्वविकासाज्ञानसमुद्रा ॥ सोडींतुझी
योगनिद्रा ॥ प्रकाशरुद्रानमोंनमः ॥ १ ॥ त्रिगुणत्रिपुरवि-
नाशा ॥ जीवदुर्गापरमहंसा ॥ सकळमंगलामंगलधीशा ॥ सुरा
असुराएकतूं ॥ २ ॥ तूंपरात्परत्रिभुवननायक ॥ गणेशनामेंगुणदा-
यक ॥ प्रेममंगलज्ञानदायक ॥ दिगांबराआदिमूर्ति ॥ ३ ॥ तूंवि-
श्वात्मकविश्वशक्ति ॥ ज्ञानाचीज्ञानजोती ॥ आगमागमश्रुतिध्या-
ती ॥ परिस्थितीनकळेतुझी ॥ ४ ॥ घुंगरूनादप्रवणतालें ॥ देव-
दानववेडावले ॥ तांडवनृत्यपददावलें ॥ कळादाविलीनिजमायें
॥ ५ ॥ तूंसकळासकळजाणतारावो ॥ सिद्धानकळेतुझाठावो ॥
सर्वज्ञपणेंसर्वभावो ॥ निजरुपींराहोतुझीये ॥ ६ ॥ मौन्यगा-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तुझेंराज्ञीनांव ॥ श्रोतेसाधूनींघेतलीधांव ॥ दिसेतितुकीआवघी माव ॥ धराभावगुरुवचनीं ॥ ७ ॥ श्रीगुरुज्ञानांजनसत्वशीळ ॥ मोक्षमार्गाचेंतारूंसबळ ॥ साधकेंसाधोनिसेवाबळ ॥ राखावी निर्मळवासना ॥ ८ ॥ देखोदेखींसेवकुजाहले ॥ परीभेदद्रोहसंशयींबुडाले ॥ मगसहजचीमोक्षमार्गचुकले ॥ ओळखीनाभलेभक्तीशीं ॥ ९ ॥ गुरुनिष्कर्मज्ञानघन ॥ अभेदजैसेंजळींलवण ॥ मिळालीयाएकरुपपरीपूर्ण ॥ ऐशीयानमनसर्वभावें ॥ १० ॥ श्रीकृष्णार्जुनसंवादबोली ॥ गीताज्ञानदेवीअगम्यओली ॥ गुणक्रियावर्णाश्रमजाळीं ॥ श्लोकार्थरसमेळींश्रवणकरा ॥ ११ ॥

॥ ब्राम्हणक्षत्रीयविशांशुद्राणांचपरंतप ॥
॥ कर्माणिप्रविभक्तानिस्वभावप्रभवैर्गुणै ॥ ४१ ॥ अध्याय १८ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

आतांकरूंनिरूपण ॥ चारखाणीचारीवर्ण ॥ प्रथमधुरेचेब्रा-
ह्मण ॥ मुखमासींतेजाहले ॥ १२ ॥ दुसरेक्षत्रियबाहुभूषण ॥ तिसरे
वैश्यहृदयरत्न ॥ चौथेशूद्रसेवेकारण ॥ हेप्रमाणवर्णचारी ॥ १ ॥
सर्वांमाजीश्रेष्ठब्राम्हण ॥ जेवैदीकविधानीह्मणोन ॥ त्याचेआज्ञेंत
तत्परराहणें ॥ हेमान्यकरणेंक्षत्रीयवैश्यां ॥ १४ ॥ चौथाशूद्रजोह्म-
णितला ॥ वेदलागूनाहींत्याला ॥ परितिन्हीवर्णवृत्तीवेगळा ॥
जवळकेलाश्रूतीनें ॥ १५ ॥ जैसातंतुआधारेंहारगुंफिला ॥ तोतंतु
सहजअदृश्यराहिला तोचिहारश्रीमंतोंस्विकारिला ॥ तुरालाविला
निजमस्तकीं ॥ १६ ॥ तैसेद्विजआणिशुद्रभाव ॥ हावेदमतेंवेतला
ठाव ॥ परीभेदाभेदक्रियेचासर्व ॥ एरवींभावसिद्धची ॥ १७ ॥ तिन्ही
गुणच्यारीवर्ण ॥ हेंमृत्युलोकींचेंप्रावर्ण ॥ भगवद्भजनींलावोनिध्या

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

न ॥ ब्रह्मसनातनसाह्यकारी ॥ १८ ॥ चारीवर्णचारीधर्म ॥ चौ-
ठाईंविभागिलेतिन्हींगुण ॥ जैसेंबापेंजोडिलेंधन ॥ पुत्रसुखाकारणें
॥ १९ ॥ तैसीती प्रकृतिगुणाव्याली ॥ त्यांतस्वकर्मेसाह्यजाहलीं ॥
जैसीक्रियातैसीबोली ॥ करीसाउलीजीवावरी ॥ २० ॥ प्रथमसत्व
गुणउत्तमएक ॥ तेब्राह्मणआणिक्षत्रियलोक ॥ तिसरेवैश्यत्यांसर
जसात्विक ॥ परमधार्मिकइहलोकीं ॥ २१ ॥ चौथाशुद्रजोधनंजया ॥
रजतमामिश्रदोन्हींगुणतया ॥ स्वधर्मआचरणसेवातया ॥ तिन्हीव
र्णांकारणें ॥ २२ ॥ जैसेप्राणीयाजीवनएक ॥ त्याजीवनेंरक्षिलेतिन्ही
लोक ॥ तैसामीसर्वभूतसार्वात्मक ॥ नाहींभेदमाझेठायीं ॥ २३ ॥
जोस्वधर्मीसत्वगुणीभला ॥ तोमाझासखाभक्तजाहला ॥ तोमीहृ-
दयकमळींवाहिला ॥ जतनकेलाबहुसाल ॥ २४ ॥ अर्जुनाहेंसत्व

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

गुणदेहींपवित्रपण ॥ कवणसभाग्यालागेलध्यान ॥ पूर्वजन्माचेठेवण ॥ त्यांपुण्येंसहजमिळेल ॥ २५ ॥ जैशीआपलीवस्तुआपण ॥ दीपप्रकाशेंठेवीलक्षून ॥ मागुतीदीपनसतांघेउचलून ॥ कायअडचणसांगबापा ॥ २६ ॥ तैसेंकर्मगुणींभिन्नकेलें ॥ नानापरीवेटाळिलें ॥ परीशास्त्रेंनिर्मळदाविलें ॥ तेंअवलोकिलेंसंतजनीं ॥ २७ ॥ आतांवर्णवीहिताचेंलक्षण ॥ सांगतोंअर्जुनाकरींश्रवण ॥ जेंसौभाग्यनिधीआणिभवमोचन ॥ ऐसेंहेंज्ञानतुजसांग ॥ २८ ॥

शमोदमस्तपःशौचंक्षांतिरार्जवमेवच
ज्ञानंविज्ञानमास्तिक्यंब्रह्मकर्मस्वभावजम् ॥ ४२ ॥ आ० १८ ॥

हेसव्यसाचीज्ञानघना ॥ चित्तदेईंमाझियावचना ॥ परमाप्रियकरज्ञाना ॥ जेणेंसज्ञानासुखहोय ॥ २९ ॥ वर्णांतश्रेष्ठब्राम्हण ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

त्याब्राम्हणासीअसतीनऊगूण ॥ त्यागुणेंतोमंडितपूर्ण ॥ म्हणोनिब्रा
म्हणत्यानांव ॥ ३० ॥ तेगुणमंडितलक्षणें ॥ साळंक्रतशुध्धवचनें ॥
भेदाभेदलक्षणें ॥ सवगुणतेऐका ॥ ३१ ॥ प्रथमगुणउत्तमशम ॥
त्याशमाचाअर्थसुगम ॥ उगमसनाचालावुनीसम ॥ विषमधुवोनी
टाकीले ॥ ३२ मगसर्वइंद्रियांच्यावृत्ती ॥ एकेठाईजेव्हांमिळती ॥
जैसीप्रियाप्रियोत्तमाप्रती ॥ लक्षठेवितेतैसेंहें ॥ ३३ ॥ यानांव-
बुध्धिआत्माविचारकरी ॥ म्हणेचुकलोंहोतोंबहुतदुरी ॥ आतांखेळुं
हृदयमंदिरीं ॥ सहपरीवारींजीवशिवीं ॥ ३४ ॥ ऐसालक्षणयुक्तब्रा
म्हण॥हेंशमगुणाचेंलक्षण ॥ आतांदुजेंदमलक्षण ॥ तेंसंपुर्णसांगतों
॥ ३५ ॥ किर्तनभजननामस्मरण ॥ सर्वइंद्रियेंस्थिरराहून ॥ एका
ग्रसाधीसमसाधून ॥ दमलक्षणयानांव ॥ ३६ ॥ आणिसदासर्व

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

काळ ॥ चित्तजैसेंगंगाजळ ॥ आधर्मासीतिळभर ॥ धारानाहींत्या
देहीं ॥ ३७ ॥ ऐसाएकपत्नीउत्तमगुण ॥ इंद्रियांदमनहेंलक्षण ॥ -
आतांऐकेंसावधान ॥ गुणलक्षणतीसरें ॥ ३८ ॥ तिसरेगुणानांव-
तप ॥ तेंतपजैसेनंदादीप ॥ अजपीजपणेंसोहंमाप ॥ स्वरुपींतृप्त-
नाममुखीं ॥ ३९॥ जैसीबाळंतीणअसतांघरीं ॥ सटवीपुजानेमकरी ॥
दीपरक्षावापरोपरी ॥ हीअंतरींवासना ॥ ४० ॥ मुख्यत्वेंहागुणतै-
सा ॥ लक्षलक्षांशींहाधर्मएसा ॥ हेंचितपगागुणपरेशा ॥ प्रियमान-
साप्राणघना ॥ ४१ ॥ आतांचौथागुणशौच्यपार्था ॥ शुद्धचैतन्यस्प
टिकआर्था ॥ एकात्मसमरसपरमार्थ ॥ दुजेस्वधर्मभुषणीं ॥ ४२ ॥
यादोहींमाजींएकउत्तम ॥ भावशुद्धस्वधर्मनाम ॥ जेणेंसंतोषेपुरु
षोत्तम ॥ हेंउत्तमोत्तमब्रह्मगुणी ॥ ४३ ॥ यानांवशौच्यलक्षण ॥ तुज

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

केलेंनिवेदन ॥ आतांपंचमगुणाचेंचिन्ह ॥ तीशांतीगुणसत्वशील ॥ ४४ ॥ जैशीपृथ्वीशांतघन ॥ अरिमित्रसज्जनींसमान ॥ दुर्गंधीसुगंधकरीपावन ॥ हेंश्रेष्ठलक्षणतीशांती ॥ ४५ ॥ अखंडआनंदींहृदयधारणा ॥ येणेंचुकेजन्मयातना ॥ मगतूंसहजपरब्रभूवना ॥ सुखासनापावशील ॥ ४६ ॥ शीतलशांतीसुखआंगींबाणे ॥ हीं तोभाग्याचींउदयलक्षणें ॥ दुःखसोसूनिसुखदेणें ॥ देहाझिजविणें परमार्था ॥ ४७ ॥ शांतीहीपरमार्थाचीठाणदिवी ॥ पूर्वदत्तेंधरीसत्संगाजिवीं ॥ पूर्वदत्तेंसाधेलप्रकाशरवी ॥ चिंतनींगोंवीशांतिजपी ॥ ४८ ॥ ऐशियाजगेंनिंदिलेंअथवावंदिलें ॥ परीतेंअंतरींनाहींभ्रमलें ॥ अक्षयीआनंदरूपींबैसलें ॥ सूखीकेलेंआणिकांसी ॥ ४९ ॥ जरीआकाशमस्तकींपडेल ॥ ऐसाभावजरीअंतरींजडेल ॥ तरीधीरनसोडीं-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अणुमात्र ॥ ऐशासपात्रशांतदेही ॥ ५० ॥ भलतेनेंभलतैसेंकरावें ॥
मनायेईलतेंबोलावें ॥ परात्यासीप्रत्युत्तरनद्यावें ॥ हाचिभावधरि-
शांती ॥ ५१ ॥ आपणश्रेष्ठब्रह्मणोनिमानावें ॥ तेंनमानितांमूर्खेंजा-
चावें ॥ भलत्यापरीजिवापीडावें ॥ परीतोअंतरींसदासुखी ॥ ५२ ॥
ऐशीनानाशब्दकडसणी ॥ जिवासाठींपडेघसणीं ॥ नबोलोनिझा-
लामौनी ॥ शांतसदनींनामसुखीं ॥ ५३ ॥ मुख्यशांतिसुखाचेंतारूं ॥
जेणेंपरमार्थहोयगोचरू ॥ हापुरुषार्थमहाराजमेरू ॥ जगतारूजी-
वरुपी॥५४॥अथवावैरीजरीझाला॥ त्यानेंभलतैसामारादिधला ॥ तो-
चसज्जनब्रह्मणोनिआलिंगिला ॥ निर्वैरमानिलाअंतःकरणीं ॥ ५५ ॥
कठीणशांतिरूपलेणें ॥ ऐशींअनेकबुधलक्षणें ॥ हींसंतसाधुअनु-
भवीजाणे ॥ इतरनजाणेसहजची ॥ ५६ ॥ याशांतिसुखाचाअभ्या-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

स ॥ कैसेनिकळेअज्ञानास ॥ जोकृष्णेंकथिलाअर्जुनास ॥ तोचिश्रोते
श्रवणकरा ॥ ॥ ५७ ॥ प्रथमउपासनानामावळी ॥ तेणेंज्ञानासी-
डिरीफुटली ॥ ज्ञानेंज्ञानाचीगुढीउभारिली ॥ अबोलबोलीध्यान
जें ॥ ५८ ॥ ध्यानसाजिरेंगोजिरें ॥ हृदयींसांठिवलेंबरें ॥ तेणेंक-
र्मदुरीदुरे ॥ मगफलत्यागनुरेसहजची ॥ ५९ ॥ फलत्यागदुरीध-
री ॥ मगशांतीयेहृदमांदिरीं ॥ ऐशीहीशांतरूपाचीपरी ॥ परमा
र्थसाउलीआदिमाता ॥ ६० ॥ ऐशीशांतरूपीमाया ॥ तुजसांगि-
तलीधनंजया ॥ आतांआर्जवगुणलक्षणठाया ॥ पृथकरायासांग-
तों ॥ ६१ ॥ आर्जवाचेंहेंलक्षण ॥ अरीमित्रदोघांशरण ॥ नाहीं
तेथेंउच्चनीचपण ॥ समसमानअंतरीं ॥ ६२ ॥ जगींसर्वांसींन-
म्रराहणें ॥ आर्जवींशक्तीगोडबोलणें ॥ कोणाचेंअंतरनदुखवि-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

णें ॥ हाउपायआर्जवीं ॥ ६३ ॥ ऐसाहासहावागुण ॥ तुजसां-
गितलानिवडून ॥ आतांसातव्याचेंऐकेंलक्षण ॥ तेंज्ञानकौणपरी
॥ ६४ ॥ ज्ञानम्हणजेस्वधर्मराखणें ॥ शास्त्रआचारविधिदानें ॥
ईश्वरींविश्वासठेवणें ॥ नीतिनेमपाहणेंअखंडित ॥ ६५ ॥ जैसें-
पाणीप्रयत्नेंकरून ॥ माळीघालीझाडालागुन ॥ कींसुंदरफळेंयेती
लगुणी ॥ याचिंतनींहाधर्म ॥ ६६ ॥ तैसागुरुवचनींविश्वास ॥
सत्यमानावेंभगवंतास ॥ सर्वांकरवींकरावाउल्हास ॥ होउनीउदा-
सनामस्मरणीं ॥ ६७ ॥ एकावांचूनिदुजेंनाहीं ॥ ऐसाभरवसाअंत
रदेहीं ॥ श्रीगुरूपासनादृढधरींपाहीं ॥ प्रीतीवाढवावीसंतजनीं
॥ ६८ ॥ यानावअर्जुनाज्ञान ॥ आतांऐकेंविज्ञानीलक्षण ॥
हाआठवागुणविस्तीर्ण ॥ तुजनिवेदनकरूंपार्था ॥ ६९ ॥ विज्ञान

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

म्हणजेमार्गसूक्ष्म ॥ तत्वलक्षणेंहामूळउगम ॥ सर्वगुणांतहामुख्य धर्म ॥ यादेहावर्मतेंविज्ञान ॥ ७० ॥ हेंचिसाधावेंपरोपरी ॥ श्री गुरुवचनहृदयींधरीं ॥ नाहींतरीव्यर्थसंसारीं ॥ पशुसमानजडदेह ॥ ७१ ॥ ध्यानधारणास्मरणलक्षण ॥ बुद्धिनिश्चयात्मकसंपन्न ॥ इ-श्वरतत्वींमिळेहेंप्रमाण ॥ ह्मणोनिजतनकरादेहीं ॥ ७२ ॥ अहो-तत्वज्ञानीतेपरमपावन ॥ तेश्रीगुरुघरचेंशुद्धअंजन ॥ यालागींअ नन्यशरण ॥ श्रीगुरुचरणधरावेगीं ॥ ७३ ॥ तत्ववेत्तेजेपुरुषजनीं तेनउमगतीकवणालागुनीं ॥ परीसंतसंगेंनिशिदिनीं ॥ भाग्यो-दयाजिवींलाभेल ॥ ७४ ॥ जरीऐसाअनुभवझाला ॥ मगनसोडावें त्याचियापाउलां ॥ तोचमोक्षदाताजगींभला ॥ परमार्थलोटिलाते णेंचकीं ॥ ७५ ॥ ऐशीहीविज्ञानभक्ती ॥ तुजसांगितलीयथारि-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ती ॥ आतांएकलक्षणअसेनिती ॥ त्याचीस्थितीश्रवणकरीं॥७६॥
आस्तिक्यहानववागुण ॥ जेविश्वासेंराखावेंमन ॥ पळपडूंनेदीअं-
तःकरण ॥ हेंप्रमाणअस्तिक्यीं ॥७७॥ जैशीराजयेंमुद्रास्थापिली॥
तीप्रजेसमान्यकरणेंभली ॥ आदरेंनीतसिवनकेली ॥ प्रीयवोली
स्वामीची ॥ ७८ ॥ तैसेंशास्त्रेंस्विकारिलेंज्यासी ॥ आपणप्रीतिनें
मानावेंत्यासी ॥ ह्याचियोगआस्तिक्यबुद्धीसीं ॥ जाणगुणराशीश्वेत
वाहना ॥ ७९ ॥ ऐसेहेटीकलगनऊगुण ॥ ब्राह्मणपावलाब्रह्मभुवन
ज्याच्याहृदयींजगज्जीवन ॥ अखंडभजनींभरलाअसे ॥ ८० ॥ ऐ
सेजेभगवत्स्वरूपब्राम्हण ॥ तयांसिप्रेमेंजावेंशरण ॥ तेसोडवि
तीवंधनापासुन ॥ हेंवचनश्रीचेंसत्यगितीं ॥ ८१ ॥ जैसासूर्यप्र
गटतांमेदिनी ॥ अंधारपळेमुळींहुनी ॥ तैसेहेनऊगुणरत्नमणी ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सौभाग्यजनीत्याब्राम्हणा ॥ ८२ ॥ ऐसेंहेंनवगुणमालिकारत्न ॥
ब्राम्हणकंठींलेइलाआपण ॥ तेणेंशोभलेंहृदयललाटनयन ॥ समस
मानसमदृष्टी ॥ ८३ ॥ ऐसेंदेवाधिदेवबोलिला ॥ अर्जुनऐकोनिसंतो
षपावला ॥ म्हणेआणीकपुढतीबोला ॥ क्षत्रियधर्मतोकैसा ॥८४॥
तेंपुढीलअध्यायींनिरूपण ॥ श्रीभगवानसांगेअर्जुनालागुन ॥ पर
मसुंदरकथागहन ॥ प्रियपावनसकलजिवां ॥ ८५ ॥ जोमायालाघ
वीरुक्मिणीकांत ॥ त्याचीचिमायाहीअंगभूत ॥ तीचारखाणीव्यालीप्र
शस्त ॥ हेंश्रुतिवेदांतांअसेंठावें ॥ ८६ ॥ त्रिगुणीओगरलीबुद्धिजिवीं
स्थावरजंगमींचंद्ररवी त्रिगुणरूपमायामाधवीं ॥ धन्धन्याजिवींआ
दिमाता ॥ ८७ ॥ हीत्रिगुणीइच्छाकैशीनटली ॥ जगाउपदेशबो-
ल बोली ॥ गुणींगुणंगुंडाळली ॥ जीमनींमानिलीतोंचिफळ ॥ ८८

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सत्वगुणींमानिलोमाया ॥ तोब्रम्हवृतरारवीपातया । धनलोभमुळिंहु
नियां ॥ टावपुशिलातयानें ॥ ८९ ॥ सदाभजनींअखंडध्यान ॥
आनंदींज्याचेंस्थीरमन ॥ तोचिप्राणियावासनेपासोन ॥ झडझ
डोनिदुरीराहे ॥ ९० ॥ दुजीरजोगुणीमायाकामिन ॥ लेणेंनेसणें
विषयवासना ॥ सदाभोगीआसनीशयना ॥ कोणजपध्यानाओळ
खी ॥ ९१ ॥ कैचेंध्यानकैचेंभजन ॥ अखंडविषयाचेंचिंतन ॥ नसु
चेकांहींभगवत्कीर्तन ॥ ऐसाहारजोगुणओळखावा ॥ ९२ ॥ तिस
रातमोगुणमायाबुद्धी ॥ तीअखंडअहंमतशोधी ॥ कामक्रोधघेऊनी
खांदीं ॥ पोतानिजछंदींनाचवां ॥ ९३ ॥ ऐसेहेसत्वरजतम ॥ तेसं
तींशोधिलेमुळींहुन ॥ ह्मणोनिसेवावेतयांचेचरण ॥ तेचिपावनकर
तील ॥ ९४ ॥ श्रीगुरुरायेंदयाकेली ॥ तेणेंगुणमालीकाआरंभि-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ला ॥ जेणेंआत्म्याहोयसुखसावली ॥ प्रेमबोलीरसभरणीं ॥ ९५॥ अंतरींप्रेमवाढोपूर्ण ॥ बाहेरीसंसारकर्माधीन ॥ ऐशियेक्रियेचेंचिंतन ॥ लावींअनुसंधानभावबळें ॥ ९६ ॥ त्रिगुणाचीकरोनिगाळणी ॥ लक्षठेवावेंश्रीगुरुचरणीं ॥ तोचितारीलभवांतूनी ॥ भावमनींअसोंद्या ॥ ९७॥ श्रीपांडुरंगारुक्मिणीकांता ॥ कृपासिंधुविश्वानंता ॥ सिद्धीसन्यावीहिकथा ॥ प्रियपरमार्थालागूंद्या ॥ ९८ ॥ तुमचेआवडीचेंहेंसर्वलेणें ॥ नानाप्रकारीनगदागिने ॥ श्रीमंताघरींकायउणें॥ परीविनवणेंआहेतुम्हा ॥ ९९ ॥ तुम्हीमातापिताकुळगुरू ॥ प्राणसखेसहोदरू ॥ आणिभक्तिपंथासआधारू ॥ धन्यश्रीगुरुतूंमाय ॥ ॥ १०० ॥ तत्वगुणींसर्वमंडित ॥ सत्यधर्मीशुद्धभागवत ॥ इतकेंदानद्यावेंदीननाथ ॥ करासनाथपामरदीन ॥ १०१ ॥ श्रीनामदेव-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

।स्व, गु

वरदापांडुरंगा ॥ भीमातटवासीज्ञानअभंगा ॥ पूर्णानंदपूर्णस्वरुपबो
धा॥ परात्पराज्ञानज्योती ॥ १०२ ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥
प्रीतीपावोपंढरीनायका ॥ब्राम्हणनवगुणशुद्धाविवेका ॥ त्रितीयोध्या
यींकथियेला ॥ १०३ ॥ पुं.

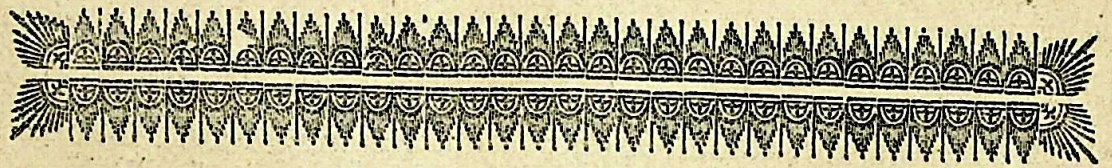

अ०

॥ ९

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ० ४ प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः श्रीसरस्वत्यैनमः श्रीगुरुभ्योनमः जयजयाजीपरा
त्परा॥ विश्वरूपाविश्वेश्वरा॥ विश्वपावनादीनोद्धारा॥ कृपासागराग-
णपती ॥ १ ॥ विराटरूपाजनार्दना॥ जगन्नियंत्यानारायणा॥ आनं
दरूपाआनंदघना ॥ मूषकवहनागणरूपा ॥ २ ॥ सकळारंभींमूळ-
कर्ता ॥ चराचरव्यापकभूतां श्रुतीनेतिनेतिवर्णितां ब्रह्मींसत्तातुझी
चकीं ॥ ३ ॥ सकळकल्पितांकल्पनाना चतुर्भुजाचतुरानना ॥ चि-
त्तचालकासिंदूरभूषणा ॥ गौरीनंदनामायबापा ॥ ४ ॥ दोंदिलरू-
पापितांबरधारी ॥ पाशांकुशामकाभियकरी ॥ मस्तकींमुगुटाटिळा-
केंशरी ॥ जडजीवांतरींचालकतूं ॥ ५ ॥ अनंताविद्याधनुर्धरा ॥
अनंतनामाविश्वंभरा ॥ अनंतधामादीनोद्धारा ॥ परात्पराजगदी-
शा ॥ ६ ॥ अनंतरूपारूपेश्वरा ॥ अनंतचालकापरमेश्वरा ॥ अ-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नंतभूजाअनंतवीरा ॥ सुरांअसुरांअनंतातूं ॥ ७ ॥ अनंतनादाअ
नंतछंदा ॥ अनादिधर्मामूळपदा ॥ अनंतवीर्यातूंमुकुंदा ॥ लावींछं
दाआपुलिया ॥ ८ ॥ चारिदेहचारीवाचा ॥ चारीवेदचौरंगीपांचा
साहांचाअंतसत्पद्विपांचा ॥ ठावसाचालागेना ॥ ९ ॥ आठांपासोनी
निवाडाझाला ॥ तोनऊजणींअंगिकारिला ॥ दहाव्याचावेधलाग
ला ॥ परिभ्रमलामायासवें ॥ १० ॥ ऐसाहाभ्रमतुझेचरणीं ॥ अ
र्पणकरितोंजोडोनिपाणी ॥ चालवींकथाअनुसंधानीं ॥ अभयपा-
णीगुरुराया ॥ ११ ॥ जैसेंकायकळेबाळा ॥ बापसदैवदुबळा ॥
परिमागण्याचाघेवोनिचाळा ॥ पुरविणेंलळाअवश्यकीं ॥ १२ ॥
जेंजेंदेखिलेंअसेलदृष्टी ॥ तेंचिमागेउठाउठी ॥ बळेंझोंबोनियांकंठीं
॥ चालीमिठीपितयाच्या ॥ १३ ॥ मगतोपिताकायकरी ॥ जरी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कांहानसेआपुलेपदरीं ॥ तरीभलतेमिषेंनानापरी ॥ संतोषवीबाळ
का ॥ १४ ॥ ऐसातंमाझामातापिता ॥ समूळअंतःकरणजाणता ॥
ह्मणोनिचरणींठेविलामाथा ॥ चालवींकथापुढतपुढती ॥ १५ ॥
श्रीगुरुआज्ञेंउभारिलीकथा ॥ जेथेंअर्जुनप्रेमश्रोता ॥ श्रीकृष्णऐसा
निजवक्ता ॥ तेविवार्तापरिसाहो ॥ १६ ॥ मागीलअध्यायींकथा-
गहन ॥ श्रीकृष्णेंसांगितलेब्राम्हणगुण ॥ आतांक्षत्रियधर्मनिरूपण ॥
अर्जुनाप्रतीसांगतसे ॥ १७ ॥ तेचिज्ञानदेवीज्ञानमाता ॥ निवे-
दनकरितीझालीभक्तां ॥ तोचिअर्थघेऊनिचित्तां ॥ स्वात्मसत्ताचि-
चारधीरू ॥ १८ ॥ तयाश्रोतियांच्यावचनीं ॥ लक्षांशींदक्षराहा-
दृढमनीं ॥ मागेंनसरतांलागाध्यानीं ॥ मूळबंधनींबीजाक्षरें ॥ १९ ॥
अहोसंततुह्मीमायबाप ॥ केवळईश्वराचेंस्वरूप ॥ सिंहापुढेंजैसा-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

जंबुक ॥ तैसाहादीनरंकअल्पमती ॥ २० ॥ परीतुमचेकृपामृततु-
षारीं ॥ पल्लवफुटतलिशाखांतरीं ॥ फळेंगोमटींसुंदरगोजिरीं ॥ कृ-
पाबळेंफळतील ॥ २१ ॥ तुम्हींशांतशीलज्ञानज्योती ॥ जरीबाळका
धरालहातीं ॥ तरींचपावेयशकीर्ती ॥ हेविनंतीदयाळा ॥ २२ ॥
आणिकएकमागणेंदातारा ॥ संतसंगेंभाग्योदयदोरा ॥ लागूंदेप्रे-
मानिजांतरा ॥ धराकराआदिदेवा ॥ २३ ॥ आतांश्रीगुरुआज्ञा-
चावळली ॥ कथाशृंगारिकमनींधरिली ॥ चालवींक्षत्रियधर्माची-
ओळी ॥ श्रीकृष्णेंआणिलीगुणासिती ॥ २४ ॥

॥ शौर्यंतेजोधृतिर्दाक्ष्यंयुद्धेचाप्यपलायनम् ॥
॥ दानमीश्वरभावश्चक्षात्रंकर्मस्वभावजम् ॥ ४३ ॥ भा० १८

श्रीभगवानुवाच—श्रीकृष्णम्हणेपार्थासी ॥ श्रवणकरींयागुणासीं

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

क्षत्रियधर्मपरियेसीं ॥ यथानिगुतीसांगेन ॥ २५ ॥ जेणेंघडेलपर-
मात्मादर्शन ॥ त्यामार्गाचेंऐकलक्षण ॥ सर्वधर्मांतपरमपावन ॥
शौर्यगुणप्रथमहा ॥ २६ ॥ जैसेंसूर्यतेजापुढें ॥ अंधारकायकरील-
बापुढें ॥ अथवासिंहम्हणेमजसींभिडे ॥ ऐसानदेखुंभूमंडळीं ॥२७ ॥
ऐसेंलाटेपणाचेंऐश्वर्य ॥ पूर्णआनंदनिर्भय ॥ चपळवर्गविधुहतेभा
य ॥ हागुणशौर्यक्षत्रियां ॥ २८ ॥ आतांऐकतेजलक्षण ॥ नक्ष-
त्रांसचंद्रआपण ॥ सूर्यप्रकाशहोतांपूर्ण ॥ तेजहीनआपोआप ॥२९ ॥
तैसातेजरूपरणधीर ॥ प्रौढप्रतापेंगुणगंभीर ॥ जयाच्यातेजेंपळ
तीवीर ॥ समरींधीरनधरिती ॥ ३० ॥ ऐसातेजरूपीदिसेक्रूर ॥
परंतुशोभनघेअंतर ॥ हेंदैवदशेंचेंभाग्यथोर ॥ कोणीसमोरनटिके
ची ॥ ३१ ऐसेंहेंतेजलक्षण ॥ आतांतृतीयगुणतोकवण ॥ त्याचें-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ऐकावेंलक्षण ॥ धीरपणत्यानांव ॥ ३२ ॥ धीरूतोऐसाजाणीजे ॥ सर्वप्रकारेंस्थीरराहिजे ॥ जरींनभ्रखड्गमस्तकींपडजे ॥ परिधीरन-सोडिजेसमरभूमी ॥ ३३ ॥ जरींआकाशकोसळेआंगावरी ॥ तरी-शद्वनानिघेबाहेरी ॥ बुद्धिगंभीरचतुरअंतरीं ॥ जैसामेरुदूसरा ॥ ३४॥ यानांवधीरगुण ॥ आतांचतुर्थगुणाचेंलक्षण ॥ तेंसांगूंतुजकारण ॥ दक्षत्वपूर्णत्यांनाव ॥ ३५ ॥ नानापरीचींसंकटेंअनेक ॥ पडलींजरी भयानक॥तरीजींकूनीअरीमहाकटक॥ सावधअंतरींसर्वदां ॥३६ ॥ जैसेंपाण्याबाहेरकमळ ॥ विकासमानअतिसुंदर ॥ तैसाक्षत्रिय-समरींवीर ॥ स्वच्छनिर्मळदिसेरणीं ॥ ३७॥ अथवाआकाशअं-बरीं ॥ सर्वांगोचरचराचरीं ॥ यानांवदक्षत्वबाणेंशरीरीं ॥ तयास-क्षत्रीयह्मणूंआम्हीं ॥ ३८ ॥ आतांऐकपांचवागुण ॥ जेणेंपावसी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

समाधान ॥ क्षात्रीयांच्याकुळींझुंजणें ॥ युद्धकरणेंपानांव ॥ ३९ ॥
जैशींसूर्याचींफुलझाडें ॥ सदांसन्मुखसूर्याकडे ॥ तेवींसमोरशत्रू-
पुढें ॥ ठाकणेंघडेवीरांसी ॥ ४० ॥ ऐशालक्षणेंगुणमंडित ॥ रिपू
सींपाठनदावीबहिंव्रत ॥ धीरउदारधारणासंकेत ॥ नचुकेवेदांतध
र्मगुणीं ॥ ४१ ॥ ऐसाहापांचवागुण ॥ सकलपुरुषार्थांचेंजीवन ॥
आतांपरिसासहावेंलक्षण ॥ जेंसनातनधर्मराव ॥ ४२ ॥ धर्मेंदान
यशकीर्ती ॥ धर्मेंनरदेहाजयप्राप्ती ॥ धर्मेंसाधेपरलोकगती ॥ ऐ-
सेंश्रुतीबोभाती ॥ ४३ ॥ तोधर्मक्षत्रियेंमानिला ॥ दारिद्राचाठाव-
पुशिला ॥ संतुष्टप्रजाब्राह्मणांला ॥ इच्छितजेंत्यालातैसेंदे ॥ ४४ ॥
जसेंचंद्राचेंशुद्धचांदणें ॥ आवडेलत्यानेंपेंवभरणें ॥ तैसेंक्षत्रियाचें-
देणें ॥ उदारपणेंपरिमळ ॥ ४५ ॥ ऐसेंहेंसहावेंदान ॥ आतांऐकें

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तोसातवागुण ॥ जोईश्वरींभावोप्रमाण ॥ तेंलक्षणसांगतों ॥ ४६ ॥
जैसेआपुलेशरिराआपणधनी ॥ तैसेप्रजेचेमनोरथमानी ॥ रक्ष
णार्थलक्षीक्षत्रियगुणीं ॥ संतोपजनींकरणेंतया ॥ ४७ ॥ प्रजेसीं
पुत्रवत्पाळणें ॥ अथवासंसारींहितकरणें ॥ जेणेंप्रजासुखीहीं-
साधनें ॥ ऐशालक्षणेंदक्षप्रभू ॥ ४८ ॥ आत्मापरात्माविचार ॥
यानांवराज्यनीतिसाचार ॥ नाहींतरीव्यर्थबाजार ॥ पोकळविचा
रजिव्हेचा ॥ ४९ ॥ ऐसेहेसप्तगुणवरिष्ठ ॥ तोक्षत्रियसुपात्रश्रेष्ठ ॥
सर्ववीरांमाजीवलिष्ठ ॥ ऐसेंस्पष्टवचनमाझें ॥ ५० ॥ ऐसेहेसप्त
गुणदैदीप्यमान ॥ नक्षत्रींसप्तऋषिशोभतीपूर्ण ॥ अथवासप्तगं-
गेचेसंगमींस्नान ॥ करितांपावनहोतीजीव ॥ ५१ ॥ ऐसेगुणीक्ष
त्रियथोडे ॥ लक्षांतएकनिवडे ॥ ह्मणोनिसुरवरत्याचेंपवाडे ॥ वा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

डेंकोडेंवर्णिती ॥ ५२ ॥ तोसत्वसोनियाचाचामरू ॥ सर्वांभरणें
अलंकारू ॥ सर्वसुखाचाभास्करू ॥ महीवरीप्रगटला ॥ ५३ ॥
धन्यत्याचीमातापिता ॥ धन्यगुरुकुळदेवता ॥ धन्यसंसारींअसो
निचिंता ॥ समतासमबुद्धिठेविली ॥ ५४ ॥ ऐसाहासत्यगुणीनरें
द्र ॥ जैसेमहीवरीसप्तसमुद्र ॥ धीरवीरउदारमनगजेंद्र ॥ जैसा-
चंद्रशीतल ॥ ५५ ॥ हेंनैसर्गिकगुणकर्म ॥ शौर्यादिक्षत्रियांचेनें-
म ॥ ऐसेंसंधानलावूनिसम ॥ तेंहेंवर्मस्वधर्मी ॥ ५६ ॥ हेप्राणस
खयाअर्जुना ॥ तूंसावधकरींआपुलाआत्मा ॥ हातींघेईंवाधनुष्य-
वाणा ॥ जेणेंदुर्जनांपळसुटे ॥ ५७ ॥ वीरवृत्तींचिलेवोनिकवच ॥
सज्जहोईंगातूंयुद्धास ॥ सांडींआळसशोकनाश ॥ आशापाशदूर
करीं ॥ ५८ ॥ पार्थह्मणेदेवाधिदेवा ॥ हाक्षत्रियधर्मसांगितलाब

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

रवा ॥ आमुच्याभाग्येंआलादैवा ॥ निजगुजठेवाअंतरीचा ॥ ५९ ॥
हेंज्ञानमुळींनव्हतेंठावें ॥ ह्मणोनिभ्रमलोंहोतोंमोहें ॥ आतांधरोनि
ठाकेनसोय ॥ जोशुद्धउपायस्वधर्मा ॥ ६० ॥ श्रीचेवचनेंअंतःक-
रणीं ॥ सांभाळीकृपणजैसाधनी ॥ तैसामीजीवेंभावेंकरीनिजतनीं ॥
बांधीनमनींहीग्रंथिका ॥ ६१ ॥ हेशब्दनाहींकेवळअमृत ॥ पिऊनि
आम्हींझालोंतृप्त ॥ आणिसर्वजगातृप्तीकरवीत ॥ ऐसाअपरमि
तरसकुंभहा ॥ ६२ ॥ हेंतुमच्याकृपेचेंसर्वसार ॥ आम्हांलाधलेंनि
रंतर ॥ आतांठेवूंचित्तस्थिर ॥ निर्भयअंतरसर्वदां ॥ ६३ ॥ प्रभू
तुमचेंवचनअतिनागर ॥ प्रेमळगोडअतीमधुर ॥ अज्ञानीमूढहो
तीचतुर ॥ याशब्दाअंतरनसेकीं ॥ ६४ । तुमचेउपदेशाचीचातु-
रीं ॥ जीसांगितलीवर्णविचारीं ॥ तीऐकोनसंतोषअंतरीं ॥ परमा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नंदपावले ॥ ६५ ॥ आतांपुढेंवैश्यशुद्रकर्म ॥ त्याचेंसांगावेंलक्ष-
ण ॥ काय क्रियाकर्मआचरणा। तेस्वधर्मसंपूर्णसांगावे ॥ ६६ ॥ हें
ऐकोनिपार्थाचेंवचन ॥ श्रीकृष्णेंआरंभिलेंज्ञान ॥ सावधहोऊनि-
कराश्रवण ॥ अतीपावनसर्वजीवां ॥ ६७ ॥

॥ कृषिगोरक्ष्यवाणिज्यंवैश्यंकर्मस्वभावजम् ॥
॥ परिचर्यात्मकंकर्मशूद्रस्यापिस्वभावजम् ॥ ४४ ॥ अ० १८ ॥

श्रीभगवानुवाच ॥ हेसव्यसाचीगुणघना ॥ श्रवणकरींवैश्यलक्ष-
णा ॥ भूमिबीजनागरयाधना ॥ हीधारणाभांडवलीं ॥ ६८ ॥
वाढीदेढीचाव्यापारकरणें ॥ सवंगीघेंघेऊनिमहर्गीदेणें ॥ व्या-
पारींद्रव्यऐसेंमिळविणें ॥ परीचित्तठेवणेंस्वधर्मीं ॥ ६९ ॥ ना-
गरेंभूमिस्वच्छकेली ॥ त्यातबीजेंजींपेरिलीं ॥ देवदशेंद्विगुणापि-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कलीं ॥ गुणींवाढलींअपारे ॥ ७० ॥ त्याचेनिहोईलजेंभांडवल ॥ घेणेंदेणेंआणिव्यापार ॥ नगदागिनेभूषणवस्त्र ॥ हेंसर्वत्रवैश्यगुणीं ॥ ७१ ॥ अथवागोधनेंराखणेंकांहीं ॥ गाईऋषिब्राह्मणयाज्ञिकजिहीं ॥ त्याचेसंरक्षणार्थपाहीं ॥ अवश्यराखणेंयावश्यां ॥ ७२ ॥ अथवासवंगेचीवस्तुसंग्रहींठेवणें ॥ आणिप्रसंगींमहर्गींविकणें ॥ इतकेंचीवैश्याकरणें ॥ कर्मगुणेंगुणाक्रिया ॥ ७३ ॥ ऐसेंहेंवैश्याचें गुणलक्षण ॥ घडमोडव्यापारक्रियासगुण ॥ ब्राम्हणभोजनयज्ञदान ॥ संतोषपूर्णयथाशक्ती ॥ ७४ ॥ सत्वगुणींवाटधरावी ॥ सत्यवचनींजोडीजोडावी ॥ हरीचिंतनींआवडीठेवावी ॥ कीर्तनींगावीहरीलीला ॥ ७५ ॥ स्नानसंध्याअध्यायन ॥ श्रुतिलक्षवेदपठण ॥ शांतिदयाक्षमापूर्ण ॥ याचकींमनसदांतृप्त ॥ ७६ ॥ नि-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

स्वप्रातःकालींउठणें ॥ सडासंमार्जनगोदानें ॥ आल्याअतीताभो-
जनें ॥ अन्नदानेंवैश्यकरी ॥ ७७ ॥ वैश्यम्हणजेश्रीमंत ॥ द्रव्यें
द्रव्यवाढकरीत ॥ त्यांतपरमार्थीलक्षठेवित ॥ पुण्याअंतनसेत्या-
च्या ॥ ७८ ॥ ब्राह्मणक्षत्रियवैश्यजाती ॥ हेद्विजन्मींतिन्हीवर्ण-
पावती ॥ ऐसेंसांगितलेंअर्जुनाप्रती ॥ श्रीकृष्णदेवें ॥ ७९ ॥ ऐ
साहावैश्यगुण ॥ यापरतेंनाहींसाधन ॥ आतांऐकचतुर्थचिन्ह ॥
तेंशूद्रलक्षणयापरी ॥ ८० ॥ शूद्रातिन्हीवर्णांचेंशुश्रूषण ॥ हेंस्वक-
ष्टकर्मांचेंसांख्याज्ञान ॥ शुश्रूषणम्हणजेसेवाकरणें ॥ याधर्मेंपूर्ण-
पवित्रतो ॥ ८१ ॥ सेवाआहेबहूपरी ॥ नानाधर्मेंआणिपरिचारी-
राजग्रहींसेवाकरी ॥ रक्षणार्थउभेसदां ॥ ८२ ॥ यांतशूद्रलक्षण
कैसें ॥ ओळखावेंकळेलजैसें ॥ तेंसांगूंआतांपरिसेंसें ॥ उघडजै-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सैयेलक्षणीं ॥ ८३ ॥ जेथेंस्वतंत्रपणानाहींमनासीं॥ सदासर्वकाळ
जैशीदासी ॥ गुंतविलेंपरतंत्रींदेहासीं ॥ हेंएकपरिसेसींशुद्रकर्म
॥ ८४ ॥ श्रीमंतेंसेवककेला ॥ द्रव्यदेऊनीयांगोंविला ॥ आज्ञेंत-
वागणेंआहेत्याला ॥ यानांविभागिलाशूद्रकर्मे ॥ ८५ ॥ परीब्रा-
ह्मणापरोतेतया ॥ धावणेंनघडेशूद्राया ॥ तिन्हीवर्णांचीआज्ञात-
वा ॥ नमस्कारपायांधर्मनीति ॥ ८६ ॥ सेवाधर्महेंशूद्रलक्षण ॥
सदाजपणेंश्रेष्ठालागून॥जैसेमातापिताब्राम्हण ॥तैसेत्रिवर्णरक्षावे
॥ ८७ ॥ शूद्रकर्मसर्वांतश्रेष्ठ ॥ नाहींसंध्यास्नाननेमनिष्ठ ॥ आ
चारविचारनाहींकष्ट ॥ साधनवरिष्टसर्वांतें ॥ ८८ ॥ परियांतअ-
सेश्रेष्ठधर्मएक ॥ भावभक्तिलक्षणसात्विक ॥ सेवेंतसाधेपरलोक ॥
हाविवेकजरींधरी ॥ ८९ ॥ शूद्धर्मसेवाकरणें ॥ यानांतआज्ञेंत-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

राहणें ॥ जैसेंसांगेलतैसेंवागणें॥ नेमानचुकणेंहाश्रुतिधर्म ॥ ९० ॥
कोणीद्रव्यदेऊनिसेवाकरिती ॥ कोणीपरमार्थलाभादेहविकिती ॥
सदांसर्वदांसेवेंतराहती ॥ आज्ञानुल्लंघितीस्वामीची ॥ ९१ ॥
एकाद्रव्यलोभेंप्रधानत्वआलें ॥ राजाज्ञेनेंवागूंलागले ॥ यानांव-
सेवकत्वपावलें ॥ ऐसेंझालेंहेंहीखरें॥ ९२ ॥ परंतुहेंत्रिगणात्म-
कशूद्रकर्म ॥ त्याचेंऐकासांगतोंवर्म ॥ यांतरजतमसात्विककोण ॥
हेंनिवडूनसांगतों ॥ ९३ ॥ सत्वगुणरूपसेवाधारी ॥ मातापिता-
श्रीगुरूसेवाकरी ॥ निष्कामवृत्तीअंतरीं ॥ जिव्हेधरींनामसदां ॥
९४ ॥ अखंडवेदनामवाणी ॥ सर्वदांआज्ञेंतजोडोनिपाणी ॥ दे
हींदेहाअंथरुणीं ॥ ऐशीकरणीतयांची ॥ ९५ ॥ ऐशीयागुणा-
चेंशूद्रकर्म ॥ परिसत्वगुणेंआलेंसाधकपण ॥ हेंदेवाआवडेपूर्ण ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सुलक्षणगुणसांगितला ॥ ९६ ॥ आतांशूद्रजोरजोगुणी ॥ तीराजा-
ज्ञापरममानी ॥ जगकल्याणइच्छुनी ॥ सार्थककरीदेहाचें ॥ ९७ ॥
परोपकारींदेहझिजवी ॥ नानाप्रयत्नेंसुमार्गकरवी ॥ कर्त्यापुरुषासीं-
नछकवी ॥ हेंरजोगुणीशूद्रकर्म ॥ ९८ ॥ तामसीशूद्रकर्मह्मणजेद्वार
पाळ ॥ सदांतसरराहेद्रव्यबळ ॥ सन्निधप्रशंसाकरीनिर्मळ ॥ मागें
निंदाआरंभी ॥ ९९ ॥ जैसेंभिक्षुकांअन्नवाढिलें ॥ तेजेवोनितृप्तझाले
आशिर्वादद्यावाहेंनबोले ॥ उर्मीतडोलेतमगुणीं ॥ १०० ॥ तोगुण-
ऐसापघळ ॥ निंदाकरावीबाष्कळ ॥ त्यासीकृतघ्नह्मणतीचतूर ॥ उ
गीचस्थीरराहूंनेदी ॥ १०१ ॥ हेंशूद्रतमगुणलक्षण ॥ केवळमूढअ-
तीनीचपण ॥ द्वेषमत्सरकरीदारुण ॥ ऐसागुणत्यजावा ॥ १०२ ॥
कर्मेपरतंत्रींवागणें ॥ नेमसाधनींजपणें ॥ सत्कर्मअंतरींवाढविणें ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सदांभिणेंपापासी ॥१०३॥ त्याचीसेवाहेंचिकाम ॥ आवडीनेंउच्चा
रावेंनाम ॥ कामक्रोधठेवूनसम ॥ संतोषेंधामसेवावें ॥ १०४॥ ऐ
शागुणींजोअखंड ॥ नशोधीशब्दाशब्दवितंड ॥ जेणेंघडेपापउदंड ॥
तेंप्रचंडकरीना ॥ १०५ ॥ सदांसर्वांसिनिमस्कारणें ॥ सर्वांमुखींमंग
लकार्यकरणें॥उपासनेसीदृढधरणें॥ सत्कर्मकरणेंकार्यसिद्धि॥१०६॥
एवंचारीवर्णाश्रमधर्म ॥ तुजसांगितलेपरिपूर्ण ॥ आतांपुढीलअध्या-
यींनिरोपण ॥ आहारगुणलक्षणसांगेनतुज ॥१०७ ॥ श्रीनामदेव-
वरदापांडुरंगा ॥ भीमातटवासीदिगंबरा ॥ आदिअनादिविश्वंभरा
पावनकरासकलजनां ॥ १०८ ॥ इतिश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥ सं
मतश्रीज्ञानदेवीटीका ॥ क्षत्रियशूद्रवैश्यविवेका ॥ चतुर्थोध्यायींक-
थियेला ॥ १०९ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥ अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ० ५ प्रा. ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ श्रीमाता-
पितृभ्योनमः ॥ श्रीकुलदेवताभ्योनमः ॥ श्रीज्ञानेश्वरनामदेवायन-
मोनमः ॥ जयजयाजीपद्मनाभा ॥ पद्मासनींपद्मरंभा ॥ सत्वगुणीं-
मुळारंभा ॥ तूंहेरंबाज्ञानमूर्ती ॥ १ ॥ सकलार्थकामेंसिद्धिदाता ॥ सि-
द्धांतरूपाअपरमिता ॥ आनंदींआनंदाबाढविता ॥ कर्ताहर्तातूंचिपैं
॥ २ ॥ तुमचेमस्तकींइंद्रनील ॥ दोहींबाजूकर्णविशाळ ॥ लंबायमा-
नशुंडासरळ ॥ दीनदयाळदीनाचा ॥ ३ ॥ तूंमायाविलासीप्रणव-
स्थाना ॥ कंठींमणिमयरत्नभूषणा ॥ चतुर्भुजाचतुराननना ॥ मनमो-
हनागणपती ॥ ४ ॥ तुमचेंदेवाअखंडध्यान ॥ सुरगणवर्णितीतुमचे
गुण ॥ गंधर्वअप्सरागातीगाणें ॥ परमप्रीतीभक्तीनें ॥ ५ ॥ प्रसन्नव-
दनागौरशामा ॥ अरंगरंगानीलधामा ॥ पतितपावनामेघश्यामा ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

जगजीवात्मास्वामीतूं ॥६॥ देवाधिदेवापुरुषोत्तमा ॥ मूळबीजा-
निगमागमा ॥ वेदश्रुतिशिणलीरमा ॥ नकळेमहिमादेवातुझा॥ ७॥
सकळसंतांमाजीतूंमहंत ॥ सिध्धसाधकप्रेमळभक्त ॥ नेतिनेतिऐसें-
ह्मणत॥अगोचरचरित्रतुझेंदेवा॥८॥तुझीमायाआदिशक्ति॥तीचझा-
नाचीज्ञानज्योती॥कृपारूपीकरीशांती॥सुबुद्धिदातीदीनाची॥९॥त्या-
चकृपेचेरसाळबोल॥जेणेंहातींयेत्रिगुणमाळ॥श्रवणेंसंतोषपावतसि-
कळ॥जेसखोलसकळजीवां॥१०॥आतांचालवूंअनुसंधान॥मागील-
कथानिरोपण॥चारीवर्णउत्पत्तिस्थान॥हेंकथनचतुर्थाध्यायीं॥ ११॥
पंचमोध्यायींआहारलक्षण ॥ तेंप्रगटबोलेनारायण ॥ प्रेमळभक्त-
करोतश्रवण ॥ घाअवदानममदीना ॥ १२ ॥ इतरांनलागेगुणींगो
डी ॥ जेविषयांधबापुडीं ॥ पडलेसंसारत्रिगुणजाळीं ॥ त्यांसीही

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कळीउमगेना ॥ १३ ॥ जेणेंघडेदेहयात्रा ॥ शुद्धपर्वकाळसुपात्रा ॥
श्रवणमात्रेंपावनगात्रां ॥ शोधीस्वसूत्रात्रिगुणीं ॥ १४ ॥ हेगुणअ-
नादिसनातन ॥ यालागींनित्याभ्यासींलावींमन ॥ तेणेंघडेलत्रिवे-
णीस्नान ॥ हेंसत्यवचनश्रीगुरूचें ॥ १५ ॥ अभ्यासींसर्वकांहींज-
डे ॥ अभ्यासींविषयाहारींपडे ॥ अभ्यासींज्ञानहोयरोकडें ॥ ना-
हींसांकडेंजीवांकांहीं ॥१६॥ असोआतांमागीलकथा ॥ परिसोनीपरि
सापुढेंआतां ॥ श्रीकृष्णधनंजयासांगता ॥ झालातातजगाचा ॥ १७

॥ आयुःसत्वबलारोग्यसुखप्रीतिविवर्धनाः ॥
॥ रस्याःस्निग्धाःस्थिराहृद्याआहाराःसात्विकप्रियाः ॥ ८ ॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—हेअर्जुनाश्रवणकरीं ॥ सत्वगुणआहाराची-
परी । तुजसांगेननिर्धारीं ॥ जेणेंसंतोषसंतजना ॥ १८ ॥ आतां

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

आहारलक्षण ॥ प्रथमसांगूंसत्वगुण ॥ त्याचेंओळखावेंचिन्ह ॥ ऐ
सेंलक्षणहेंगुणीं ॥ १९ ॥ सदैवभाग्येंभोजनघडे ॥ तरींमधुरींरसीं-
आवडे ॥ कोमलसूक्ष्मजिव्हेपुढें ॥ स्वादिष्टरसींचढेरसभरी ॥ २०॥
अग्नितापेंउकडीलें ॥ तेंअन्नउत्तममधुरझालें ॥ जैसेंफळसुपक्वपिकलें ।
गोडीसआलेंमधुरपणें ॥ २१ ॥ अथवाअग्निआहारींभाजले ॥ तेप-
दार्थमृदुपणासआले ॥ तैसेंचिअग्निसंगेंस्नेहाळें ॥ रसींरसभरलेमृदु
पणें ॥ २२ ॥ आकारपाहूंजातांलहान ॥ स्पर्शितांहस्तालागेमृदु-
पण ॥ जिव्हेसींमधुरगोडगहन ॥ रसस्वादपूर्णतयासीं ॥ २३ ॥
पातळसरसरीतस्वादिष्टअन्न ॥ तेंद्रवपणापासूनीहोयसुलीन ॥ अ-
ग्नितापेंतापून ॥ आपुल्याआपणठावसोडी ॥ २४ ॥ सुंदरकोवळें
आकारसूक्ष्म ॥ परीनामेंवरिष्टउंचउत्तम ॥ जैसेश्रीगुरूमुखींचेनेम

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

धर्म ॥ उत्तमोत्तमन्यायरिती ॥ २५ ॥ आणिभोजनींपरमीतअसा
वें ॥ ह्मणजेअल्पआहारींरहावें ॥ सदांतृप्तआत्मासंतोषपावे ॥ ये
णेंभावेंयाआहारीं ॥ २६ ॥ घृतशर्कराढुग्धगहूं ॥ याचीसात्विकीं
आवडबहू ॥ सुपकहोतीसुंदरमऊ ॥ जेणेंशांतनऊइंद्रियें ॥ २७ ॥
येंणरसेंमुखासीगोडी ॥ तैशीचअंतरबाहेरजोडी ॥ हेंजाणतीसंत
परवडी ॥ उभारितीगुढीसत्वाची ॥ २८ ॥ यारसेंसुबुद्धिहोयप्राप्त ॥
ईश्वरध्यानींमनींतृप्त ॥ अखंडनाममाळाजपत ॥ विजयीहोतचहूंकडे
॥ २९ ॥ यारसेंआचरेशुद्धकर्म ॥ यारसेंआचरेशुद्धधर्म ॥ याआहारीं-
घडेनित्यनेम ॥ ऐसेंहेंवर्मयागुणीं ॥ ३० ॥ जैसेंबीजतैसेंतरू ॥ हेंस-
र्वांआहेगोचरू ॥ बीजनामेंअन्नधरू ॥ तोचिप्रकारूपुढेंउभा ॥ ३१ ॥
ऐसेंहेंसात्विकलक्षण ॥ परमसुंदरशांतभोजन ॥ जेणेंदेहासमाधान

।

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तेंजिवेंजतनकराआधीं ॥ ३२ ॥ यासात्विकरसाच्याधारा ॥ पर्जन्य वर्षेमनमंदिरा ॥ मगआयुष्यनदीमहापुरा ॥ देहामाजीतूंबळ ॥ ३३ ॥ सत्वआहारींजेरमले ॥ तेणेंसुबोधज्ञानासाह्यकेलें ॥ ज्ञानाज्ञाननिवडिलें ॥ तेप्रगटलेजगींसूर्य ॥ ३४ ॥ यासत्वआहारींकायानिर्मळ ॥ चित्तजैसेंगंगाजळ ॥ तेणेंशरीरायेबळ ॥ निरोगीअखंडसर्वदां ॥ ३५ ॥ ऐसाभोगभोगितोसभाग्यें ॥ पूर्णानंदआत्मरंगें ॥ सुपात्रकीर्तिआवडीश्रीरंगें ॥ गातीअभंगेकीर्तिज्याची ॥ ३६ ॥ सुखेंप्रपंचींभजावादेव ॥ शांतवृत्तीक्रियेचीठेव ॥ कामक्रोधादूरीदवडावे ॥ मनापासोनीआपुलिया ॥ ३७ ॥ ऐसाहासात्विकआहारू ॥ निवृत्तिरूपामानलाथोरू ॥ जरींकृपाकरीलश्रीगुरू ॥ वासनाविसरूतरीचपडे ॥ ३८ ॥ आतांराजसआहारदुसरा ॥ श्रीकृष्णसांगतीपार्थवीरा ॥ तेंपरिसा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रोतेचतुर ॥ परमउदारगुणनिधी ॥ ३९ ॥

॥ कट्वम्ललवणात्युष्णतीक्ष्णरूक्षविदाहिनः ॥
॥ आहारा राजसस्येष्टा दुःखशोकामयप्रदाः ॥ ९ ॥ अ० १७ ॥

श्रीभगवानुवाच —ऐकेंपार्थासुज्ञाना ॥ राजसआहाराचीविवंचना। जेंजेंआवडेतयाप्राणा ॥तेंसज्जनाश्रवणकरीं॥ ४० ॥ तिखटखार टआंबट ॥ रायतेंआंबीलत्यांतमीठ ॥ रुक्षकोरडेंफडफडीत॥ जैसेपापडदुसरे ॥ ४१ ॥ पंचामृतनामसुंदर ॥ मुखींघालितांनाकींधार। नेत्रांवाटेअश्रुफार ॥ जिव्हाचरचरकरीतसे ॥ ४२ ॥ कोळसेऐसें काळकूट ॥ त्याचप्रमाणेंकडवट॥ जैसेंकार्लेंआणिंचिंचुर्डेपाट॥ जीवलोभिष्टरानसदनीं॥४३॥ भोजनींमिठाचीआवडीफार॥ वरचेवरमागेजैशीसाखर ॥ ऐसाहाराजसआहार ॥ लवणतरदेहत्याचा

। स्व,गु

अ० ५

॥ ४ ।

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥ ४४ ॥ ऐशीस्वारटजिव्हारासजसी ॥ तेणेंवाचाळपणातियेसीं ॥
सागरामस्तीयेऊनउतरेजैशीं ॥ तैशीराजसबुद्धिचळे ॥ ४५ ॥
संभाषणींनतलबीबोल ॥ गरजेसारखेंकरीमोल ॥ नाहींतरीस्वस्थ-
राहील ॥ नवोलेपोकळअर्थावीण ॥ ४६ ॥ दुसरेंऊनपोळीतुपासं-
गें ॥ भोजनींअतिप्रीतिमागे ॥ मध्येंबैसूनीचौरंगें ॥ हेंअंतरंगआ-
वडीचें ॥ ४७ ॥ इतकेंऊनकढतअन्न ॥ कींदीपलागेज्याच्याबाफे-
नें ॥ परितोखायसंतोषीमनानें ॥ यापरीसल्लग्नरानसी ॥ ४८ ॥ म
नाआवडेतेंचीकरावें ॥ दुसऱ्याचेंउणेंपहावें ॥ हास्वभावरजोगुणीं-
राह ॥ नचळउपायकोणाचा ॥ ४९ ॥ हाराजसगुणाचाप्रेमहोरा ॥
तुजसांगितलापार्थवीरा ॥ वासनेचासर्वपसारा ॥ जैसावारावावधु
ळी ॥ ५० ॥ आतांतिखटपदार्थतोकैसा ॥ जैसाहृदयींबाणलागेतै

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सा ॥ धुराडीनाकींतोंडींहुसहुसा ॥ श्वासश्वासाजळनेत्रीं ॥ ५१ ॥
आणिराखेपरीअन्नकोरडें ॥ आंतबाहेरदोहींकडे ॥ जिव्हेससणसणी
तकुडकुडें ॥ आणितळींवडेराजसा ॥ ५२ ॥ मुखींदोहोंदातांच्या
घर्षणीं ॥ जोपदार्थनादेझणाणी ॥ तोआवडेप्रीतिकरूनी ॥ जीवा
पासूनिउल्हासें ॥५३॥ द्रव्यखर्चीराजसकृपण॥परीभोजनींअसावेंसुं
दरअन्न ॥ तिखटतळींवलोणचेंलवण॥ तेंजीवप्राणआवडेबहू॥५४॥
नित्यनवेंअन्नऊबऊन ॥ जगाभुलवूनखावेंहेंलक्षण ॥ आपुलेगांठी
चेंनिजधन ॥बहूजतनकरीतसे॥ ५५ ॥जेथेंमिळेलआवडीचेंखाणें॥तें-
नआणीमनींथोरलहान ॥ धर्माधर्महेंलक्षण ॥ नाहींआठवणस्वहिता
ची ॥५६॥ ॥ चिंचेचेंचिंचवणीचणचणीत ॥ अतितीव्रमुखासी-
फणफणीत ॥ तैसेंचरायतेंअतीतिखट ॥ खातांसंतुष्टमानसीं ॥५७।

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ऐसेंतीक्ष्णरुक्षअन्न ॥ आवडीसारखेंकरीसेवन ॥ शास्त्राकोशिंबिरीभु-
र्काचूर्ण ॥ असावेंमोहनपोळीमाजी ॥ ५८ ॥ ऐशाआहारींप्राणीगुंत-
ला ॥ तेणेंसहजजिव्हेसलोभलागला ॥ अन्नरसेंविषयींगुंतला ॥
गर्भाआलापुनःपुनः ॥ ५९ ॥ तैसेंचलवंगाआणिसुंठ ॥ हात्याचा-
नित्यमुखशुद्धिपाठ ॥ क्षणोक्षणींपाणीपीतचावट ॥ ऐसाधटिराजसी
॥६०॥ अर्जुनाजेऐशाआहारींपडले ॥ त्यानींरोगासआमंत्रणदिलें॥-
दुःखशोकासबोलाविलें ॥ सहजआलेआपेआप ॥ ६१ ॥ देहींकाम
उत्पन्नजाहला ॥ प्रधानक्रोधउभाठाकला । लोभअंधःकारेंदंगाके-
ला ॥ मोठागलबलाराजसगुणीं ॥ ६२ ॥ कोणीनमानीकोणासो ॥
माझामीचनेईनसिद्धिसीं ॥ ऐशीउर्मीयागुणाशीं ॥ आहारानिमित्य
पैंआली ॥ ६३ ॥ गुणहाआहेकर्माधीन ॥ हेंपूर्वकर्माचेंठेवणें ॥ ह्मणू-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नीनसुचेकांहींबोलणें ॥ परीउपदेशकरणेंआहेसदां ॥ ६४ ॥ श्रीगु-
रुमायकृपाकरीळ ॥ तरीचमळीणमनशुद्धहोईल ॥ सुमार्गींदेहलागे-
ल ॥ सेवाघडेलसंतांची ॥ ६५ ॥ सेवेनेंसर्वकांहींजोडे ॥ सेवेनेंश-
त्रूसींमैत्रीघडे ॥ सेवेनेंसुकृतउदयाचढे ॥ सेवाआवडेदेवासीं ॥ ६६ ॥
आवडीनेंउच्चारावेंनाम ॥ हेचिसेवेचेहितगुजनेम ॥ नामापरताअन्य-
धर्म ॥ नाहींवर्मदूसरें ॥ ६७ ॥ ह्मणोनीराजसआहारासीं ॥ अभ्या-
सेंसारावानिर्धारेसीं । जीवींधरूनीश्रीगुरूसीं ॥ नित्यसुबोधास्साधा
वें ॥ ६८ ॥ ऐकेंपार्थास्तावधान ॥ तूंनकोगुंतवूंयाआहारींप्राण ॥ स्वा-
त्विकरस्तींठेवींमन ॥ तेणेंशांतहोयआत्मा ॥ ६९ ॥ परीआणीकियेक
परियेस्तीं ॥ तिस्तरागुणतामसी ॥ तोस्तांगेनतुजपाशीं ॥ महाचिळ
सीश्रवणकरीं ॥ ७० ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

यातयामंगतरसंपूतिपर्युषितंचयत् ॥
उच्छिष्टमपिचामेध्यंभोजनंतामसप्रियं ॥ १० ॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—श्रीकृष्णबोलेपार्थालागुन ॥ ऐकतामसीआहारलक्षण ॥ भोजनींपदार्थआवडताकोण ॥ त्याचेंचिन्हश्रवणकरीं ॥ ७१ ॥ शिळेंआंबलेंउच्छिष्टअन्न ॥ शुद्धविटलेंतेंकरीजतन ॥ ऐशाआहारींत्याचेंमन ॥ जैसेंश्वानलक्षीमांसा ॥ ७२ ॥ ह्मैशीपुढें आंबोण ॥ ठेवितांखायस्वादावीण॥तैसाहातामसगुण ॥ पशुप्रमाणेंदेहत्याचा ॥ ७३ ॥ उच्छिष्टाशींभीतनाहीं ॥ भलतेठायींअन्न खायी ॥ ह्याणांवींचेंत्यागांवींनेई ॥ परितेंखाईतैसेंची ॥ ७४ ॥ घरींउत्तमपाकसिद्धझाला ॥ परिभोजनींवेळलाविला ॥ बळेंचअन्नावीटआणिला ॥ बोलालाविलाकर्त्याला ॥ ७५ ॥ अथवाअन्न-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अर्धोशिजलें ॥ किंवानिंपटकर्पोनिगेलें ॥ अथवाभाजितांहिरवोंचि-
राहिलें ॥ रसाभरलेंतेंनाहीं ॥ ७६ भोजनींवेळकाळनआणीध्यानीं।
समसांजाकिंवारजनी ॥ तेव्हांउदारपणेंकरोनी ॥ वैसेभोजनींताम
सितो ॥ ७७॥ ऐशाखाण्यासनकरीकंटाळा ॥ सदांदेहींअमंगळवा
रा ॥ जैसाकाकदुसरा ॥ मांसआहारालक्षितो ॥ ७८ ॥ मधुरअ
थवासुंदर ॥ स्वादिष्टअथवापरिकर ॥ येथेंनसेशुद्धअंतर ॥ थोडेंफार
जनलज्जे ॥७९ ॥ जैसाव्याघ्रजपेमांसासी ॥ आपणाउपयोगनादुज
यासी ॥ दुर्गंधीसुटेतरीनसोडीत्यासी ॥तैसातामसीजपेअन्ना ॥८०
सदांअन्नावरीलक्ष ॥ खातांनकरीदुर्लक्ष ॥ शुक्लसडकेंस्वादेंनष्ट ॥ तें
खायलोभिष्टतामसी ॥ ८१ ॥ आणिजैसेंबाळकावाढिलेंअन्न ॥ तें-
चिवडूनकरीसेवन ॥ तैसेंअन्नएकत्रकरून ॥ खायतोगुणतामसी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥ ८२ ॥ स्त्रियापंक्तीसअसाव्याचित्तीं ॥ एकमेकांमुखींग्रासघालिती ॥ येणेंआनंदउत्साहचित्तीं ॥ हीबहुप्रीतितामसगुणीं ॥ ८३ ॥ ऐसेंअमंगळबुद्धीचेंखाणें ॥ हेंतयाजीवासफारआवडणें ॥ परियेणेंसंतोषनहोणें ॥ नधायमनींपापीतो ॥ ८४ ॥ जैशीनिषिद्धआहारींवासनादृढ ॥ तैसाकुद्रव्यसंग्रहींमूढ ॥ व्यसनींलोभिष्ठअमंगळ ॥ ऐसाखळतोतामसी ॥ ८५ ॥ आचारभ्रष्टसुरापाणी ॥ तैसाचअभक्ष्यभोजनीं ॥ मुखावाटेअमंगळवाणी ॥ बैसतांभोजनींबडबडे ॥ ८६ ॥ आपुलेज्ञानाचेंवैभवमिरवणें ॥ दुसऱ्यासींतुच्छमानणें ॥ आपणजळोनीदुसऱ्यासींजाळणें ॥ व्यर्थळळणेंपरदेहा ॥ ८७ ॥ उपदेशाचेंशाहणें सूत्र ॥ जैसेंभींतीवरीलरंगीतचित्र ॥ आपुलेअवगुणाचादेहकुपात्र ॥ हेंचरित्रउमगेना ॥ ८८ ॥ धारिष्टतरीऐसेंकठीण ॥ मरणेंमारण्यास

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नाहींभिर्णे ॥ शिरच्छेदेंकायहोर्णे ॥ निर्भयपर्णेतामसगुणीं ॥ ८९ ॥
गर्वताठाव्यभिचारी ॥ सदांजिव्हानिंदेनेंगुरगुरी ॥ कोणाचेंबरेंव्हा
वेंहेंअंतरीं ॥ जन्मान्तरींसुचेना ॥ ९० ॥ ऐसाहादुर्गुणीतामसआहा
र ॥ ह्मणोनिसंतजनकरितीनमस्कार ॥ जेकुबुद्धिचेंबांधितीघर ॥ ते
आहारदुर्धरी॥ ९१ ॥ त्वाचाउघडअनुभवनेत्रींपाहती ॥ जैसेंखाती
तैसेंबकती ॥ हेंसांगावेंनलागेकोणाप्रती । पहाप्रचीतिशोधूनी
॥ ९२ ॥ ऐसेंहेंआहारलक्षण। टाकूनधरावसत्वागुण। जेणेंघडेलपर
मार्थसाधन ॥ तेंलक्षणसत्वगुणीं ॥ ९३ ॥ सत्वगुणेंसत्वस्थवृत्ती ॥
सत्वगुणेंसत्यमार्गस्थिती । सत्वगुणेंवाढेप्रीति । सात्विककीर्तिज
गींराहे ॥ ९४ ॥ सत्वगुणींन्यायनीती ॥ सत्वगुणेंईश्वरप्राप्ती ॥
सत्वगुणेंयात्रापूर्णहोती ॥ स्थीरसंपत्तीसत्वगुणीं ॥ ९५ ॥ सत्वगु

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

णींशुद्धभजन ॥ सत्वगुणींपुजाकीर्तन ॥ सत्वगुणींपांडुरंगदर्शन ॥ वासनासत्वचित्तींधरी ॥ ९६ ॥ तूंचिपरेपरताअससी ॥ तेजीवास-सत्वगुणेंलाभसी ॥ तंतुआधारेंब्रह्मांडचाळविसी ॥ जवळअससीपरीनभेटे ॥ ९७ ॥ ऐसेंतामसगुणलक्षण ॥ श्रीकृष्णेंकथिलेंपार्थालागून ॥ आतांपुढीलअध्यायींनिरूपण ॥ त्रिगुणींयज्ञतोकैसा॥९८। अहोश्रीपांडुरंगाकृपाकरा ॥ लागूंदेसत्वगुणींदोरा ॥ तुह्मांवांचूनिआधारदुसरा ॥ संसारामाजीनदिसेकीं ॥ ९९॥ तूंचितारितामारिता ॥ कळूंआलासिनिरुता ॥ तुमचीचसर्वदेहींसत्ता ॥ हाविचारगुरुसत्तामार्गबळें ॥ १०० ॥ श्रीपांडुरंगापुंडलीकवरदा ॥ भक्तजन-तारकमकरंदवेदा ॥ नानाछंदभेदआनंदकंदा ॥ परमानंदामाधवा ॥ १०१ ॥ इतिश्रीस्वबोधगणमालिका ॥ संमतश्रीज्ञानदेवीटीका॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

।स्व.गु

आहारलक्षणगुणाविवेका ॥ पंचमोध्यायींकथियेला ॥ १०२॥ पुं.

अ ०५।

॥ ९ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥ अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ० ६ प्रा. ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ श्रीमाता पितृभ्योनमः ॥ श्रीकुलदेवताभ्योनमः ॥ श्रीज्ञानेश्वरनामदेवायनमोनमः ॥ श्रीगणपतीगणनायका ॥ विघ्नहरणाप्रकाशरूपका ॥ षडाननबंधूसुखदायका ॥ विश्वात्मकानिजमूर्ती ॥ १ ॥ तूंचीआह्मामूळगुरु ॥ सकलविद्येसीआधारू ॥ अध्यात्मविद्येचासागरू ॥ सर्वेश्वरूतूंदाता ॥ २ ॥ अध्यात्मविद्याप्रणवरूपिणी ॥ सकलविद्येचीस्वामिणी ॥ त्रिकुटगिरीचेआसनीं ॥ निवांतस्थानींवासतुझा ॥ ३ ॥ तूं ज्ञानाचीज्ञानज्योत ॥ कार्यासीतूंकारणभूत ॥ इच्छामात्रेंघडमोडित। सर्वजगांतउदयतुझा ॥ ४ ॥ ह्मणोनीउदोउदोमायराणी ॥ ऐसेंसुरवरगर्जतीवाणीं ॥ त्रिगुणवाळेंतुझींतान्हीं ॥ तूंनिजजननीजगदंबा ॥ ५ ॥ अहोअंबेश्रीमंते ॥ निजजननीभक्तांकल्पलते ॥ आतांआज्ञा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

देईमातें ॥ याग्रंथनिरोपणीं ॥ ६ ॥ चंद्रउदयींसागराउल्हास ॥ तैसाग्रंथींभरींनवरस्न ॥ भावार्थाचीभरींकांस ॥ प्रेमउल्हासश्रोतियां ॥ ७॥ कृपणतळमळीधनालागून ॥ तोंअवचीतदेखेसुवर्णखाण ॥ तैसास्वबोधउपदेशेंदेहपावन ॥ जाहलास्संपूर्णदयाळा ॥ ८॥ पाखांडीमतवादीतार्किक ॥ कुतर्कीशब्दवादीनास्तिक ॥ ऐशियांबुद्धिदेस्वधर्मिक ॥ लागूंदेभक्तिसात्विकरसीं ॥ ९ ॥ श्रीकृष्णबोधउत्तमबरवा ॥ श्रवणार्थपंक्तीजैशाराणिवा ॥ मराठदेशियेजिवांसर्वां ॥ उपदेशभावासारिखा ॥ १० ॥ असोआतांहेबोलपरिमळ ॥ चालवींग्रंथप्रेमरसाळ ॥ जेणेंसकृपहोतदियाळ ॥ अतीप्रेमळश्रोतेहे ॥ ११ ॥ मागीलअध्यायींजाहलेंकथन ॥ भोजनींआहारलक्षण ॥ आतांयज्ञक्रियाहीत्रिगुण ॥ श्रोतेसज्जनश्रवणकरा ॥ १२ ॥ श्रीगुरुवचनमक

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

रदबीज ॥ वरीवर्षावज्ञानदेवगुज ॥ नक्षत्रस्वातीचामेघआनंद ॥
उप्तत्तीबीजशुद्धमोतीं ॥ १३ ॥ तैसास्वबोधहागुरुप्रसाद ॥ रसिक
प्रेमळसज्जनींअनुवाद ॥ सुखासुखेंघ्यावाआनंद ॥ तेणेंप्रेमानंदप्रग
टेल ॥ १४ ॥ तीश्रीगीतारत्नअमृतवाणी ॥ उघडकेलीमुक्तीचीखा
णी ॥ जेथेंवक्तासारंगपाणी ॥ तेथेंपार्थश्रवणींकोंदला ॥ १५ ॥

अफलाकांक्षिभिर्यज्ञोविधिदृष्टोयइज्यते ॥
यष्टव्यमेवेतिमनःसमाधायससात्विकः ॥ ११ ॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—ऐकपार्थाशुद्धवचन ॥ प्रथमकथूंतुजसत्वगुणी
ज्ञान ॥ जेंश्रवणकरितांहोतीपावन ॥ ऐसेंमाहिमानयेअर्थीं ॥ १६
एकाप्रियोत्तमावांचूनीकाम ॥ वाढोंनेदीहाआपुलामनोधर्म ॥ अखं
डजपमुखरींरामनाम ॥ जैशीपातिव्रतानिष्कामपतिसेवे ॥ १७ ॥ अ

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

थवासिंधूतेंटाकूनीगंगा ॥ पुढारासागेंनानिघेओघा ॥ कींआम्हादे
खूनिश्रुतीवेदउगा ॥ नदेखेजगावेगळा ॥ १८ ॥ ह्मणूनीआपुलेस्व
हितीं ॥ वेंचूनीयांचित्तवृत्ती ॥ नुरवीदेहींचीअहंकृती ॥ फळआभि
लाषाकारणें ॥ १९ ॥ पातलियाझाडाचेंमुळ ॥ मागुतीसरोंने-
णेंचीजळ ॥ जिरलीयापावेसंतोषफळ ॥ चढेगोडीरसाळतयाआंगीं
॥ २० ॥ ज्ञानसद्भावाचीपाडीवाट ॥ नेमेंजैसापाणीपाट ॥ वेदआ-
ज्ञेतसरळनीट ॥ कोणासहीकष्टपडूंनेदो ॥ २१ ॥ एकांतएकाग्रठा
यींबैसे ॥ श्रीगुरुचिंतनकरीउल्हासें ॥ जैसेंध्यानकरावेंतैसें ॥ प्रेम
रसेंतेचीभरी ॥ २२ पांडुरंगस्वरुपींलावीलक्ष ॥ ध्यानधारणाआस
नींदक्ष ॥ शुद्धदिनींठेवीप्राणपक्ष ॥ आत्मासाक्षतयाभेटे ॥ २३ ॥
अखंडराहेआनंदींआत्मा ॥ नामींरुपींजडलाप्रेमा ॥ कायसांगूत

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

याचामहिमा ॥ तोआत्मामीचदेह ॥ २४ ॥ अर्जुनाहेंसत्वगुणींचें
ज्ञान ॥ क्रीयासंपन्नबहूप्रयत्न ॥ करूनिसाधीलतोसुज्ञ ॥ ह्मणूनी
प्रयत्नकराआधीं ॥ २५ ॥ ऐसेजेसत्वयज्ञसाधनीं ॥ ब्राम्हणअथवा
महामुनी ॥ योगमंडितदयालक्षणीं ॥ जेसत्वगुणविंवर्तली ॥ २६ ॥
तेकेवळमाझीविभूती ॥ तेचमाझेप्राणज्योती ॥ तेमाझेंदेवार्चनआ
त्मास्थिती ॥ वासकरीतीभूमंडळीं ॥ २७ ॥ जैशीआवडमाझीजि-
वीं ॥ तैसेतेवर्तलीमनोभावीं ॥ ह्मणूनीमजसाह्यकरणेंतयाचेजीवीं ।
हेसत्वमत्तभावीवासना ॥ २८ ॥ जैसीसकुलस्त्रीपतीसेवाकरी ॥ व
चनींतत्परस्फटिकअंतरीं ॥ ह्मणूनीपतीव्रताजगांतरीं ॥ आणिपुरा
णांतरींवर्णिती ॥ २९ ॥ यानांवसत्वगुणज्ञानलक्षण ॥ वेदज्ञानस्वध-
र्मरक्षण ॥ भगवद्भजनींपरायण ॥ करीकीर्तनहरीचें ॥ ३० ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अथवासर्वगंगेचेंपाणी ॥ जायमहासागरामिळोनी । दुजाठावनसे
तयावांचूनी ॥ तैसेंमानमिजएका ॥ ३१ ॥ अथवावेदशास्त्रेंपुराणें ॥
हींसर्ववर्णितीमाझींचिलक्षणें ॥ परीमाझेंनिजरूपठेवणें । कोणीनजा-
णेंपरीएक ॥ ३२ ॥ यालागींसात्विकवृत्तीचेंज्ञान ॥ शुद्धक्रीयानिष्का-
मसाधन ॥ फलहेतूविरहीतराखीसत्वगुण । मग्नमजपाहणेंभावबळें
॥ ३३ ॥ जैसेंलवणसागरींमिळालें ॥ अथवावृक्षमूळजीवनींसिंचिलें
तेंमागेंनाहींपरतलें । यामार्गींजेतरलेतेसत्वज्ञानी ॥ ३४ ॥ देहस-
त्वयज्ञसुंदर । स्वधर्मआचरणींचित्तस्थीर ॥ करूनिराहेनिरंतर ॥
भेटेश्रीरघुवीरआत्मरूपी ॥३५॥ तेंश्रीगुरुअंजनप्रेमसुख॥जैसेंआ-
रशींपहावेंआपलेंमुख ॥ तेंपाहतांहोयपरमसुख ॥ जेणेंजन्मदुःखदुरी
ठाके ॥ ३६ ॥ जैसेंदीपप्रकाशींरत्नठेविलें ॥ तेंठेविलेठायींअनुभवि

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

लें ॥ मगदीपनसतांजरीशोधिलें ॥ तरीहातींआलेंसहजची ॥ ३७॥
तैसेवेदमार्गींब्राह्मणपंडित ॥ समसमानदृष्टिसुसंगत ॥ विधीमत्तें
अळंकारमंडित ॥ भूषणयुक्तशरीरीं ॥ ३८ ॥ उचितशरीरासजिजे
लेणीं ॥ अथवावस्तूफळमूळपाणी ॥ जेवेदमार्गीनेमिलेनेमीं ॥ तेंतूं
मानींअगत्य ॥ ३९ ॥ ऐसेंजेथिचेंतेथेंमानणें ॥ मगत्याचियाकीर्ती
सकायउणें॥सत्वांशींयजनामिषेंयज्ञ॥सांगोपांगकरणेंशुद्धरीती ॥४०।
ऐसाप्रसादमहालाभझाला ॥ तेणेंमहायशाचाध्वजउभारिला ॥ ध
न्यतोमातेउदरींजन्मला ॥ नाहींराहिलावोलकर्मी ॥ ४१ ॥ पाटा-
चाउपयोगवरीबैसणें ॥ तुळशीदलावष्णुशींअर्पणकरणें ॥ याविर
हितदुजेंकांहींनहोणें ॥ ऐसेंअनुभवणेंसत्वयज्ञीं ॥ ४२ ॥ पाटतु-
ळशीचादृष्टांतसुंदर ॥ कां तेएकचमार्गीपरमप्रियकर ॥ नाहींफळ-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

फुलछायाआधार ॥ हाचविचारसत्वगुणीं ॥ ४३ ॥ जेंसत्वगुणींयज्ञकर्म ॥ तेंफळवासनाविरहितपूर्ण ॥ ईश्वरींनिश्चललक्ष ठेवून ध्यानधरणेंतत्वमसी ॥ ४४ ॥ अर्जुनायापरीसात्वीकयज्ञ ॥ तुजसांगितलामुळींहून ॥ तेंकरूंनिरूपण ॥ आत्मगुणलक्षणराजसे ॥४५॥

अभिसंधायतुफलंदंभार्थमपिचैवयत् ॥
इज्यतेभरतश्रेष्ठतंयज्ञंविद्धिराजसं ॥ १२ ॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—हेपार्थापांडववीरा ॥ सदांविजयीधनुर्धरा ॥ स्वधर्मपालकाधीरगंभीरा ॥ भयदरारिपुवर्गा ॥ ४६ ॥ ऐसातूंज्ञानियासुपात्र ॥ माझियासूत्राचेंतूंसूत्र ॥ श्रवणकरींगागुणचरित्र ॥ जेंप्रियपात्रजगाचें ॥ ४७ ॥ राजसीयज्ञतोऐसा ॥ फलवासनेचादुर्गजैसा ॥ निश्चयात्मकमानींभरंवसा ॥ तोमीचतैसायज्ञरूपी ॥४८॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

स्व,गु

यज्ञींपर्जन्यवृष्टिहोय ॥ यज्ञामनकामनासिद्धीसजाय ॥ राज्यराखि-
तीबहुउपाय ॥ त्यायज्ञींप्राप्तअंतींस्वर्गसुख ॥४९॥ ऐसाहाराजसय
ज्ञ ॥ हेतूवासनेचाप्रयत्न ॥ अथवाहोईलवित्तसाधन ॥ नानाप्रयत्न
संग्रहीं ॥५०॥ शास्त्रविद्यावेदींचतूर ॥ सर्वसंग्रहीवैदिकीनर ॥ मनीं
दिक्षीतपणाचीआशाफार ॥ निरंतरतळमळी ॥५१॥ यज्ञमंडपींस
भेंत ॥ पट्टाधिकाराचाधरीहेत ॥ राजआमंत्रणेंआपणमिरवित ॥ प्र-
यत्नेंआणीतप्रभूसघरीं ॥ ५२ ॥ आपुलीअध्यक्षपणाचीप्रौढी ॥ ज-
गींवाढवावीहीप्रीतिगाढी ॥ यालागींदेहकष्टालावीओढी ॥ आर्जवीं
हातजोडीनप्रमुखें ॥ ५३ ॥ येणेंमानेंदेहींश्रेष्ठता ॥ मिळेलद्रव्यअप
रमिता ॥ ऐशीफलवासनेचीचिंता ॥ कार्यापुर्तासदांउभा ॥ ५४ ॥ दे
हींवैदीकपणाचीआढ्यता ॥ सन्मानलौकिकअसावावाढता ॥ मीमा

अ० ६

॥ ६ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

न्यहोईनऐशीयोग्यता ॥ अर्थापुर्ताझटेबहू ॥ ५५ ॥ मुख्यत्वेंफळका
मीकवासना ॥ लोभिष्टबुद्धिविषयभावना ॥ आकाशींमेघकरीगर्जना
तैशीयाचनातयामनीं ॥ ५६ ॥ ऐसाहाराजसगुण ॥ अर्थसंग्रहींलक्ष
ठेवून ॥ क्रियाकर्मयज्ञसाधन ॥ करीवर्तनेंपरोपरी ॥ ५७ ॥ जगींभा
वभक्तिदाखवून ॥ नानारंगीउपदेशकरून ॥ जेणेंसाधेलवित्तधन ॥
तोप्रयत्नआधींकरी ॥ ५८ ॥ धूर्तयुक्तींमहाप्रवीण ॥ श्रोतेलक्षूनक
रीकीर्तन ॥ नम्रवचनेंराखीसन्मान ॥ संपादनकरीकीर्तीतें ॥ ५९ ॥
असोऐसेंहेंरजलक्षण ॥ कार्यापुरतीमैत्रीदावून ॥ विश्वासेंद्रव्यघ्या-
वेंओढून ॥ यानांवगुणराजस ॥ ६० ॥ ऐसाहादुराग्रहीराजसयज्ञ ॥
आतांऐकतामसीयज्ञाचेंचिन्ह ॥ तेंचमत्कारिकज्ञानलक्षण ॥ सं-
पूर्णतुजसांगतों ॥ ६१ ॥ श्रोतेपरिसावेंसादर ॥ गुणींगुणाचेअळं-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कार ॥ श्रवणेंअज्ञानगळेनिर्धार ॥ विश्वासेंचतूरसेविती ॥ ६२ ॥

विधिहीनमसृष्टान्नमंत्रहीनमदक्षिणं ॥
श्रद्धाविरहितंयज्ञंतामसंपरिचक्षते ॥ १३ ॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—हेसात्यकीधनंजया ॥ प्राणजीवनाप्राणसखया ॥ प्राणापानगतीधैर्या ॥ शुद्धकार्यासिद्धतूं ॥६३॥ मागीलश्लोकींराजसयज्ञ ॥ याचेंकेलेंनिरूपण ॥ आतांऐकासावधान ॥ तामसगुणकैसातो ॥६४॥ हागुणअतिकठोरतामसू ॥ विधीहीनजैसावायसू ॥ भ्रमेंनभ्रबिदीहिंडेराजसू ॥ ऐसातामसूदुराग्रही॥६५॥ पशूपक्षीजंबूकमराळ ॥ हेनेणतीतीर्थपर्वकाळ ॥ लग्नमुहूर्तग्रहमंगळ ॥ तेसमूळनेणती ॥६६॥ जोशीब्राह्मणआणावेघरीं ॥ उत्तममुहूर्तसाधावासत्वरी ॥ भोजनदक्षणादेऊनिसंतोषकरी ॥ हेंपशूअंतरींनयेकधीं

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥ ६७॥ तैसाहातामसीयज्ञकर्ता ॥ विधीहीनवर्तेसंस्नारपंथा ॥ ब्राह्मणाचीनराखीमान्यता ॥ नगणीमुहुर्तावायसू ॥६८॥ पर्वणीतिथीव्यतिपातदानीं ॥ श्रध्धानधरीअंतःकरणीं ॥ देवपूजानयेस्वप्नीं ॥ ऐशियायज्ञींतोजपे ॥६९॥ जैशीवावरींवावधूळ ॥ तैसातामस्नयज्ञीगढूळ॥ विश्वास्नाभक्तिसमूळ ॥ ऐसाखळतोतामसी ॥ ७० ॥ जन्ममरणाचीव्यवस्था ॥ याचाआठवनाहींचित्ता ॥ अग्नीवरीपायदेतां ॥ भयसर्वथानसेमनीं ॥ ७१ ॥ ऐसाहातामसगुणाचाप्रकारू ॥ कायकरीलयाचानकळेविचारू ॥ अंतरकठोरमहादुर्धरू ॥ कपटाथारूत्यादेहीं ॥ ७२ ॥ आपुलीकरणीसाचमानी ॥ दुजीयाचीमनानआणी ॥ मीजाणतासर्वांहूनी ॥ ऐशालक्षणींवर्तेसदां ॥७३॥ ऐकअर्जुनानवलपरी॥ तामसीयज्ञमहाअसुरी ॥विधिक्रियाहीनवर्ते

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अंतरीं ॥ मीकैसाभेटूंतया ॥ ७४ ॥ हेंराजसतामसलक्षण ॥ मज
नआवडेमुळींहून ॥ परीआहेयेथेंएककारण ॥ तेंसांगेनतुजआतां
॥ ७५ ॥ यादोहोंगुणींनिराखींआस ॥ मगतूंधरींपरमार्थकांस ॥ तेणें
भेटेलपरमहंस ॥ हाविश्वासधरींमनीं ॥ ७६ ॥ सत्वस्थलक्षणेंक्रिया
भोजन ॥ यज्ञदानतपाचरण ॥ स्वधर्ममार्गींदयालूपण ॥ करीपाळ
णसर्वांभूतीं ॥ ७७ ॥ पहागजेंद्रेंकायतपकेलें ॥ कोठेंगुणींगुणाशो-
धिलें ॥ परीएकभावेंपुष्पअर्पिलें ॥ नारायणानमिलेंजिवेंभावें ॥ ७८ ॥
त्यापुष्पेंमीसंतुष्टहोऊनी ॥ गजेंद्रसोडविलारिपूपासोनी ॥ शेवटीं-
मुक्तिपददेवोनी ॥ पाठविलासदनींनिजपदीं ॥ ७९ ॥ तैसेंचप्रल्हा
देंकायकेलें ॥ एकतत्वनामशुद्धशोधिलें ॥ तेणें नृसिंहरूपमीधरिलें ॥
मुक्तकेलेंपितयासी ॥ ८० ॥ अजामेळपापराशी ॥ अंतकाळींस्मरेमज

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

मानसीं ॥ ह्मणोनिनेलावैकुंठासीं ॥ हेंतुह्मांसकलांश्रुतआहे ॥८१॥ ऐसेअनंतभक्तथोरथोर ॥ परीतेअवघेसत्वगुणींस्थीर ॥ हृदयजयांचें गंगाजळ ॥ आनंदीअढळमानसीं ॥८२॥ ऐसेंश्रीकृष्णेंसांगितलें॥ तेंअर्जुनासींमानवलें ॥ मानूनिपुढेंबोलआदरिले ॥ तेंजाणिलेंश्रीदेवें ॥ ८३ ॥ पुढीलअध्यायींतपलक्षण ॥ श्रीकृष्णसांगेलपार्थालागून ॥ तेंश्रवणकरोतसंतजन ॥ प्रेमेंअनुसंधानगुणागुणीं ॥ ८४ ॥ श्रोतेस ज्जनसंतमाहेर॥ श्रवणार्थबैसलेथोरथोर ॥ यासर्वांसींनमस्कार ॥ प्री-तींअंतरनकाकरूं ॥ ८५ ॥ हामंगळदायकगुणसमुद्र ॥ नवरसेंभ-रीतोज्ञानीनरेंद्र ॥ बापश्रीकृष्णवक्तामुनींद्र ॥ वळलागजेंद्रमेघधारा ॥ ८६ ॥ धन्यधन्यदेवादिदेवा ॥ फारउपकारआह्मांजीवां ॥ करू-निठेविलाज्ञानदिवा ॥ गीतींअनुभवालागूनी ॥ ८७ ॥ तीज्ञानदे-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वीशुद्धमराठी ॥ अर्थेंसोडिलीअंतरगांठी ॥ त्यांतीलकिंचितगुणगो
ष्टी ॥ हीचपोटींआवडी ॥ ८८ ॥ तुह्मीज्ञानाचेज्ञानसिंधु । परमदया
लूदीनबंधू ॥ अज्ञानासीलाविलाछेदू ॥ हाआनंदूतूमचा ॥ ८९ ॥ जे
णेंराहेतुमचेंस्मरण ॥ हेंचिइच्छितमाझेंमन ॥ हीवासनाकरींपूर्ण ॥
हेंसंपूर्णतुम्हाहातीं ॥ ९० ॥ नाहींसत्वगुणींगोडी ॥ आपुलेहिता
चीपरवडी ॥ वाढावालौकिकहेंमनींफडफडी ॥ परीधरिलीआवडीनि
जछंदीं ॥ ९१ ॥ म्हणूनिस्वामीतूंदातारा ॥ लागूंदेसत्वगुणतंतुदोरा
लौकिकपरमार्थपसारा ॥ हेंदानदेकृपाळाअंतरीं ॥ ९२ ॥ ज्ञानदेव-
अनुभवपदा ॥ देऊनिभवनींलावींसदां ॥ नकोसंसारींदुखःआपदा ।
ऐशीकृपासदांअसोंद्यावी ॥ ९३ ॥ तूंमाउलीमायबहिणी ॥ कृपेनें-
लावींअपुलेध्यानीं ॥ हीनिरंतरमाझीविनवणी ॥ ठेवितोंचरणींनिज

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

भाळ ॥ ९४ ॥ दीनबंधूश्रीनामदेवा ॥ कुळदीपप्रकाशगुणसत्व-
ठेवा ॥ सत्वबुद्धिलागोयाजीवा ॥ ऐशियाभावेंशरणतुज ॥ ९५ ॥ तु
ह्मीदेवाचेप्रियकर ॥ परमजीवींचेसहोदर ॥ जनीसंगेंदळीप्राणप्रि-
यकर ॥ धन्यतेंमंदिरधन्यभूमी ॥ ९६ ॥ तुह्मीश्रेष्ठाश्रेष्ठजगदाधार
॥ नवर्णवेदासामहिमाथोर ॥ जेथेंवेदांचीगतीस्थीर ॥ तेथेंपामरजी-
वआळी ॥ ९७ ॥ असोआतांनिरूपण ॥ पुढीलअध्यायींतपलक्षण॥
श्रोतेपरिसोतभावीकजन॥आनंदभुवनमनाचें ॥९८॥श्रीपांडुरंगारु-
क्मिणीवरा ॥ दीनोद्धारकाभक्तप्रियकरा ॥ सगुणनिर्गुणातीतसारं-
गधरा ॥ पराप्तरादीनबंधू ॥ ९९ ॥ अनाथरक्षकाआदिपुरुषा ॥
विश्वंभराविश्वनिवासा ॥ करुणाकराज्ञानपरेशा ॥ गुणगणेशावंदूं-
तूतें ॥ १०० ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥ संमतश्रीज्ञानदेवीटी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

का ॥ प्रीतीपावोपंढरीनायका ॥ षष्ठमोध्यायरस्नाळहा ॥ १०१ ॥पुं.

स्व, गु

अ० ६

50

॥ ९ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ०७मा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ जयजयाजीलंबोदरा ॥ विघ्नहरणाआनंदकरा ॥
परमदयाळदयासागरा ॥ सकलआधारामायवापा ॥ १ ॥ अनाथर-
क्षकादीनोद्धारा ॥ मूळआरंभापरमेश्वरा ॥ आत्मलिंगाविश्वेश्वरा ॥
चराचरातीततूं ॥ २ ॥ तुझेअंगभूतजीकांती ॥ तीचमायापरमज्यो
ती ॥ आदिमध्यआणिअंतीं ॥ तीचशक्तिचिन्मात्र ॥ ३ ॥ जयजय-
अनादिशुद्धे॥ धीरउदारेप्रसिद्धे ॥ भक्तप्रियकरालाववींछंदें ॥ स्वा-
नंदकंदेआदिमाये ॥ ४ ॥ स्थूलसूक्ष्मींतुझीवस्ती ॥ भोळ्याभाविकां
धरिसीहातीं ॥ व्यापकत्वदिसेप्रगटस्थिती ॥ तीआत्मज्योतीतूंमा-
ये ॥ ५ ॥ अगाधकरणीअगाधलीला ॥ सकळब्रह्मांडालाविलाचाळा
गुणींगुंतवोनीवाढवीकळा ॥ तोसुखसोहळाअंबेतुझा ॥ ६ ॥ समशि
तीदुर्गादेवी ॥ अनंतनामेंतुजबरवीं ॥ भक्तांकारणेंप्रगटकरवीं ॥ की-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

र्तिवरवीआपुली ॥ ७ ॥ ऐशीअनादिआदिकरित्री ॥ लोकपावनम-
हीधरत्री ॥ पुरातनमूळसर्वसूत्री ॥ तीस्मरावगत्रीजननीये ॥ ८ ॥ स-
कलध्यानाचेंतूंध्यान ॥ सकलविद्येचेंतूंमंडण ॥ सकलवेदार्थाचेंभूषण
तीनिजखूणश्रीगुरुचरणीं ॥ ९ ॥ श्रीगुरुमाझेंप्राणजीवन ॥ त्याचे-
आधारेंसुबुद्धीचेंस्मरण ॥ तोचिदाताज्ञानघन ॥ अवगुणासुगु-
णतोचिकरी ॥ १० ॥ त्यासीशरणजावेंआतां ॥ पुढेंचालवींगुणग्रंथा
मागीलअध्यायींयज्ञटीका ॥ प्रेमळभाविकांवदविली ॥ ११ ॥ आतां
पढेंअनुसंधान ॥ शारीरतपाचेंलक्षण ॥ मोक्षमार्गाचेंसाधन ॥ स्व-
येंश्रीकृष्णसांगतसे ॥ १२ ॥

देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनंशौचमार्जवं ॥
ब्रह्मचर्यमहिंसाचशारीरंतपउच्यते ॥ १४ ॥ अ. १७ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीभगवानुवाच---ऐकपार्थषड्गुणवर्या ॥ शारीरतपहेंदेहधर्म-
माया ॥ कवणमार्गीकरितीउपाया ॥ तेंऐकरायातुंजसांगूं ॥ १३ ॥
याशरीरींतीनगुणींतप ॥ शारीरवाङ्मयीमानसीक ॥ त्यांतप्रथम
शारीरतपउचित ॥ तेंचिसांगूंतुजआतां ॥ १४ ॥ शारीरतपाचें
लक्षण ॥ त्याचेंकैसेंआहेक्रियाकर्म ॥ हेंशरीरपरोपकारींखर्चकर
णें ॥ मुख्यलक्षणयागुणीं ॥ १५ ॥ त्रिकालस्नानसंध्याआचरण ॥
पहावेंश्रीमुखध्यावेंदर्शन ॥ निर्माल्यवंदनकरून ॥ करावेंध्यान
श्रीगुरूचें ॥ १६ ॥अखंडगावापुरुषोत्तम ॥नविसरेंस्मरणींमनींराम ॥
देवपूजासनींनित्यनेम ॥ करीजपध्यानअंतरीं ॥ १७ ॥ सडासम्मा
र्जनकरोनी ॥ रांगोळ्यापाटमांडोनी ॥ देवद्वारशृंगारोनी ॥ गुढ्या
तोरणेंउभारिजे ॥ १८ ॥ जेणेंहोयसंतोषदेवा ॥ तोचिशृंगारकरा-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वा ॥ स्नानवस्त्रेंअलंकारभावा ॥ परात्परदेवाअर्पावें ॥ १९ ॥ पुष्प
हारमाळासुंदर॥रत्नजडितदागिनेपारकिर ॥ मस्तकींतुरासुंदर ॥
त्यावरीचामरशिखीपुच्छी॥ २० ॥धूपदीपनैवेद्यअर्पुनी॥ विडातांबुल
शुद्धकरोनी ॥ रत्नदक्षणातार्टीभरोनी ॥ ऐशियासन्मानींपूजाक
री ॥ २१ ॥ हेंनित्यकर्मावेंआचरण ॥ सायंकाळींकरावेंभजन ॥
तेणेंसंतोषेनारायण ॥ हेंचिसाधनशारीरतप ॥ २२ ॥ कीर्तन
संवादआनंदभजनीं ॥ शेजारतीकरावीसंतजनीं ॥ मिळोनीद
हापांचप्रेमेंजनीं ॥ स्वरूपनयनींओंवाळिजे ॥ २३ ॥ मंत्राक्षता
घालोनिमाथां ॥ मगप्रार्थावेंवैकुंठनाथा ॥ तोचिमोक्षपंथाचिआ
स्था ॥ हीईश्वरसत्तादेहतपी ॥ २४ ॥ जैशीलोखंडाचीजुळणी ॥
तापल्यापांचूननहोयमिळणीं ॥ तैसेंचसुवर्णआदिकरोनी ॥ ताप

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

स्वाधांचोनिशुद्धनोहे ॥ २५॥ ऐसेंहेंशारीरतप ॥ तापल्यावांचून नभरेमाप ॥ ह्मणोनिआठवावामायबाप ॥ तोहरीलतापत्रिदोषी ॥ २६ ॥ आसनींशयनींभोजनीं ॥ पांडुरंगस्मरावाध्यानीं ॥ अखंड जिव्हींवदावीवाणी ॥ यानांवकरणींशारीरतप॥२७॥चारीवर्णांतश्रेष्ठ ब्राह्मण ॥ ह्मणूनिवंदावेत्यांचेचरण ॥ ब्राह्मणींब्राम्हणाचाराखावा-मान ॥ इतरजनसहजची ॥२८ ॥ ब्राम्हणाचासत्कारकरावा ॥ ब्राम्हणपूजासनींबैसवावा ॥ गंधाक्षताफुलेंगौरवावा ॥ जेणेंआनंद चित्तींतयाहोय ॥ २९ ॥ यथाशक्तिहोईलतैशी ॥ दक्षणादेऊनिसं-तोषवीत्यासीं ॥ वस्त्रेंप्रावर्णेंप्रसंगेसी ॥ नानापरीरक्षीतया ॥ ३० ॥ गाईआणिब्राम्हण ॥ दोघांचाराखीसारखामान ॥ रक्षणकरणेंप्रा-णाहून ॥ हेंचिकरणेंशारीरतप ॥ ३१ ॥ यादेहातारकश्रीगुरू ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

म्हणूनिशोधावासद्गुरू ॥ षट्गुणराशीपरमपवित्रू ॥ ऐसाविचारूक
राआधीं ॥ ३२ ॥ ब्राम्हणवर्णपवित्रउत्तम ॥ भगवद्भजनींप्रेमळज्ञा-
न ॥ अखंडउन्मनीलाऊनिध्यान ॥ तोचिउत्तमसद्गुरू ॥ ३३ ॥ स-
र्वांअर्थींप्रीतिसारिखा ॥ ऊंचनीचनमानीलोकां ॥ एकभावजाण ना
हीचुका ॥ अजपींजपालक्षधरी ॥ ३४ ॥ ऐसामहाराजश्रीगुरू ॥ ब्रा
म्हणअथवास्वधर्मीनरू ॥ मागीललक्षणेंत्याविचारू ॥ करूनिवरू
वरावा ॥ ३५ ॥ त्यासीकायावाचामनोभावें ॥ तनमनधनेंशरणजा-
वें ॥ जेणेंप्रसन्नहोतीलस्वभावें ॥ निजगुजभावेंसांगतील ॥ ३६ ॥
तेंजेसांगतीलआत्मखूण ॥ तेंजिवेंराखावेंदृढस्मरण ॥ तोचीब्राम्ह-
णजोभावापूर्ण ॥ जोनिजखूणजाणता ॥ ३७ ॥ ऐसेजेजगतारकता
रूंवाड ॥ ज्ञानबोधाचेंअंतरगूढ ॥ तेंकायजाणेमतिमंदमूढ ॥ गुरू-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वीणफळकधामळ ॥ ३८ ॥ जोंवरीज्ञानदृष्टिजोडलीनाहीं ॥ तोंवरी
शारीरतपआचरेदेहीं ॥ मगरिघेश्रीगुरुपायीं ॥ तयाउणेंनाहींमहा
लाभा ॥ ३९ ॥ म्हणोनितपाचरणेंअवश्यदेहीं ॥ ऐशीइच्छाजरी
बाणेहृदयीं ॥ शोधावींलक्षणेंसुंदरबरवीं ॥ तैशींआचरावींयथामती
॥ ४० ॥ गुरुवचनींसदांतत्पर ॥ जैशीपतिव्रतासेवेनिरंतर ॥ ऐसेंर
क्षीतुझेंअंतर ॥ निरंतरआवडीनें ॥ ४१ ॥ श्रीगुरुरूपाआसनींशयनीं ॥
सदासर्वकाळआठवीभोजनीं ॥ दीननिशींगुरुस्मरणीं ॥ धराध्यानीं
गुरुपदा ॥ ४१ ॥ जेंजेंगुरूमागेजेवेळीं ॥ तेंतेंपुरवावेंएकांतकाळीं ॥
यानांवशारीरतपाचीओळी ॥ अंतरींमळीनसेकांहीं ॥ ४३ ॥ ऐ-
शीनिष्कामभावनेचीश्रध्धा ॥ परमपावनपरमानंदा ॥ हेंचिशारीर
तपआनंदा ॥ लावीछंदासत्वाच्या ॥ ४४ ॥ सदैवभाग्यधनसंपन्न ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तेणेंजीर्णोद्धारकरावादेवालयांप्रियत्न ॥ बांधावीधर्मशाळादीनाला गू
न ॥ रक्षावेब्राह्मणआणिऋषी ॥ ४५ ॥ हरीकीर्तनजागरणें ॥ एका
दशीव्रतआचरणें ॥ हेंदेहतपाचेंमुख्यलक्षण ॥ सेवाकरणेंयागुणीं
॥ ४६ ॥ श्रीगुरुवांचोनीअन्यदेवता ॥ नयेजयाचियेंचित्ता ॥ तोंचि
देहतपाचाभोक्ता ॥ आतांवाङ्मयीतपवार्तातुजसांगूं ॥ ४७ ॥

अनुद्वेगकरंवाक्यंसत्यंप्रियहितंचयत् ॥
स्वाध्यायाभ्यसनंचैववाङ्मयंतपउच्यते ॥ १५ ॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—हेपार्थाश्रवणाहोयींसादर ॥ वाङ्मयीतपज्ञा
नप्रियकर ॥ जैसेंनदुखवितांशेजेभ्रमर ॥ चाखीमकरंदसुंदरपजें ॥ ४८ ॥
अथवापाणीझाडाजाय ॥ त्यासवेंतृणहीसुखीहोय ॥ तैसाहागुणसा
धुसंगेंराहे ॥ यानांवपाहेवाङ्मयी ॥ ४९ ॥ संगतीसुखीराखीजन ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

एकवचनीसत्यभाषण ॥ नदुखवीदुजेयाचेंमन ॥ स्वामीआज्ञाजिवीं धरी ॥ ५० ॥ मूळबीजहिताघटेअंतरीं ॥ अमृतवचनेंसंतोषकरी ॥ बृहस्पतीजैसातमेनाझारीं ॥ अरुंधतीसरीसगुरुवचनी ॥ ५१ ॥ ब्रह्मशालाज्याचेवदनीं ॥ जैशींमुक्ताफळेंरत्नखाणी ॥ ऐशागुणाचेलागावेंचरणीं ॥ हेंसत्यमानींअर्जुना ॥ ५२ ॥ सत्यअभिषवोधहितकारक ॥ जेणेंअज्ञानांसुचेविवेक ॥ तोश्रीगुरुघरींचागुरुपायीक ॥ आतांसांगूंविवेकमानसाचा ॥ ५३ ॥

मनःप्रसादःसौम्यत्वंमौनमात्मविनिग्रहः ॥
भावसंशुद्धिरित्येतत्तपोमानसमुच्यते ॥ १६ ॥ अ० १७ ॥

श्रीभगवानुवाच—मानसतपाचाविचारराया ॥ ऐकवामाधनंजया ॥ कल्पनेचेंजाळेंदूरकरोनियां ॥ स्थीरकरींयामानसा ॥ ५४ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

मानसाम्हणजेआंवरींमन ॥ हेंनआंवरेतरींधरींसत्वगुण ॥ तेणेंवळे-
लुसेंमन ॥ हेंसत्यजाणअर्जुना ॥ ५५ ॥ मनेंमनाविचारकरावा ॥
बुद्धिबोधेंआनंदव्यावा ॥ कैसाआहेतोशोधावा ॥ मगअभ्यासेंलावा
वानेमतसा ॥ ५६ ॥ कुबुद्धीसुबुद्धीविचारकरीं॥द्वैतताटादवडींदुरी॥
मदमत्सरलावींदेशांतरीं ॥ ऐशाविचारींशुद्धीधरीं ॥ ५७॥ हेरूचमा
वमहानास्तिक ॥ परीअभ्यासेंवळवावींनियमिक ॥ मगआपोआप-
सकळिक ॥ साद्यग्राहिकहोतीतुला ॥ ५८॥ यालागींसंगधरावा ॥
तेणेंसुबुद्धिउपजेजीवां ॥ जेसाशीतनिवारणार्थअग्निपाळावा ॥ मग
सुखहोयजीवाआपोआप ॥ ५९॥ नित्यानित्यविचारकरावा ॥ मना
चामार्गशोधावा ॥ मूळबंधबीजाचापाटलागकरावा ॥ हाचीएकब
रवामानसतपी ॥ ६० ॥ सर्वभूतमात्रींअनन्यजीवा ॥ स्त्रीविषयींने-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

मपाळावा ॥ विधामत्तप्रसंगसारावा ॥ विचारकरावापदोपदीं॥६१
कर्मरेखानुलंघवेकवणा ॥ यालागींस्मरावाकेशवराणा ॥ तोकृपासा-
गररक्षीलदीना ॥ पाजीपान्हानिजवत्सा ॥ ६२ ॥ यामानसीकत-
पाचाप्रकाशू ॥ सूर्यावीणशोधावासौरसू ॥ जयाचेंमनघोंटीरामरसू॥
तोपरेपूआत्मसुखी ॥६३ ॥ हीमानसतपाचीज्ञानबुद्धी ॥ जैशीतळ-
हातावरीलरोमशुद्धी ॥ तैसाअंतरात्मागुणेंउद्बोधी ॥ लाववीछंदीं
सत्वगुणीं ॥६४ ॥ एवंशारीरतपमानसीक॥ वाङ्मयीशुद्धधार्मिक॥
होतिन्हीगुणस्वकर्मिक ॥ करींविवेककिरिटी ॥६५॥ आतांपुढीलअ
ध्यायींनिरूपण॥ त्रिगुणीदानाचेंलक्षण ॥ श्रीकृष्णसांगेपार्थालागू-
न ॥ तेंचश्रोतेश्रवणकरा॥६६॥ तुह्मीगुणनिधीज्ञानसागर ॥ पर-
मदयाळूसंतप्रियकर ॥ अभयदानधानिर्मळ ॥ कथारसाळवर्णाव-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

या ॥ ६७ ॥ शेषादिशिणलेवर्णितां ॥ तेथेंपामराचीकायकथा ॥ या
लागींचरणींठेविलामाथा ॥ मायबापसंतांनमोनमो ॥ ६८ ॥ मीतव
अनाथअपराधी ॥ कर्महीनमंदबुद्धी ॥ परीश्रीगुरुरायकृपानिधी ॥
दाविलीसत्बुद्धिक्षणेक ॥ ६९ ॥ असोतोमायबापकृपाळू ॥ तोचिता
रिताआह्मांकनवाळू ॥ आह्मीसहस्त्रअपराधीपरीतोदयाळू ॥ दृढवि-
श्वासपाळूभक्तबिळें ॥ ७० ॥ श्रीनामयास्वामिकेशवराजा ॥ अगाध
महिमाविश्वबीजा ॥ पूर्णानंदपूर्णकाजा ॥ सांगसीनिजगुजाभक्तज-
ना ॥ ७१ ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥ संमतश्रीज्ञानदेवीटीका॥
देहतपलक्षणाविवेका ॥ सप्तमोध्यायींकथियेलें ॥ ७२ ॥ श्रीकृष्णा
र्पणमस्तु ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

CC-0..Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ० ८प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः॥जयस्वधर्मकुळादिवाकरा॥दुरितकाननवैश्वानरा॥
विघ्नहरणाभक्तप्रियकरा॥ सुरासुरावंद्यतूं ॥ १ ॥ तूंचीत्रिगुणात्रिअ-
क्षरी ॥ विठ्ठलनामेंविटेवरी ॥ भक्तापुंडलिकाचेद्वारीं ॥ करकटीवरीउ-
भाअसे ॥ २ ॥ तोचीसकळजीवांचामायबाप ॥ विश्वींभरूनउरला
चिद्रूप ॥ अनन्यशरणतयाहोयसकृप ॥ दावीनिजरूपसोहंमेळीं ॥३॥
ऐशियाबंदूनअनुसंधान ॥ गुणत्रयझालेंदेहतपलक्षण ॥ आतांदान
क्रियेचेंविवरण ॥ सांगेश्रीकृष्णअर्जुनाप्रती ॥ ४ ॥

दातव्यमितियद्दानंदीयतेऽनुपकारिणे ॥
देशेकालेचपात्रेचतद्दानंसात्त्विकंस्मृतम् ॥ २० ॥ अ० १७।

श्रीभगवानुवाच—पार्थासत्वगुणीदानविचार ॥ तुजसांगूंसवि-
स्तर ॥ स्वधर्ममार्गीनिरंतर ॥ सुपात्रनरत्याचावें ॥ ५ ॥ जेंजेंयथाश

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

क्तीमिळेल ॥ तेंतेंदेवोनीसंतोषवीदुर्बळ ॥ ब्राह्मणअतीतप्रेमळ ॥
याचकांसकळतृप्तकरी ॥ ६ ॥ आदरसत्कारेंसन्मानपूजा ॥ दानदे-
ईसुपात्रद्विजा ॥ नित्यपादसेवनब्रम्हपूजा ॥ ऐशाकाजासत्वधर्मी
॥ ७ ॥ भाग्येंवसेलक्ष्मीगेहीं ॥ वरीसत्वगुणीवासनाठेवी ॥ आल्या
अतीताविन्मुखनलावी ॥ गुणाक्रियाआघवीयेधर्मी ॥ ८ ॥ आल्या-
अतीताद्यावेंअन्न ॥ त्याचेंसंतोषीराखावेंमन ॥ मगआपणकरावेंभो
जन ॥ संतोषवीमनस्वधर्मी ॥ ९ ॥ जैशीसुक्षेत्रींपेरणीकेली ॥ वरीप
र्जन्यवृष्टिझाली ॥ शेतींअलोटधान्येंपिकलीं ॥ तापत्रयपळालींक-
र्त्याचीं ॥ १० ॥ तोतापत्रयीगुप्तीझाला ॥ ह्मणेमाझादरिद्रपांगफि-
टला ॥ ऐसाश्रीगुरुरायेंउपकारकेला ॥ देहलाविलासत्वधर्मी ॥ ११ ॥
सुपात्रींदतांउत्तमदान ॥ तेणेंआयुष्यहोयवृद्धमान ॥ ऐसेंश्रीकृष्णें

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi.

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

पार्थालागून ॥ सांगितलेंज्ञानप्रेमरसें ॥ १२ ॥ अतांसुपात्रब्राह्मणा-
वेंकवणासी ॥ आचारविचारवेदराशी ॥ मुख्यपीठिकानिजनामा
सी ॥ विवेकींकेवळधर्मसिंधू ॥ १३ ॥ स्वधर्मीशुद्धआचरण ॥
मोक्षद्वाराचेंनिजज्ञान ॥ तेमहाराजशुद्धब्राह्मण ॥ संतोषीकरणेंत
यासी ॥ १४ ॥ ऐशाजाणावेसुपात्र ॥ येरअवघेपात्रापात्र ॥ परी
याचकींधर्मकारितांनोहेव्यर्थ ॥ शोधोनिअर्थधरामनीं ॥ १५ ॥
ऐसेजेसप्तात्रगुणनिधी ॥ जेणेंवासनाजाळिलीआधीं ॥ तयापाशीं
खेळेनवानिधी ॥ तेथेंदानविधीकोणपुसे ॥ १६ ॥ जरीआपुलेघरींन
सेअन्न ॥ परीअतीतादेववीभलतेकडून ॥ स्वतःसुखदेणेंदुःखभोगून ॥
हेंलक्षणसत्वधर्मीं ॥ १७ ॥ स्वतःआवडीसारखेंअन्न ॥ जेणेंसंतो
षीहोयआपुलेंमन ॥ तेंआनाथाकारणेंदेऊन ॥ वासनाफेडणेंतया

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ची ॥ १८ ॥ इच्छाभूमीदानकरावी ॥ राज्यधनसंपत्तीलुटवावी ॥ आपणब्राह्मणसेवाकरावी ॥ सुखवस्तीराखावीयतिराया ॥ १९ ॥ कृपणेंधनजतनासीठेविलें ॥ तेंपरतमागतांद्विगुणीदिधलें ॥ तेणें त्याचेंमनसंतोपीजाहलें ॥ यानांववाहिलेंसत्वधर्मी ॥ २० ॥ ऐशी हीक्रियासत्वदानीं जोआचरेतोवाढेयोगसाधनीं ॥ हेंश्रीकृष्णेंकथिलें पार्थालागुनी॥तेंचिश्रीगुरुसत्वबोधी ॥ २१॥

यत्तुप्रत्युपकारार्थंफलमुद्दिश्यवापुनः॥
दीयतेचपरिक्लिष्टंतद्राजसमुदाहृतम् ॥२१॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—राजसगुणदानकर्ता ॥ त्याचींलक्षणेंऐक पार्था ॥ मुख्यहेतूरक्षीअर्था ॥ कैंचीवार्ताधर्माची ॥ २२ ॥ अथवा जगलोभेंधर्मीपडे ॥ तरीमुखींनाहींहींअक्षरेंपुढें ॥ जिव्हेनेंभलतेमि

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

षेंबडबडे ॥ धर्मवेळींकृपणजसा ॥ २३ ॥ गृहशांतीलक्षप्रदक्षिणा॥
कर्त्याब्राह्मणाएकपैसादक्षणा ॥ ह्मणेइतक्यांतसंतोषवावेंमना ॥
नघेतरीकठोरवचनींबोलतसे ॥ २४ ॥ घरींपातलेसोयरेश्रीमं
त ॥ लाडूशेवयाकेंशरीभात ॥ घ्याघ्याऐसेंमुखींह्मणत ॥ आग्रह
करीतवेळोवेळां ॥ २५ ॥ गायीदूधभरणादेईल ॥ हाहेतूधरूनि
पोशील ॥ सेवापाळणकरिप्रेमळ ॥ परीअंतरींसकलफळाशा
॥ २६ ॥ कांसेदूधनाहींसेंझालें॥गाईसवनींपाठविलें ॥ सेवापाळ
णअवघेंराहिलें ॥ गुणींगूंतलेरजधर्मी ॥ २७ ॥ आपुलेघरींकार्यसं
धी ॥ पाहूनआमंत्रीशरीरसंबंधी ॥ बहुतलाभव्हावेहीबुद्धी ॥
घरोनीआमंत्रीरिजोगुणी ॥ २८ ॥ वेश्येचेघरींवायनधाडणें ॥ ती-
हीपरतपाठवीलद्विगुणें ॥ ऐशीबुद्धिधरोनिमनें ॥ मैत्रीवाढविणेंप-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

शेपरी ॥ २९ ॥ ऐशाइच्छेचीउपासना ॥ करीतोराजधर्मीशाह-
णा ॥ परीसत्यधर्माविषयींवासना ॥ नयेध्यानींकालत्रयीं ॥ ३० ॥

अदेशकालेयद्दानमपात्रेभ्यश्चदीयते ॥
असत्कृतमवज्ञातंतत्तामसमुदाहृतम् ॥२२॥ अ० १७

श्रीभगवानुवाच—अमंगळपात्रासीं ॥ सदांउद्दितमानसीं ॥
मूळबीजयाज्ञानासी ॥ असत्यमार्गासीसदांरमे ॥ ३१ ॥ जेथेंम्लें
छांचाअसेमेळा ॥ तयावरीप्रीतीचासोहळा ॥ आहारींमद्यमांसजि
वींजिव्हाळा ॥ हातामसीभोळारमेसदां ॥ ३२ ॥ वेश्येचेरूपाभुलोनी ॥
अमोल्यदानदेतिजलागोनी ॥ अथवाकुलहीनस्त्रियाजारिणी ॥ त्यास
वस्त्रभूषणींतृप्तकरी ॥ ३३ ॥ जारिणीस्त्रीवचनींकठोर ॥ परीतोमानी
मनींहर्षथोर ॥ द्विजाचेवचनींत्रासेअंतर ॥ ऐसापामरस्त्रीलोभी ॥ ३४ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

फांसेजुगारींखेळणे ॥ अथवाखेळत्यासद्रिव्यदेणें ॥ नटापाहोनिआ-
लिंगणें ॥ तयासंतोषीकरणेंमनींइच्छा ॥ ३५ ॥ अपरात्रींअथवासां-
जमेळीं ॥ दानदेणेकर्वज्ञावेळीं ॥ ऐशासमयींउदारफळी ॥ धरीअंत-
रींजनलोभें ॥ ३६ ॥ नीचुम तंगासीमैत्री ॥ आपुलेंज्ञानआपणशा-
स्त्री ॥ जेंमनायेंलतेंवंगत्री ॥ अशुद्धमंत्रीवडबडे ॥ ३७ ॥ अवचि-
तकावळाटाळींतसांपडे ॥ तैसेंतामसापर्दघडे ॥ ब्राह्मणादानदेतांब
डबडे ॥ त्रासदेतरोकडेसज्जना ॥ ३८ ॥ ब्राम्हणासीटोंचोनिबोलावें ॥ हे-
ळणाकरोनिदानघ्यावें ॥ निंदाकुटीलपणाआघवे ॥ हेंपार्थाबरवेंताम
सधर्मी ॥ ३९ ॥ आतांपुरेहातामसगुण ॥ मुख्यअभिमानाचेंलक्षण ॥
संगनधरावायाचाआपणा ॥ सत्यसत्यसांगतों ॥ ४० ॥ श्रीनामयावरदा
पांडुरंगा ॥ भक्तमानसचकोरचंद्रा ॥ मुनिजनध्यानाज्ञाननरेंद्रा ॥ प्रेम-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

समुद्रानरहरी ॥ ४१ ॥ नरहरीनरहरीवदतांवाचे ॥ पातकजळेलज
न्मांतरींचें ॥ ऐसेंमहात्म्ययानामाचें ॥ वेदऋषिवदतीसत्यतें॥४२॥
तोचीश्रीविठ्ठलभीमातिरीं ॥ समचरणींउभाविटेवरी ॥ बौद्धरूपसुंद
रमूर्तीसांवळी ॥ भक्तजनांसांभाळीजगतात ॥ ४३ ॥ तोचआमुची
मातापिता ॥ तोचआमुचीकुळदेवता ॥ तोचसखाबंधुरक्षीजीविता॥
शरणतुजअनंतानमोनमो ॥ ४४ ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥
संमतश्रीज्ञानदेवीटीका ॥ दानधर्मशुद्धविवेका ॥ अष्टमोध्यायीक-
थियेलें ॥ ४५ ॥ पुं०

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ० १ प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ जया-
चेंकरितांमूळस्मरण ॥ तुटेजन्मसंसारबंधन ॥ प्रकाशेपरिपूर्णज्ञा-
न ॥ जायनिरसूनदेहबुद्धी ॥ १ ॥ तयाबुद्धीचेंरूपईश्वरीदाता ॥ ग
णेशरूनापमेंधरितां ॥ सिद्धिबुद्धिद्वैतहरिता ॥ तोचित्राताजगाचा
॥ २ ॥ तोबौद्धरूपेंविटेवरी ॥ सन्मुखउभागरुडपारीं ॥ भक्तांभे-
टीदेप्रियकरी ॥ सकळजिवांतरींसारिखा ॥ ३ ॥ नीलवर्णवैकुंठाधि-
पती ॥ भक्तकाजाधरीअवतारक्षिती ॥ पंढरपूरभीमातीरतटीं ॥ भ
क्तांभेटीदेतउभा ॥ ४ ॥ तेभक्तश्रीनिवृत्तीज्ञानदेव ॥ सोपानमुक्ता-
ईनामदेव ॥ गोराकुंभारसांवताकूर्मदेव ॥ आणिपुंडलीकरावमहा-
मुनी ॥ ५ ॥ जोजैसाध्यायमनीं ॥ तैसेंहोणेंतुह्मांलागुनी ॥ अंबऋषी
च्यावचनीं ॥ अवतारधरिलादयाळा ॥ ६ ॥ तुह्मीपतीतपावनश्रीरं

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

गा ॥ रंगायेईतूंपांडुरंगा ॥ बुद्धिभेदाच्याअनुसंगा ॥ लाववींछंदादा सातें ॥ ७॥ श्रीगुरूरूपजनार्दन ॥ बुद्धिभेदाचेंकोणलक्षण ॥ श्री कृष्णउपदेशेंपार्थाचेंमन ॥ श्रवणेंतल्लीनजाहलें ॥ ८॥

प्रवृत्तिंचनिवृत्तिंचकार्याकार्येभयाभये ॥
बंधंमोक्षंचयावेत्तिबुद्धिःसापार्थसात्त्विकी ॥ ३० ॥ अ० १८

श्रीभगवानुवाच—पार्थाजैसाकाष्टींवन्हीआहे ॥ परीघर्षणसं-योगेंप्रगटहोय ॥ ऐसासर्वदेहींगुणराहे ॥ प्रगटहोयवृत्तीसवें ॥ ९। वृत्तिक्रियागुणज्ञानसंपत्ती ॥ बुद्धिलाभहोणेंजाणेंगती ॥ यासर्वांचें चालककर्मसांगाती ॥ तेंकर्ममीश्रीपतीअंगेंवाहें ॥ १० ॥ परीमीन स्तेंकर्माआंत ॥ हेंजाणतीसाधुसंत ॥ कर्ममार्गीजोजैसावर्तत ॥ सुखदुःखभोगीतगुणासवें ॥ ११ ॥ येथेंस्त्रवींचीमतीकुंठीत ॥ शेषा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

दिकांनकळेअंत ॥ दिसेतितुकेंहेंनाशिवंत ॥ यालानींनिवांतभजनीं
रहा ॥ १२ ॥ ह्मणोनिस्वबोधींशुद्धाविवरण ॥ श्रीकृष्णसांगेपार्थाला
गुन ॥ बुद्धिबोधेंशुद्धज्ञान ॥ श्रवणमननकराआधीं ॥ १३ ॥ स्वध-
र्मेंशुद्धचोखाळलें ॥ जेंविधीचेमत्तेंआलें ॥ आचारविचारींसंपन्नभले
॥ तेसत्वबुद्धीसआलेभाग्यवंत ॥ १४ ॥ सत्वबुद्धीचेंकैसेंलक्षण ॥
चतुरधीरउदारशांतमन ॥ मुखावाटेबोलेकोमलवचन ॥ सत्यभाष
णसर्वदां ॥ १५ ॥ निंदाद्वेषादुरीदवडी ॥ घरीगुरुवचनींआवडी ॥
नित्यसत्कर्मींप्रीतिगाढी ॥ नित्यानित्यगोडीहरिनामीं ॥ १६ ॥ भा
वविश्वासदोघेजण ॥ त्यानींबुद्धीचाहस्तदृढधरून ॥ निवृत्तीतटास
नेऊन ॥ ठेविलीजतनसत्वरसीं ॥ १७ ॥ तोचिसत्वबुद्धीदाताज्ञा-
नी ॥ उदारधीरगंभीरमनीं ॥ जाणोनिनदिसेजनालागुनी ॥ ऐशी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

करणीतयाची ॥ १८ ॥ हेंनसाधेदुजियेगुणासी ॥ कां जळअग्नींत नरिघवेजीवांसी ॥ अथवासर्पबिळींहातनघालवेकोणासी ॥ व्याघ्रजाळीसदेखुनीदुरीपळे ॥ १९ ॥ तैसेंहेंसत्वगुणीकर्भआकरणीय॥ करितांउपजेजीवींभय ॥ येणेंसत्वबुद्धिनष्टहोय ॥ परीसाधीउपाय योगबळें ॥ २० ॥ एवंसत्वगुणीबुद्धिश्रेष्ठ ॥ प्रतिपाळितांधर्मवरिष्ट ॥ सदांराहेअंतरनिष्ठ ॥ वासनालोभिष्ठनस्तेत्याची ॥ २१ ॥ असोआतांदुजागुण ॥ राजसबुद्धीचेंऐकाचिन्ह ॥ ऐशियाबुद्धीचेंमुख्य लक्षण ॥ अर्थलक्षूनकामीसरे ॥ २२ ॥

यथाधर्ममधर्मंचकार्यंचाकार्यमेवच ॥
अयथावत्प्रजानातिबुद्धिःसापार्थराजसी ॥ २१ ॥ अ० १८ ॥

श्रीभगवानुवाच—पार्थारजोगुणीबुद्धिश्रेष्ठपणी ॥ मिरवीतस-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

दांडुंकारुनी ॥ मीअधिकारीव्हावेंहाहेतूधरोनी ॥ नबोलेवचनआ-
ढ्यतेनें ॥ २३ ॥ आपलीकीर्तिजगेंवर्णावी ॥ आपुलीयात्राजगेंक-
रावी ॥ नित्यमंडळीसभाअसावी ॥ तेणेंकीर्तिव्हावीआपुली॥२४॥
आपुलीमतिभ्रंवरीकरी ॥ अध्यक्षपणाचीआढ्यताधरी ॥ भ्रमभूष-
णाचीव्यर्थफरारी ॥ अंतरबाहेरवागवी ॥ २५ ॥ संतसंगनआवडे
मनीं ॥ बुद्धिबरळवाचेतणाणी ॥ याबुद्धीचीधावमनीं ॥ हीरजोगु-
णीभावना ॥ २६ ॥ कदाचित्संतसंगेंघडेभजन ॥ परीअंतरींवास-
नामळीण ॥ नाहींप्रेमभक्तिलक्षण ॥ नाहींगुरूखूणउपासना॥२७॥
असोआतांतामसबुद्धि ॥ तुजसांगूंसकळविधी ॥ जोएकचतंतुगु-
णागुणनिधी ॥ तीतामसगुणगंधीश्रवणकरीं ॥ २८ ॥

अधर्मधर्मामिविषायन्यतेवयमाहता ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सर्वार्थान्विपरीतांश्चबुद्धिःसापार्थतामसी ॥ ३२ ॥ अ० १८ ॥

श्रीभगवानुवाच—पार्थातूंउत्तमगुणी ॥ परीहेंअज्ञानलक्षणठे वध्यानीं ॥ जेणेंउत्तमगुणाचीपेरणी ॥ हृदयभुवनींराहेसदां ॥२९॥ अगातामसमतीजैशीसर्पिणी ॥ डावराखीअपुलेमनीं ॥ सदांधुस धुशीतअंतःकरणीं ॥ तिळमात्रमनींदयानसे ॥ ३० ॥ अभिमाना-समूळतमोगुण ॥ त्यातमोगुणाचेअंगींमूर्खपण ॥ मूर्खह्मणजेअज्ञा न ॥ तेणेंमतिभेदलक्षणउरेदेहीं ॥ ३१ ॥ गर्वेंदुसऱ्याचेंउणेंपहावें॥ आपुलेआपत्यासदुःखद्यावें ॥ निंदाभांडवलगर्वेंबोलावें ॥ ह्मामति-गुणस्वभावेंजतनकरीं ॥ ३२ ॥ सगुणदैवतेंनआणीमनीं ॥ निर्गु-णाचीकीर्तिवाखाणी ॥ भलेबोलकेचतुरप्राणी ॥ सिद्धांतभाषणीं-भाटजैसे ॥ ३३ ॥ ऐशियासीनमस्कार ॥ सज्जनकरितीवारंवार ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

साधुसंतज्ञानीनर ॥ नसेवितीद्वारतयाचें ॥ ३४ ॥ स्वतःआपणज
ळे ॥ दुसऱ्याचेनागबीडोळे ॥ सदांवासिकजैसापतंगदीपींसळे ॥
मगआपोआपजळेज्योतीसवें ॥ ३५ ॥ दीपकनिश्चळनिर्मळठायीं॥
पतंगेंफुकटजळावेंदेहीं ॥ ऐसातामसीकुढेहृदयीं ॥ वावनाहींकर्म
सत्ता ॥ ३६ ॥ अन्नअसतांउपवासकरी ॥ तत्प्रसंगींतैसेपरी ॥
राहणेंघडेलौकिकाचारी ॥ एकादशीव्रतकरीसहजची ॥ ३७॥ द्र
व्यालागींक्रोधेंधांवे ॥ श्वासोश्वासव्यर्थखर्चावे ॥ अमोल्यवस्तूत-
यानाठवे ॥ ऐसामतीभावतामसी ॥ ३८ ॥ पार्थाहीतमोगुणीक्रि-
या ॥ मीचउत्तन्नकेलीराया ॥ परीहेदुर्गुणत्यजावया ॥ केली
उपायासन्मती ॥ ३९ ॥ ऐसाश्रीकृष्णत्रितापहर ॥ तेणेंसां-
गितलागुणबुद्धिविचार ॥ आतांपुढीलअध्यायींस्वकर्मविचार ॥ सां

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

गेश्रीधरकौतुकें ॥ ४० ॥ पार्थापरियेसींहेगुण ॥ यामाजीगुंतलेसर्व जन ॥देवदानवआणिऋषिगण ॥ त्रैलोक्यसंपुर्णयामाजी॥ ४१ ॥ति हींचेतीनगुणवेगळे ॥ त्यामध्येंसत्वगुणआगळे ॥ जयाचेनींसंतप-णाअंगींखेळे ॥ तेंसुखवेगळेंआहेजगीं ॥ ४२ ॥ यालागींसंतसंगधरा वा ॥ तेणेंपरमार्थसाधेलबरवा ॥ नामयावरदकेशवआठवा ॥ हृदयीं सांठवाश्रीविठ्ठल ॥ ४४ ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥ संमतश्री ज्ञानदेवीटीका ॥ गुणबुद्धिज्ञानविवेका ॥ नवमोध्यायींकथियेलें॥४४॥ श्रीगोपालकृष्णार्पणमस्तु ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥अथश्रीस्व.गुण.मालिकाअ०१०प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायमः ॥ जयजयाजीज्ञानचंडांशा ॥ भक्तमानसाउदयप्रका
शा ॥ सत्यज्ञानानंदविघ्नेशा ॥ जगन्निवासाआदिमूर्ती ॥ १ ॥ जय
जयाजीविजयसमुद्रा ॥ संकटहरणामुनिमुनींद्रा ॥ भक्तमानसचकोर
चंद्रा ॥ मायारूपीअखंडतूं ॥ २ ॥ जयजयाजीकमलपत्राक्षा ॥ मा
याचक्रचाळकसाक्षा ॥ मनमोहनानिर्विकल्पवृक्षा ॥ दानवशिक्षाका
रका ॥ ३ ॥ षड्गुणैश्वर्यसंपन्न ॥ यशकीर्तिऔदार्यज्ञान ॥ जयजयअ
रीषड्वर्गमर्दन ॥ निरंजननिरूपाधिका ॥ ४ ॥ श्रीशेषशयनाअनं-
ता ॥ अनंतरूपाअपरमिता ॥ अनंतअवतारमायातीता ॥ नकळे-
वर्णितांलीलातुझी ॥ ५ ॥ करवेलपृथ्वीचेंवजन ॥ गणवेलसिंधूचेंजी
वन ॥ पृथ्वीवरीकितीतृण ॥ हेंहीकळेएकमत्तें ॥ ६ ॥ परीतुमचेगु-
णरूपाचेंकीर्तन ॥ करितांथकलेंत्रिभुवन ॥ तेथेंपामराचापाडकोण॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

यालागींशरणप्रभूतुह्मां ॥ ७ ॥ असोआतांपूर्वअनुसंधान ॥ मागी-
लअध्यायींनिरूपण ॥ बुद्धिभेदाचेंलक्षण ॥ श्रीकृष्णेंकथिलेंपार्थासी
॥ ८ ॥ आतांऐकासावचित्त ॥ स्वकर्माचरणींप्रशस्त ॥ श्रीज्ञानदेवी
प्राकृत ॥ तीटीकारूपज्ञानेश्वरी ॥ ९ ॥

स्वेस्वेकर्मण्यभिरतःसंसिद्धिंलभतेनरः ॥
स्वकर्मनिरतःसिद्धिंयथाविंदतितच्छृणु ॥ ४५ ॥ अ० १८ ॥

श्रीभगवानुवाच—ऐकपार्थाश्वेतवाहना ॥ स्वकर्माचीकरूंविवर
णा ॥ उचितजेंआलेंअसेजना ॥ तीविवंचनासांगतों ॥ १० ॥ जैसें
शेतांपर्जन्याचेंपाणी ॥ मिळतांउचितहोतीजनीं ॥ गंगाउचितसाग
रामानी ॥ ऐशीस्वकर्मींपरंपरा ॥ ११ ॥ यानांववर्णाश्रमधर्म ॥ जे
विधीनेंनिर्मिलेनियम ॥ जैशींलेणीअंगाभूषण ॥ सुस्वरुपीजाणामि

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

रविती ॥ १२ ॥ हेंस्वाभावीककर्मांआलें ॥ परीतेंदेहींअसेगुंडिलें ॥
तेंचीआचरावेंहेंभलें ॥ जेंस्विकारिलेंपितरदेवीं ॥ १३ ॥ जैसेंवाडिलां
हातींचेंरत्न ॥ परीपरिक्षकांहातींघेपारखून ॥ तैसेंस्वकर्मआपुलेंआ
पण ॥ घेपारखूनाविधिमतें ॥ १४ ॥ आपुलीचदृष्टीआपणाजवळ ॥
परीदीपाविणदिसेनानिर्मळ ॥ तैसादीपमार्गश्रुतिपहासोज्वळ ॥ मन
करीप्रांजळस्वधर्मीं ॥ १५ ॥ यालागींजातीभेदविचार ॥ तोसह-
जव्हावागोचर ॥ मागीलधरोनियाआधार ॥ करीनिर्धारस्वधर्मी
॥ १६ ॥ अर्जुनाजोवर्तेऐशापरी ॥ आपुलेंस्वकर्मस्वीकारी ॥ तो-
मोक्षाचेऐलतिरीं ॥ उत्तमनरींधन्यतो ॥ १७ ॥ तोआकारनिराका-
रदोन्ही ॥ समसमानअंतरबाहेरमानी ॥ तयानामसिद्धांतज्ञानी ॥
स्वकर्ममानीसत्यजो ॥ १८ ॥ तयाकामीककर्मनावडे ॥ नपरतेमन-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वाउगीकडे ॥ जरीरत्नखाणीदृष्टीपडे ॥ नपाहेतिकडेस्वधर्मी ॥१९॥
तैशीचपरस्त्रीरंभेसारिखी ॥ परीअंतरींमातालेखी ॥ स्वस्त्रियेचेठा-
यींसुखी ॥ वदेमुखींहरीनाम ॥ २० ॥ अहोनित्यकर्मचोखडें ॥ तेंअ-
वस्यदेहाकरणेंपडे ॥ तेणेंवैराग्यपदजोडे ॥ हीप्रचितीकोडेंअनुभवी
॥२१॥ आतांशुभाशुभींसंसारीं ॥ करोनिअकर्तव्यअंतरीं ॥ तो-
ज्ञानीसत्वस्थविचारी ॥ चतुरश्रृंगारीमोक्षश्रय ॥ २२ ॥ आत्मज्ञा-
नाचीकसवटी ॥ तैंहातींलागेध्यानदृष्टी ॥ तेंवैराग्यअंजननामकंठीं॥
करीरहाटीस्वकर्मी ॥ २३ ॥ ऐसेनीमोक्षमार्गाचीयोग्यता ॥ सिद्धी-
सजायपंडूसुता ॥ जोअनुसरेयास्वकर्मपंथा ॥ तोयाअर्थाअनुभवी
॥ २४॥ अर्जुनाजरींजातीधर्मअसेअवघड ॥ अथवाकठोरनीचद्वाड॥
अभंगळमळीणखडेफोड ॥ असोकांरोडभलतैसा ॥ २५॥ जोज्या-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वर्णाश्रमींजन्मला ॥ तोधर्मतेणेंजिवींबाळगिला ॥ वर्णाश्रमीझटे-
शुद्धक्रियेला ॥ तोथोरावलामहालाभा ॥ २६ ॥ येणेंपरिणामशुद्ध-
होइल ॥ जेणेंराखिलास्वधर्मसोज्वळ ॥ कारणमूळबीजधर्मकेवळ ॥
ह्मणोनिअढळकराआधीं ॥ २७ ॥ जैसेंआपुलेसुखाआपण ॥ लिंबा
चारसघेईघोंटून ॥ तेव्हांकडूनह्मणेअंतःकरण ॥ संतोषेंकरूनपीत-
असे ॥ २८ ॥ तैसास्वधर्मजरीझालाकडू ॥ तरीजिवेंमानावाउत्तम-
गोडू ॥ तेणेंस्वमार्गींवाढू ॥ होईलगोडूपरिणामीं ॥ २९ ॥ आ-
पुलाधर्मआपणानावडे ॥ परधर्मीसंतुष्टरहावेंभलें ॥ जेणेंस्वधर्म-
मार्गानिंदिलें॥तेसर्वस्वबुडालेदोहींकडे॥३०॥जैशीआपुलीमाता॥ नी
चदास्यत्वकरीनिजहिता ॥ तरीबाळकेंनिंदूंनयेसर्वथा ॥ यानावरक्षि
तानिजधर्म ॥ ३१ ॥ अथवापाणियासारिखेंउत्तम ॥ घृततेजेंसुंदरप-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

रम ॥ परीमच्छांसकायउपयोगधर्म ॥ रहाणेंकर्मनव्हेत्या ॥ ३२ ॥
ह्मणोनिविहितजयाजेंआलें ॥ तेणेंतेंचआचरावेंभलें ॥ ऐसेनिसंसा-
सारसुखींसुखावले ॥ जेस्थिरावलेनिजधर्मीं ॥ ३३ ॥ यालागींआपु
लाधर्मआपणकरावा ॥ परधर्मउत्तममनींनआणावा ॥ हेंसाचजिवा
पासोनीपांडवा ॥ सांगतोंठेवाजतनकरीं ॥ ३४ ॥ एरवींसंसारींकर्म
करणें ॥ नकेलियाभोगालपतनें ॥ हींपार्थेंऐकोनिवचनें ॥ घालीसा
ष्टांगनमस्कार ॥ ३५ ॥ अहोदेवाधिदेवाश्रीहरी ॥ धन्यतुमच्याउप
देशाचीथोरी ॥ ममअज्ञानजिवींचीअंधारी ॥ पळालीदुरीदातारा
॥ ३६ ॥ हाचिआमुचादृढविश्वास ॥ म्हणूनधरिलीतुमचीकांस ॥ तु
ह्मावांचोनिममजीवास्त ॥ क्षणभरीआसनसेदुजी ॥ ३७ ॥ सकळ-
गुणाचेंगुणतारूं ॥ सकळबुद्धीचेसागरू ॥ सकळज्ञानाचेआगरू ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

आम्हानिरंतरआधारतुझा ॥ ३८॥ तुह्मीअज्ञनाजीवतापसंहारू ॥
सकळजीवांचेसहोदरू ॥ भवतारकदीनोध्धारू ॥ कराउद्धारपति-
ताचा ॥ ३९ ॥ तुह्मीपतिताचेपावन ॥ अनाथदुर्बळांचेंधन ॥ स-
कळविद्येचेंअधिष्ठान ॥ परमपावनधर्मध्वज ॥ ४० ॥ ऐशीउत्तमध
र्मनीति ॥ उपदेशिलीआम्हाप्रती ॥ परीपुढेंश्रवणकरणेंआहेचित्तीं॥
रसाळनीतिबहूगोड ॥ ४१ ॥ ऐकूनपार्थाचेंवचन ॥ श्रीकृष्णबोले-
हास्यवदन ॥ तुजसांगणेंआहेएकलक्षण ॥ जेणेंअद्वैतपणबाणेअंगीं
॥ ४२ ॥ पुढीलअध्यायींकथागहन ॥ त्यागसंन्यासलक्षण ॥ तेंऐं-
काभावीकजन ॥ करीदासनम्रनगुरुपदीं ॥ ४३ ॥ श्रोतेसाधुसंत-
सज्जन ॥ सकळांसविनवितोंकरजोडून ॥ श्रवणार्थीसादरकरापावन
जेणेंफिटेबंधनजीविताचें ॥ ४४॥ तोमायबापविटेवरी ॥ उभाअसे

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

पंढरपुरीं ॥ जडजीवांलागींअवतारधरी ॥ भीमातिरींदिगंबर ॥४५
श्रीपांडुरंगारुक्मिणविरा ॥ दीनोद्धारकाभक्तप्रियकरा ॥ अनंतरूपा
ज्ञानसागरा ॥ पराक्षरानमोनमो ॥ ४६ ॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालि
का ॥ संमतश्रीज्ञानदेवीटीका ॥ स्वकर्मधर्मज्ञानविवेका ॥ दशमो
ध्यायींकथियेलें ॥ ४७ ॥ श्रीपांडुरंगार्पणमस्तु ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञान जिमाउला.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ०११प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ श्रीज्ञानदेवायनमः ॥ जयज
याजीजगदांकुरकंदा ॥ सत्यज्ञानश्रीब्रह्मानंदा ॥ सच्चितानंदाअमूर्त
भेदा ॥ जगद्वंद्याश्रीगुरू ॥ १ ॥ जयजयगलितभेदअखिला ॥ पर-
मपुरुषाअतिनिर्मळा ॥ अनंतकोटीब्रह्मांडपाळा ॥ तुझीलीलाअग
म्य ॥ २ ॥ नमोआनंदानंदअनंगा ॥ सकलअंगचालकाश्रीरंगा ॥
निर्विकारानिर्द्वंद्वअभंगा ॥ अक्षयरंगाश्रीविठ्ठला ॥ ३ ॥ तूंस्वानंदरू-
पसगुण ॥ सकळसंतांचेंसौभाग्यपूर्ण ॥ कींभगवद्भक्तांचेंनिजधन ॥ तें
प्रेमचरणसेवाकरूं ॥ ४ ॥ मागीलअध्यायींनिरूपण ॥ श्रोतींऐकि
लेस्वकर्मगुण ॥ आतांसन्यासत्यागलक्षण ॥ करीविचारअर्जुनस्व
देहीं ॥ ५ ॥ अहोश्रीदेवादिदेवा ॥ सन्यासकींत्यागबरवा ॥ यादो-
होंमाजीभिन्नकेशवा ॥ कायमाधवासांगाआम्हा ॥ ६ ॥ अथवाहे-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

व,गु

दोन्हीभावएक ॥ हामजमानलाआहेविवेक ॥ जैसासंगूआणिसांगा
तिक ॥ दोन्हीएकमार्गेंएकपुढें ॥ ७ ॥ हेंवचनपार्थाचेंऐकिलें ॥ देवें
हर्षवदनेंपाहिलें ॥ म्हणेपार्थाजेप्रश्नसूचले ॥ तेऐकभलेविधियुक्त
॥ ८ ॥ तरीत्यागआणिसंन्यास ॥ हेनमानावेएकांश ॥ भेदाभेदगु-
णक्रियाविलास ॥ अथवाएकगुणदोघांसहेंहीखरें ॥ ९ ॥

काम्यानांकर्मणांन्यासंसंन्यासंकवयोविदुः ॥
सर्वकर्मफलत्यागंप्राहुस्त्यागंविचक्षणाः ॥ २ ॥ अ० ॥ १८ ॥

श्रीभगवानुवाच—अगाअर्जुनातुझेमनीं ॥ त्यागसंन्यासएकदो
न्ही ॥ परीतेंपाहतांशोधोनी ॥ वेगळेह्मणूंतरीएकची ॥ १० ॥ आ
तांसन्यासयानांवह्मणजे ॥ जेंनिकटोनीकर्मसांडिजे ॥ आणिफळमा
त्रकांत्यजीजे ॥ यानांवजाणिजेत्यागपार्था ॥ ११ ॥ परीफळवासना

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कैशीत्यजावी ॥ अथवाकर्मीदृढताकैशीठेवावी ॥ यादोहोंकल्पनेची-
भेदवृत्तिबरवी ॥ सांगूंसकळजिवांनिजप्रेमें ॥ १२ ॥ अर्थप्रेमेंअना-
दिनित्यनैमित्तिक ॥ देहाजडलेकर्मादिक ॥ जैसेंआपोआपपर्वतरोंक
पृथ्वीवरीपसरलें ॥ १३ ॥ झाडेंनलावितांउपजती ॥ तैशीचतृणेंस-
र्वभरलीक्षिती ॥ अनेकवनेंफळभाराप्रसवती ॥ हीअनादिस्थितिमा
येची ॥ १४ ॥ वनींगारांस्नकायउणे ॥ शरीरआपुलेआपणवाढणें ॥
गंगाआपोआपवाहणें ॥ हेंआहेकरणेंअनादि ॥ १५ ॥ पर्जन्यवर्षाव
करावा ॥ सूर्यप्रकाशजगींव्हावा ॥ वायूनेंसर्वजनभुलवावा ॥ अनु
भवीबरवापरीदिसेना ॥ १६ ॥ ऐसाहाअनंतानंत ॥ मायाजाळजेथिं
चातेथ ॥ यानांवनित्यनैमित्तिक ॥ कर्मकरावेंजगानें ॥ १७॥ आतां
यांतकायत्यजावें ॥ तेंतुजकथितोंगुजबरवें ॥ कामीकवासनाविषय

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

संभवे ॥ तोत्यजावामनांतुनीं ॥ १८॥ क्रियाकर्मजोउघडामार्ग ॥ तोतुजदावूंआतांचांग ॥ अहंकर्तव्यपणाचारंग ॥ जगींउदंडगर्जती ॥ १९ ॥ अश्वमेधयागकरावा ॥ अथवादेहउत्तमकार्यीलावावा ॥ अथवाधर्मशाळाजीर्णोद्धारकरावा ॥ हानेममानावाकामिक ॥ २० ॥ हें-काम्यकर्मसक्लेश ॥ जाणावेंयेथेंबहुवस ॥ जन्ममृत्यूस्वर्गीइच्छाआ-स ॥ हीधरिलीकासकामिकी ॥ २१ ॥ ऐसेइष्टापुरतेसकळ ॥ जेंकामनेचेंमुख्यमूळ ॥ देहवासनाहीढिसाळ ॥ गुंतलासबळव्यसनांत ॥ २२ ॥ जोदेहधर्मीजन्मला ॥ तोजन्ममृत्यूच्याझोळींपडला ॥ कामीकवासनेनेंदडपिला ॥ नसुचेत्यालाकांहींएक ॥ २३ ॥ ललाटींजें-लिहिलें ॥ तेंनचुकेकांहींकेलें ॥ जैसेंकाळेंअंगाउटणेंलाविलें ॥ नहोयगोरेंबहुसाळ ॥ २४ ॥ ऐसेंहेंकाम्यकर्मराजस ॥ नानाप्रकारेंअनेक

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

भास ॥ हेसर्वत्यजावेधरोनिकांस ॥ नामींसंतोषीराहूनियां ॥ २५॥
यानांवत्यागलक्षण ॥ येणेंअंगींयेसन्यासपण ॥ व्यर्थदंडछाटीहातीं
धरून ॥ एकहीनिधाननघडेतया ॥ २६ ॥ पार्थासन्यासत्यागदो-
न्ही ॥ यादोहोंमध्येंराहेतोशांतमुनी ॥ ह्मणोनितुजउपदेशाचीकहा
णी ॥ सन्मानेंदोन्हीसांगतों ॥ २७॥ ऐशायुक्तीनेंसुगम ॥ गेलेते-
सन्यासमार्गींउत्तम ॥ अथवाहोकांगृहस्थाश्रम ॥ परीनामींवर्मवेग
ळेंची ॥ २८ ॥ कर्मफळेंगुजमनींनआणावें ॥ अखंडनामस्मरणींरहा
वें ॥ हाचसन्यासजिवेंभावें ॥ तेंज्ञानसंभवेश्रुतिमतें ॥ २९ ॥ जेरं-
गलेअंतरंगीं ॥ अभेदवृत्तिसमसुरंगी ॥ ऐशीजीवृत्तिचांगी ॥ निष्का
मपांडुरंगींरंगले ॥ ३० ॥ हेंकाम्यकर्मकैसेंसांडणें ॥ जैसेंसमूळवृक्ष-
उपटणें ॥ धनत्यागेंदवडणें ॥ भयपळिवणेंहेंवर्म ॥ ३१ ॥ नित्य-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कर्मजेंह्मणीजे ॥ तेंनित्यानित्यसहजे ॥ तेथेंउंचावलेजे ॥ सप्रेमें-
स्वधर्मनीति ॥ ३२ ॥ कर्णेंऐकावाकीर्तनसंवाद ॥ नास्येंघ्यावागं-
धसुगंध ॥ वाचेउच्चारींनामअभेद ॥ हासंबंधकर्मींवसे ॥ ३३ ॥
यालागींसंतींजेंअनुभविलें ॥ तेंत्यानींकर्ममार्गावाळिलें ॥ जैसें-
मूळनक्षत्रीगाळिलें ॥नाहींपाळिलेंशुभकार्या ॥ ३४ ॥ तैसेंनुल्लंघितां-
कर्मरेखा ॥ चित्तदेइंजेनित्यनैमित्तिका ॥ पाठीफळहोकानिष्फळता
नकरीगुंताजिवासितो ॥ ३५ ॥ परीहेनानाविधअनेकभाव ॥ अने-
कमतअनेकठाव ॥ अनेकबुद्धिअनेकलाघव ॥ नधरींहावतेथींची ॥
॥ ३६ ॥ यानांवत्यागूह्मणतीज्ञानी ॥ येणेंचिघडेसन्यासकर्मजनीं॥
एवंसन्यासत्यागूदोन्ही ॥ तुजलागुनीकथियेले ॥ ३७ ॥ सन्यास-
आणित्यागलक्षण ॥ यादोहींचेंमूळबीजकारण॥शुद्धवासनामनापा-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सून ॥ दवडूनिदुरींघालींबापा ॥ ३८ ॥ आतांवासनादूरकरावी-
कैशी ॥ हेंसांगेनतुजयुक्तीसीं ॥ जैशीमाशीलुब्धलीमधासी॥तैशी
गुणक्रियेसींवासना॥ ३९ ॥ रजवासनेचेंकर्मतेंआपस्वार्थी ॥ धनलो
भेंकामीकवृत्ती ॥ तामसीषड्रिपूचेंमाहेरघरकरिती ॥ हेतदुराग्रह-
चित्तींसर्वदां ॥ ४० ॥ सत्वगुणवासनाकरीहरीचेंध्यान ॥ अखंड-
भजनींमनींदयामघन॥बोलेमंजुळवचन॥ एवंत्रिगुणोवासना॥४१
आपोआपवैरबुद्धिदुरीधरी ॥ संतमहंतांचीसेवाकरी ॥ भक्तिभावेंन-
मस्कारी ॥ श्रीगुरूचेचरणासी ॥ ४२ ॥ श्रीगुरूचरणमानीश्रेष्ठ ॥
सर्वदेवाहींवरिष्ट ॥ ऐसाभावजयाचाश्रेष्ठ ॥ तोचवरिष्टत्यागरूपी
॥ ४३ ॥ त्यागआणिसंन्यास ॥ हेदोहींलक्षणींएकवहुवस ॥ वेग-
ळींनामेंपरीक्रियासमरस ॥ परीत्यागविशेषसर्वांत ॥ त्यागलक्षण-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अंगींबाणे ॥ हेंसत्यपूर्वजन्मींचेंठेवणें ॥ अंतरींविरक्तजगलौकिकीं-
जपणें ॥ हेंकठीणवागणेंपडेदेहा ॥ ४५ ॥ यालागींकरणेंसंतसेवा॥
तेणेंजोडेलमार्गबरवा ॥ पूर्णज्ञानसुबुद्धिठेवा ॥ तोसाधेलभावापूर्व-
दत्तें ॥ ४६ ॥ पार्थात्यागआणिसंन्यास ॥ हींचसगुणनिर्गुणनामें-
परियेस ॥ सगुणसन्यासरूपदिसेजगास ॥ त्यागलक्षणीजोत्यास-
तोचिजाणे ॥ ४७ ॥ गुणसत्वत्यागीनयेध्यानीं ॥ कां तोत्यागही-
असेत्रिगुणी ॥ त्याचेंकिंचितवर्मसांगेचक्रपाणी ॥ लक्षद्याअवधा-
नींसज्जनहो ॥ ४८ ॥ राजसत्यागहाबोललक्षण ॥ सूक्ष्मअर्थीनेंश
कवीमन ॥ जेणेंदरिद्रहोईलमोचन ॥ तेंसाधेसंपूर्णमनेंवाचे ॥४९॥
यानांवबोलराजसत्याग ॥ जैसेंबकध्यानधरीचांग ॥ जोंवरीनसाधे
क्षंधानरंग ॥ तोंवरीदावीअंगत्यागाचें ॥ ५० ॥ एवंहाराजसत्या

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ग ॥ आतांतामसत्यागचाऐकाप्रयोग ॥ अंतरींधगधगीतजैसाप
तंग ॥ नवरीसंगकवणाचा ॥ ५१ ॥ तामनेंमानीमीजाहलोंसिद्ध॥
प्रपंचसुखासुखमानीविरुद्ध ॥ ऐसाहात्यागछंदाचागुणगंध ॥ जैसा
परिणामींअंधतयापरी ॥ ५२ ॥ सत्वगुणयागीसत्यस्वधर्मी ॥ ला
भहानीमूयूहेंवर्मआहेकर्मी ॥ हेंजाणोनिनवरीसंगतयाचीउर्मी॥तो
चतुरमर्मीसुलक्षणी ॥ ५३ ॥ हेलक्षणयुक्तसंन्यासत्याग ॥ पार्थाप-
रिसतांदूरहोतीदेहींचेरोग ॥ त्यागेंपवित्रआत्माहोईलचांग ॥ मग
सुखेंसुखाअंगहोयभेटी॥ ५४ ॥ ऐसेंश्रीकृष्णेंपार्थबोधिलें ॥ तेंचज्ञा
नदेवेंज्ञानकथिलें ॥ पुढीलअध्यायींगुणेंगुणबोधिले ॥ तेंपरिसाभले-
भावीकहो॥ ५५ ॥इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका॥संमतश्रीज्ञानदेवटीका
॥ सन्यासत्यागलक्षणविवेका ॥ एकादशोध्यायींकथियेलें ॥ १६ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ०१२प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीआदिनाथायनमः ॥ जयाचेंकरितांमूळ
स्मरण॥तुटेजन्मसंसारबंधन ॥ प्रकाशेपरिपूर्णज्ञान॥ जायानिरसोन
दुर्बुद्धी ॥ १॥ जयाचीवार्णितांगुणकथा ॥ निरस्तेसमूळभवभयव्य
था ॥ निर्दोषपदलागेहाता ॥ श्रवणकरितांकीर्तित्याची ॥ २ ॥
जोविश्वबीजविश्वंभर ॥ जोक्षिराब्धीतनयेचाप्रियकर ॥ जोबिजा
बिजनिर्विकार ॥ सच्चितानंदतनूतो ॥ ३॥ तोचिश्रोतावक्तासाह्य
करिता ॥ श्रवणअर्थीबोधदुहिता ॥ जगंन्नाथमेळींतूंचिआरुता ॥
चरणींमाथानमोनमो ॥ ४ ॥ जयजययादवकुळनायका ॥ जगंनि
वासावेषधारका ॥ गुणावताराभक्तपालका ॥ लावींविवेकाकृपेनें
॥ ५ ॥ भगवत्प्राप्तिगुणवर्णन ॥ याविरहितव्यर्थदेहरक्षण ॥
जसावाळूघाणागाळून ॥ म्हणेकाढीनतेलखरें ॥ ६ ॥ अथवानळी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

फुंकिलीसोनारें ॥ इकडूनतिकडेजायवारें ॥ तैसींतींव्यर्थशब्दभांडारें ॥
नाहींपवित्रगुरूवीण ॥ ७॥ आवडहृदयींमुखींनाम ॥ बीजतंतुसूत्र
धाम ॥ पात्रापात्रविचारधर्म ॥ लौकिकीधर्मसुखीराहे ॥ ८ ॥ धन्य-
धन्यतेचीजन ॥ जेहरिपाठनेमींपरायण ॥ कथाकीर्तननामस्मरण॥
धन्यतेजनयासंसारीं ॥ ९ ॥ संसारह्मणजेसवेसारी ॥ जेदुर्गुणाची
रहाटीकरी ॥ ऐसाअर्थयापदांतरीं ॥ श्रोतेचतूरशोधूनपहा ॥ १० ॥
पाखांडीआणिकुतर्कवादी ॥ यांससांगूंनयेज्ञानकधीं ॥ जैसेंनवज्व-
रादुग्धबाधी ॥ मरणामूळतात्काळ ॥ ११ ॥ असोआतांमागीलअनु-
संधानीं ॥ त्यागसंन्यासऐकिलाकानीं॥ तोंअर्जुनह्मणेसारंगपाणी ॥
गुणागुणाकथनींशेवटची ॥ १२ ॥ श्रीकृष्णम्हणेतूंचतुरशाहणा ॥ भ-
लेंपुशिलेंगुणागुणा ॥ प्रथमत्रिगुणत्याएकत्रिफणा ॥ ऐशीगण-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नानऊघरें ॥ १३ ॥ तेंतुजसांगेनप्रथकप्रथक ॥ गुणीगुणामिश्रीत-
क्रियारूपक ॥ भेदलक्षणकळेसाहजीक ॥ जेनीतिपरमार्थिकमार्ग-
स्फुरे ॥ १४ ॥

त्रैगुण्यविषयावेदानिस्त्रैगुण्योभवार्जुन ॥
निर्द्वंद्वोनित्यसत्वस्थोनिर्योगक्षेमआत्मवान् ॥ ४१ ॥ अ० २ ॥

श्रीभगवानुवाच——श्रीकृष्णह्मणेपार्थापरियेसीं ॥ मिश्रीतगुण-
मिळणीएकमेकासीं ॥ ऐशियागुणाचीगुणक्रियाकैशी ॥ तेंसांगेनतु-
जशींआवडीनें ॥ १५ ॥ शुद्धसत्वांशीतोसत्वगुण ॥ प्रगटलीमाया
प्रकाशीसगुण ॥ तीचदोरूपीझालीआपण ॥ एवंत्रिगुणाधारसर्वसृष्टी
॥ १६ ॥ शुद्धसत्वतोपरमहंसू ॥ तेणेंमूळमायाकेलाप्रकाशू
त्याप्रकाशेंपूर्णरसू ॥ सत्वगुणविलासूघडिमोडी ॥ १७ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

शुद्धहेंअक्षरब्रह्मविशेषण ॥ चतुरश्रोतेतुह्मीपहाशोधून ॥ शुद्धया-
अक्षराचाअर्थगहन ॥ पवित्रपणआणिविस्तीर्ण ॥ १८ ॥ ऐसाजो-
शुद्धसत्वात्मज्योती ॥ जोसर्वजीवांचीप्राणशक्ती ॥ ज्याच्यासत्तेनें
प्राणापानगती ॥ तयाअनन्यप्रीतिनमस्कारूं ॥ १९ ॥ आतांआरं-
भूंगुणीगुण ॥ तिन्हीअवतारमूर्तिमंतपूर्ण ॥ जगामार्गदावावयास-
गुण ॥ झालेनंदनअनुसयेचे॥२० ॥ रजांशीब्रह्मदेव ॥ तमांशीकै-
लासराव ॥ सत्वगुणीश्रीकृष्णमाधव ॥ तोमीभावेंहांकीघोडीं॥ २१
सगुणमूर्तिसगुणध्यान ॥ सगुणलीलाकीर्तिगहन॥ स्वधर्मरक्षावाहें
कारण ॥ अवतारधरणेंजगींआह्मा ॥ २२ ॥ जोशुद्धसत्वांशीजगदी
श ॥ तोसर्वजीवांरक्षीरात्रंदिवस ॥ सर्वसूत्रधारीपरमपुरुष ॥ ब्रह्मां
डाचाईशतोसूत्रधारी ॥ २३ ॥ तोरजतमसत्वावेगळा ॥ जोसगुण-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

निर्गुणींनिराळा ॥ तोसबाह्यअभ्यंतरींव्यापिला ॥ गुणींभरलासर्व-
रसीं ॥ २४॥ तोनामअनामातीत ॥ करोनिअकरिताजगांत ॥ भे
दाभेदरहित ॥ अक्षराविरहीतजनार्दन ॥ २५ ॥ तोतत्वेंतत्वावेगळा
॥ निश्चळवायुचंचळींभरला ॥ संतींतंतूनेंआकळिला ॥ निश्चळींला-
धलागुरुकृपे ॥ २६ ॥ आतांवर्णूसगुणगुण ॥ जेंअवताररूपप्रियपा
वन ॥ रजतमसत्वध्यानाचेंलक्षण ॥ त्याएकएकागुणत्रिकर्मी॥ २७
सत्वगुणींरजतमसत्व ॥ रजोगुणींरजतमसत्व ॥ तमोगुणींतमरज-
सत्व ॥ ऐसेंलिंगटत्वएकमेकां ॥ २८ ॥ प्रथमधरूंहासत्वगुण ॥
त्यासत्वींजडलेत्रिगुण ॥ त्यांतप्रथमसत्वगुण ॥ येणेंसत्वांशीस-
त्वपणनामआलें ॥ २९ ॥ आतांसत्वांशीसत्वलक्षण ॥ तोजगपाळ-
णकर्तानारायण ॥ दयाळूमायबापजगजीवन ॥ तोमीसगुणझा-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

लोंजगीं ॥ ३० ॥ भक्तवचनेंसांभाळावीं ॥ नीचकामेंकरूंलागावीं॥
निजभक्तकंठींचीमाळव्हावी ॥ जडजीवरक्षावेपरोपरी ॥ ३१ ॥ प-
तिताचामीपावन ॥ रक्षावेगायीदेवब्राह्मण ॥ अवतारधरायाहें
कारण ॥ उद्धरावेजडजीव ॥ ३२ ॥ ऐसासत्वांशीसत्वगुण ॥ तो-
विष्णुमाझाअवतारपूर्ण ॥ आतांसत्वांशीरजोगुण ॥ तोसंपूर्णसां-
गतुज ॥ ३३ ॥ सत्वांशीजोरजोगुण ॥ तोब्रह्मदेववेदब्राह्मण ॥
नित्यघडमोडीचेंचिंतन ॥ हेरजोगुणधर्मक्रिया ॥ ३४ ॥ वरीस-
त्वांशीरजोगुण ॥ ह्मणोनिसृष्टिउत्पत्तीचाक्रम ॥ सत्वलक्षणेंदेवप-
ण ॥ गणींआलेंसहजची ॥ ३५ ॥ सत्वरूपीवेदनारायण ॥ त्या-
वेदेंजगींघातलेंमंडण ॥ तयापासोनिभूतभविष्यव्याकरण ॥ शि-
ल्पीजोतिषहींशास्त्रें ॥ ३६ ॥ ध्वनीशब्दवेदप्रगटला ॥ तोशब्द-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

शंकरेंहृदयींधारिला ॥ आणिवेदसृष्टिनिर्माणकर्त्याला ॥ चाळाला
विलायापरी ॥ ३७ ॥ ऐसाहासत्वांशीरिजोगुण ॥ आतांतिसरें
तमसत्वाचेंकैसेंज्ञान ॥ तोशंकरावतारबिजधारण ॥ करीविवरण
अखंडित ॥ ३८ ॥ त्रिशूळडमरूचंद्रधर ॥ तृतियनेत्रींवैश्वानर॥
पिनाकपाणीत्रिपूरगौर ॥ वैष्णवाधारआदिगुरू ॥ ३९ ॥ सत्वां-
शीसत्वगुण ॥ भोळाशंकरउमारमण ॥ कैलासवासीवरदभूषण ॥
देवदानवपाळणनिजभक्तां ॥४०॥ नाहींअपपरअंतरीं ॥ सदांआ-
नंदीजटाधारी ॥ गंगावाहेमस्तकावरी ॥ गळांनागकेंशरीरुंडमा
ळा ॥ ४१ ॥ हेंसत्वगुणशुद्धीचेंकारण ॥ सकळदेवांचेंअधिष्ठान॥
मूळतत्वमस्यादीमहालक्षण ॥ जेणेंशुद्धसत्वगुणअनुभवाये ॥४२॥
तोपिनाकपाणीशशिधर ॥ सकळभक्तांचेंमाहेर ॥ सत्वगुणीध्वज-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

जगाधार ॥ तोपरात्तरदनिबंधू ॥ ४३ ॥ मार्गेराहिलातमोगुण ॥ याचाअंगिकारकरीलकोण ॥ तोशंकरावतारकरीधारण ॥ ह्मणेमो-स्वीकारीनतमोगुणा ॥ ४४ ॥ जैसेंसमुद्रमंथनींविषनिघालें ॥ तेंदेव दानवींअव्हेरिलें ॥ ऐसेंहोतांआदिनाथेंप्राशिलें ॥ मगस्मरणकेलें-शुद्धसत्वीं ॥ ४५ ॥ शुद्धसत्वाचेंशुद्धनाम ॥ तोजपजाणेउमारमण॥ अथवासंतसाधुज्ञानांजन ॥ तेश्रीचरणाविटेवरी ॥ ४६ ॥ असोऐ-स्वाहातमोगुण ॥ यातमोगुणाचेंकायलक्षण ॥ तेंशंकरांगींचेंचिन्ह॥ सुलक्षणश्रवणकरा ॥ ४७॥ गजचर्मव्याघ्रांबर ॥ नरकपालहातीं भयंकर ॥ रुंडमाळामणीकंठींहार ॥ दीनदयाळतृणासनीं ॥ ४८ ॥ हातींत्रिशूळनेत्रींज्वाळा ॥ नागभूषणवागवीगळा ॥ भयंकरशंख वाद्याचावबाळा ॥ करीवेळोवेळांस्मशानीं ॥ ४९ ॥ राखेंतळोळेदि

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

गंबर ॥ नआवडेकोणासींमैत्रीफार ॥ कार्याकारणेंचित्तस्थिर ॥
निर्भयांतरनामजपी ॥ ५० ॥ ऐसेंहेंतमोगुणलक्षण ॥ आवडनिंपा-
ळीप्रीतिकरून ॥ आणिसत्वांशीशांतपण ॥ यानांवगुणसत्वांशीत
म ॥ ५१ ॥ आतांदुसरारजोगुण ॥ त्यांतमिश्रप्रथमसत्वगुण ॥ या
रजांशीसत्वचिन्ह ॥ तेंसंपूर्णश्रवणकरा ॥ ५२ ॥ कथाकीर्तनपुराण
श्रवण ॥ तीर्थयात्राहरीजागरण ॥ यथाशक्तिदेईदान ॥ यज्ञकरणें
नित्यगृहीं ॥ ५३ ॥ सगुणभक्तिपूर्णभावें ॥ नित्यनेमेंस्वधर्मींरहावें ॥
हीवासनाधरीअंतरींभावें ॥ यानांवजाणावेंरजसत्व ॥ ५४ ॥ व्या-
पारधंदासत्यवचनी ॥ घेणेंदेणेंलौकीकपणीं ॥ मोठेपणास्वधर्मींमि
ळोनी ॥ नाचेकीर्तनींगुरुस्तवनें ॥ ५५ ॥ उपासनेचीआवडमोठी ॥
संतचरणींघालीमिठी ॥ देवपूजेचीभक्तिमोठी ॥ नित्यउठाउठीकरी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

आरंभा॥५६॥संतवचनींविश्वासूनर॥स्वधर्मींकरीनित्यविचार॥सुपा-
त्रपाहोनियांद्विजवर॥ संतोषीतकरीतया॥ ५७॥ आतांरजोगुण
रजोगुणामिळणी॥ मिश्रझालेएकस्थानीं॥ तेथेंकायउणेंद्रव्याला-
गुनी॥ गृहदरादीसंपत्ती॥ ५८॥ भरभराटेंव्यापारचाले॥ मीच
कर्ताह्याअभिमानेंडोले॥ जैसाअग्निकुंडांतविंगळलोळे॥ तैसाहाखे
ळेकामरूपी॥ ५९॥ परद्रव्यपरनारी॥ अखंडजपेहृदयांतरीं॥
द्रव्यखर्चितांचुरमुरी॥ वासनाअंतरींमलीनबहू॥ ६०॥ घरांतव
डीलमातापितरें॥ कुशब्देंदुखवीत्यांचींअंतरें॥ नपाहेतोमागेंपुढें॥
सदांउडेतोटुणटुणी॥ ६१॥ दानधर्मींखर्चनहोतां॥ अवचटमोठे
पणायेहाता॥ ऐशीहेरजरजाचीआढ्यता॥ पुरेआतांश्रीकृष्णम्हणे
॥ ६२॥ रजाशींमिश्रतिसरागुण॥ तोतमअतीविस्तीर्ण॥ दो-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

न्हीएकत्रझालियाजाण।।रजांशीतमहेंनामधरी।।६३।।नसेगांठीधनप
रीधैर्यमोठें ।। पोकळशब्दरचीबोभाटे ।। सिद्धांतज्ञानाचेचाउटे ।।
लावीबोटेंभावीकिजना ।। ६४ ।। लौकिकीताठाअभिमानदेहीं ।।
नस्नतीचकळउत्पन्नघेई ।। श्रद्धाभावभक्तिनाहीं ।। भलतेठायींदेह
झिजवी ।।६५ ।। विषयींतत्परकैचियात्रा ।। धर्मकरणेंनाहींसुपात्रा
।। दासदासीकुलहीनमैत्रा ।। लावीवगत्राआपुलिया ।। ६६ ।। निं-
दामत्सरदेखदुखी ।। गोडबोलणेंनाहींमुखीं ।। आपलेंकार्यसाधेपर्यं
तसुखी ।। झालियादुःखीपरदेहा ।। ६७ ।। बाळकापासोनिमातेव
री ।। सदांवसवसेश्वानापरी ।। ऐशियागुणाचीथोरी ।। श्रोतेचतुरां
परिसविली ।।६८।। आतांतिसरागुणजोतामस ।। त्यांतमिश्रझालि
यासात्विकरस।।तयानांवसात्वीकतामसा।।गुणक्रियाविशेषऐकत्याची

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi.

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥६९॥संसारींकंटाळामानणें ॥स्वदांउदासीराहणें॥गोसावीसंन्यासी
होणें॥अथवाभटकणेंतीर्थमिषें ॥७० ॥ स्त्रीदुःखेंदरिद्रेंपीडिलें ॥ ये-
णेंवैराग्यघेतलें ॥ स्वस्त्रीसोडोनीकापडीझाले ॥ बैरागीझालेपशूदे-
ही ॥ ७१ ॥ तीर्थक्षेत्रेंव्रतदान ॥ आल्याअतीतानमिळेअन्न ॥ द्र
व्यगांठीठेवीबांधून ॥ दरिद्रीलक्षणदावीजगा ॥ ७२ ॥ शरीरींवै-
राग्यभस्मउधळणें ॥ मस्तकींमुगुटजटाबांधणें ॥ राखेंतसदांलोळ
णें ॥ यानांवसगुणसत्वतम ॥ ७३ ॥ क्रोधेंसंतप्तहोऊन ॥ बोले-
दुर्वचनींभाषण ॥ सेवानकरीह्मणोन ॥ लावीढकलूनशिष्यांतें॥७४॥
अथवायोगसाधनाऐसेडोळे ॥ गरगरांधुनीकडोफिरविले॥ परीब्रह्म
चर्यव्रतनाहींवाळगिलें ॥ मनाआलेंतेंचिकरी ॥ ७५ ॥ हातामसी-
सत्वगुण॥ ह्मणोनिसत्वेंवैराग्यपण ॥ परीतामसगुणेंनासिलेंज्ञान ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

देहअभिमानक्रोधदेहीं ॥ ७६ ॥ कदाचित्भाग्योदयझाला ॥ त-
रीचपुण्यमार्गसुचेतयाला॥तीर्थदानतपयज्ञाला ॥ साह्यझालाअल्प
दिन ॥ ७७ ॥ नाहींतरीसर्वांसतुच्छमानणें ॥ अहंब्रम्हहृदयींबा-
ळगिणें ॥ आह्मीचश्रेष्ठहेंजनींमिरविणें ॥ कीर्तिवाढविणेंयानांव
॥ ७८ ॥ तात्पर्ययागुणाचेंलक्षण ॥ जैसेंक्रोधेंअतीतादेईदान ॥ अ
थवाबसवीकानधरून ॥ भोजनास्तीपांथिकां ॥ ७९ ॥ ऐसाहात-
मांशीसत्वगुण ॥ आतांऐकारजोगुणलक्षण ॥ मार्गेसारिलातभोगु
ण ॥ म्हणोनिउच्चारतमांशीरज ॥ ८० ॥ त्यातमांशीरजाचामहि-
मा ॥ सांगतोंऐकविरोत्तमा ॥ हाविघ्नसंतोषीकपटविद्येचीसिमा ॥
झालीआम्हांबोलावया ॥ ८१ ॥ जैसेंदुर्योधनेंद्यूतमांडोनी ॥ धर्मा
हरविलेंकपटेंकरोनी ॥ तोहागुणपार्थालक्षदेश्रवणीं ॥ यालागींगु-

॥ ७ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

र्णीलाबींबाण ॥ ८२ ॥ फांसेपारधीवनांत ॥ सुभक्ष्यपक्षांदावोनि-
फांसघालित ॥ पंचाननासहीफसवित ॥ भक्ष्यदावूनिविश्वासें ॥ ८३
विश्वासघातकीहागुण ॥ द्रव्यालेभअतीकठीण ॥ रडोनिमागेवि-
षयदान ॥ ऐसाहानग्नभांडका ॥ ८४ ॥ नकोऐशियाचासंबंध॥ म
हापातकीगर्वगंध ॥ अर्जुनाशोधकरोनिहोईसावध ॥ नपडोप्रसंग
यागुणीं ॥ ८५ ॥ आतांऐकवितीयलक्षण ॥ जोतमांशीतमोगुण॥
तोमहानिर्दयीधर्महीन ॥ अतीमलीननीचजगीं ॥ ८६ ॥ हागुण-
म्लेंछवर्णधुरेचा ॥ अभक्षभक्षदुर्गंधवाचा ॥ पारनाहींपापाचा ॥अ
भिमानाचामहादुर्ग ॥ ८७ ॥ कामक्रोधमोहदंभ ॥ ताठामत्सरा
चाखांब ॥ द्वेषकपटाचामूळआरंभ ॥ दुर्बुद्धिदुर्गंधचाउटी ॥ ८८॥
आणिनिंदेचेकुळगुरू ॥ विश्वासघातकीपरमथोरू ॥ गुरुद्रोहीब्रा-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ह्मणानमस्कारू ॥ जन्मांतरींबद्धेना ॥ ८९ ॥ स्वधर्मींदृढवासना-
नाहीं ॥ परधर्मींरमतांहर्षवाही ॥ जैसावेताळढोलेदोबाहीं ॥ तैसा
हाहीदुराग्रही ॥ ९० ॥ फांसेखेळोनिदुजियाफसविणें ॥ लोभदावू-
नतयासीलुटणें ॥ अधर्ममार्गींज्ञानउपदशणें ॥ हेंजिवेंकरीतोगुण
॥ ९१ ॥ सारांशयागुणाचेंलक्षण ॥ पातकीमलीनज्ञानहीन ॥ प-
रिणामींनाशजन्माकारण ॥ ऐसेंश्रीकृष्णसांगेपार्था ॥ ९२ ॥ पा-
र्थातूंझडझडोनिवहिलानिघ ॥ सत्वगुणापाठीसरिघ ॥ यारजत-
माचाकरींत्याग ॥ पावशीनिर्द्वन्द्वरूपमाझें ॥ ९३ ॥ परीएकहित
गुजसांगणेंराहिलें ॥ तेंतुजपुढेंसांगूंभलें ॥ जैसेंवैद्येंऔषधादिधलें ॥
पथ्यावीणगेलेंवायांसर्व ॥ ९४ ॥ यालागींसांगेनवैराग्यारंभ ॥
जोसत्वगुणाचामूळकोंब ॥ जेणेंगुंतविलेंब्रम्हांडनभ ॥ हरीहरहेरं-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

बसकळजीवीं ॥ ९५ ॥ तैंतत्वज्ञानसांगेनतुज ॥ जैंमहेशपार्वतीचें
गुज ॥ तेंतुआआमालाकळेंआज ॥ निमिसमानेंसव्यसाची॥९६॥
अहोश्रीगुरूमयाज्ञानमाग ॥ प्रगटकेलागुणपसारा ॥ हातुमचें-
रूपेवाशुद्धसरा ॥ प्रपंचसंसारातृप्तकरीं ॥ ९७ ॥ तूंचिआमुचा
श्रोतावक्ता ॥ तूंचिआमुचीगतामाता ॥ तूंचिआमुचीकळदेवता ॥
ब्रह्मानिसत्ताकरूआत्री ॥ ९८ ॥ आतांएकमागणेंदातारा ॥ सत्व
वेराग्यादेयारा ॥ तेणेंनामरूपयाविचारा ॥ लागेलबरापरमार्थी
॥ ९९ ॥ नामस्मरणदृढउपासना ॥ स्वधर्मीचिलशुद्धवासना ॥ स
त्वआहारींश्रीगुरूसरणा ॥ चंचळमनआंवरीबरें ॥ १०० ॥ पुढी-
लअध्यायींनिरूपण ॥ तचींतत्वगुणविवरण ॥ तेंश्रीकृष्ण गेंल
पार्थालागून ॥ संतसज्जनपरिसोतकां ॥ १०१ ॥ श्रोतेहोवोनिसाव

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

चित्त ॥ सादरपरिसाहागुणग्रंथ ॥ सत्यजोडेलपरमार्थ ॥ मनींचाअ
र्थसिद्धिजाय ॥ १०२ ॥ नामयावरदाश्रीपांडुरंगा ॥ रंगायावेंत्वां
दानवभंगा ॥ परात्परातूंअभंगा ॥ प्रेमसंगालावींदासा ॥ १०३ ॥
इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका ॥ संमतश्रीज्ञानदेवीटीका ॥ गुणीगु-
णाचागुणसखा ॥ द्वादशोध्यायींकथियेला ॥ १०४ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउली.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ० १३प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ जयज-
याजीईंदिरावरश्रीरंगा ॥ निजजनहृदयपद्मनीलभृंगा ॥ अजअ
जीतअव्यंगा ॥ सकळारंगातीततूं ॥ १ ॥ नीलग्रीवभूषणअरिरो
हणा ॥ पयाब्धिहृदयरत्नमनमोहना ॥ सगसिजोद्भवजनकनीलव-
र्णा ॥ सत्वमनरंजनावेगळातूं ॥ २ ॥ अनंतकोटीकामसुंदरा ॥ स
कळभूगोलचालकउदारा ॥ परमहंसादीनोद्धारा ॥ निर्विकारानिर्द्वं-
द्वा ॥ ३ ॥ दुर्जनखळदानवकंदना ॥ भवनागविदारकपंचानना ॥
मायामोहावापिनदहना ॥ तमनाशकाज्ञानसूर्या ॥ ४ ॥ निकटभी-
मातटविहारा ॥ आदिपुरुषादिगंबरा ॥ नामयावरदारुक्मिणीवरा॥
समाधीस्थीराअखंडतूं ॥ ५ ॥ जयजययादवकुळदीपका ॥ अंतः
करणचतुष्टयचाळका ॥ सकलब्रम्हांडनायका ॥ यंत्रीदारुकाजया-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

परी ॥ ६ ॥ जनांआदीतूंजगदीश्वर ॥ नाहींद्वैतभेदविकार ॥ तूं-
चिनटलासिसाचार ॥ यालागींनमस्कारतुह्मांआधीं ॥ ७ ॥ सूर्य-
आणिरश्मीदेख ॥ स्फुलींगआणिदाहक ॥ लोहआणिखड्गएक ॥ तैं
साविवेकसर्वजगीं ॥ ८ ॥ धातुआणिशुद्धपात्र ॥ अथवातंतूआणि
वस्त्र ॥ किंवापर्जन्यआणिनीर ॥ तैसातूंश्रीधरव्यापक ॥ ९ ॥ जो
परमात्माशेषशायी ॥ जोक्षीराब्धीचाजांवाई ॥ तीचपंढरपुरचीवि
ठाबाई ॥ राखिल्यागायीगोकुळींतो ॥ १० ॥ नानासाधनींसाधितां
नसाधे ॥ तोभक्तींआकळूनघेतलाआधें ॥ श्रीगुरूप्रसादतत्वबोधें ॥
सुबुद्धिलाधेहागुण ॥ ११ ॥ आताऐकतेंचनिरूपण ॥ जेंसकळवै
राग्याचमळस्थान ॥ जेणेंआत्मरूपाहोयदर्शन ॥ तेंपार्थाजीवनतु
जसांगू ॥ १२ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तत्वविन्महाबाहोगुणकर्मविभागयोः ॥
गुणागुणेषुवर्तन्तइतिमत्वानसज्जते ॥ १८ ॥ अ० १ ॥

श्रीभगवानुवाच—ऐकेंपार्थासुवर्म ॥ जेमेंजीवशीविहोयसम ॥ त्याकर्माचेगुणधर्म ॥ सांगूंउत्तमपरमार्थी ॥ १३ ॥ तत्वगुणींजेवर्तती ॥ तेणेंफिटेसंसारभ्रांती ॥ ऐसेंसांगितलेंआदिमायेप्रती ॥ उपदेशनीतिशंभूनें ॥ १४ ॥ जेतत्वज्ञतत्वस्वीकारिती ॥ तेभक्तिज्ञानवैराग्याचेअधिपती ॥ अथवाभूतभविष्यवर्तमानजाणती ॥ ऐशीहीश्रेष्ठनीतितत्वगुणीं ॥ १५ ॥ जीत्रिपादगायत्रीप्रसवली ॥ तीचत्रिगुणमायाविस्तारली ॥ तीचविगुणतत्वींमिरविली ॥ भेदाभेदबोलीगुणधर्म ॥ १६ ॥ हेगुणपिंडब्रह्मांडींओतिले ॥ हेचअवतारापाठीलागले ॥ हेचपंचतत्वींमिसळले ॥ नाहींवेगळेतिळमा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

त्र ॥ १७ ॥ ऐसाहागुणमायेचाप्रकार ॥ गुणींगोंविलेसुरनरकि-
न्नर ॥ आणिकबाळेंनारीनर ॥ जंगमस्थावरसर्वमही ॥ १८ ॥ हे
गुणसबळअढळ ॥ तेहीतत्वींकरितीबळ ॥ जरीश्रीगुरूकृपाहोयस
बळ ॥ तरींचअचळराहेसदां ॥ १९ ॥ चंचळींचंचळतत्वधरिलें ॥
तेंनामरजाधारेंभरलें ॥ परीतेंवायांनाहींगेलें ॥ जन्मायेणेंजाणेंकेलें
पुनःपुनः ॥ २० ॥ अखंडींअखंडशांतभरलें ॥ जेंमनेंप्रीतीनेंस्वी-
कारिलें ॥ मूळबीजनेमींअजपींधरिलें ॥ तेंओतप्रोतभरलेंसर्वजगीं
॥ २१ ॥ असोआतांरजतमसत्वतेंकैसें ॥ कोणकर्मकायगुणवसे ॥
जणेंभेदवृत्तिनासे ॥ तेंज्ञानअनायासेंसांगूंतुज ॥ २२ ॥ प्रथमस्फु
रणरूपीध्वनी ॥ तीचअर्धमातृकाॐकारस्थानीं ॥ तेंचबीजरूपमा
यात्रिगुणी ॥ प्रसवलीजननीब्रह्मांडा ॥ २३ ॥ रजतमेंकोहंशब्दवृ

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

त्ति ॥ अनादिस्फुरणतीसत्वशक्ती ॥ रूपरसगंधशब्दस्पर्शती ॥ ही
तत्वोत्पत्तीअनादी ॥ २४ ॥ यापासोनिपांचतत्वेंदूसरीं ॥ तेआका
शअग्निधरत्री ॥ पाणीपांचवावायूसूत्री ॥ नाचवीतंत्रीब्रह्मांडा
॥ २५ ॥ पांचाचेपंचवीसजाहले ॥ तेएकमेकांसप्रसवले ॥ तेणेंस-
र्वब्रह्मांडव्यापिलें ॥ हेमाझेंचकेलेअसतीजगीं ॥ २६ ॥ एकूणतत्वें
जाहलींछत्तीस ॥ याआगळींसांगणेंनाहींआह्मांस ॥ पंचकरणीआ
हेसिद्धांतरस ॥ श्रीज्ञानदेवेंकथियेला ॥ २७ ॥ मूळचींजींपांचत-
त्वेंसूक्ष्म ॥ तींप्रत्येकदेहींआहेतस्तम ॥ परीतींशोधिल्यावांचोनि
नकळवर्म ॥ तेंठाऊकसुगमयोगेश्वरी ॥ २८ ॥ इतराहीगतीनेण-
वे ॥ म्हणोनिगुरूसन्नीधअसावें ॥ प्रथमतेणेंपिंडशोधावे ॥ हेंभा-
ग्यमागावेंश्रीगुरूशीं ॥ २९ ॥ आतांगुणाधारेंऐकालक्षण ॥ श्रीगु

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

रूमुखींचेंअमोलवचन ॥ परिसोतसंतसज्जन ॥ पूर्णपणेंचित्तींधरीं ॥ ३० ॥ स्वबोधीज्ञानाचेंमूळतत्व ॥ शब्दस्पर्शरूपरसगंध ॥ ऐसे पांचपरमानंद ॥ देहींआनंदखेळती ॥ ३१ ॥ शब्दआकाशओंकारमातृका ॥ स्पर्शतोवायूअनुभविता ॥ रूपतेंनेत्रींपांहूंजातां ॥ सूर्यप्रकाशतांसहचंद्रीं ॥ ३२ ॥ आपतोसागरउचंबळला ॥ गंधतीपृथ्वीरक्षीजगाला ॥ ऐसाहाअनुभवदृष्टीसभला ॥ उघडदाविला आम्हांतें ॥ ३३ ॥ परीहींचारतत्वेंदृष्टीगोचर ॥ पांचव्याचीअदृश्यशक्तीथोर ॥तीचभगवत्स्वरूपींकरावीस्थीर ॥ महाधीरतोवायूरूपा॥३४॥वायुरूपीआदिनारायण ॥ ऐसेंबोलतीवेदवचन॥ कैसेनीदृष्टीगोचरहोयअनुदिन॥ऐसेंसभाग्यपणकेंजोडे॥३५॥जयासकिळेलहेंवर्म ॥ तोसुपात्रकुळींउत्तम ॥ धन्यत्याचींमातापिताधर्म ॥ उ

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

त्तमोत्तमपवित्रदेह ॥ ३६ ॥ धन्यतोजयाउदरींजन्मला ॥ धन्यती
स्वगु, मातामान्यप्रभूला ॥ कैंचांजन्मत्यानराला ॥ श्रवणकरींयाबोलावी अ० १
रराया ॥ ३७ ॥ तेंवायूतत्वत्रिगुणींभागलें ॥ रजतमदोन्हीजगींमि
रवलें ॥ सत्वगुणींदेववैसले ॥ मौन्यपणेंनिजभजनीं ॥ ३८ ॥ तेदा
नवमानवरजतमदोन ॥ क्रोधकामक्रियाहीन ॥अधर्ममार्गींचालवीत
मन ॥ अवतारसत्वगुणरक्षीतया ॥ ३९ ॥ तेचिसिद्धसाधूसंतमहं-
त ॥ हेईश्वराचेअंगभूत ॥ तोईश्वरवायुरूपअनंत ॥ खेळखेळतबहु
रूपी ॥ ४० ॥ आपणराहूनदुरचेदुरी ॥ हालवीप्रारब्धाचीदोरी ॥
धन्यतोएकजगींसंसारीं ॥ हृदयअंतरींतत्वींकर्म ॥ ४१ ॥ तत्वेंसं
सारपरमार्थीलागला ॥ तोतिहींगुणींविभागिला ॥ प्रथमरजोगुणीं
ओळला ॥ सांगतोयाबोलाओळीनें ॥ ४२ ॥ तीतत्वदोरीत्रिपदरी- ॥ ४

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ओळली ॥ ह्मणोनिदोरीनामपावली ॥ त्यातीनपदरांनामेंठेविलीं ॥
इडापिंगलाआणिशुषुम्ना ॥ ४३ ॥ इडात सूर्यनारायण ॥ पींगला
चंद्रघरोआपण ॥ शुषुम्नातोआदिनाथपूर्ण ॥ सत्वगुणतयाठायीं
॥ ४४ ॥ चंद्रसूर्यप्रकाशवरी ॥ रात्रंदिवसघरटीकरी ॥ परीग्रहगु-
णबैसलापाठिवरी ॥ नसुचेनरींकांहींतया ॥ ४५ ॥ तोसूर्यदक्षिण-
वाहिनी ॥ चंद्रवामनाडीप्रतिदिनीं ॥ शुषुम्नातीमध्यस्थानीं ॥ अ
खंडभजनींनिरंतर ॥ ४६ ॥ सूर्यतमरूपीभासला ॥ रजगुणीचंद्र-
शीतळजाहला ॥ शुषुम्नाराहिलीस्तब्धबोला ॥ टकलागलानिज-
भजनीं ॥ ४७ ॥ एकवीसहजारसहाशेंजप ॥ तीनित्यकरितेआपो
आप ॥ तेंयोगमार्गाचेंतप ॥ श्रीगुरूप्रतापेंकळेलकीं ॥ ४८ ॥ प
रीहेंकैसेनीहातींलागेलधन ॥ तरीपाहिजेअंगींसत्वगुण ॥ त्यागुणें

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

हेंअंगींभूषण॥येईलसंपूर्णवरप्रसादें॥४९॥आतांचंद्रनाडीरजोगुण॥
तीवाहतअसेपूर्ण ॥ तरीतेंशुभचिन्हजाणून ॥ कार्याकारणशघ्रिक-
री ॥ ५० ॥ लग्नमुहूर्तघेणेंदेणें ॥ कार्यघरींसुमंत्रीभेटणें ॥ चंद्रना
डीवरउद्योगींजाणें ॥ शांतराहणेंसर्वकाळ ॥ ५१ ॥ कीर्तनभजन
नामस्मरण ॥ तीर्थयात्रादेवपूजन ॥ दानधर्मगृहाश्रम ॥ हेशुभउ-
त्तमचंद्रतत्वीं ॥ ५२ ॥ पुराणश्रवणकथागायन ॥ शांतरूपीआत्म
शोधन ॥ बीजचिंतनाचेंलावूनिध्यान ॥ यानांवस्मरणनामीरूपी
॥ ५३ ॥ जेंबीजरूपनाममंत्र ॥ तेंगुरूमुखेंघेशुद्धपात्र ॥ तेणेंहोई-
लकुळपवित्र ॥ तेंहेंसर्वत्रमान्यपण ॥ ५४ ॥ दिनीचंद्ररूपीअसावा
रात्रींसूर्यचालवावा ॥ हेंघडूनयेईलकेव्हां ॥ जोसदैवीभावाभाग्य-
निधी ॥ ५५ ॥ एवंचंद्रनाडीशांतीतत्व ॥ शुभकार्यींयोजावीं-

स्वगु, अ०१३ ॥ ५ ।

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

त्वरीत ॥ अनुभवायेईलहेंसत्य ॥ पार्थातूंनित्यविसरूंनको ॥ ५६॥
आतांतामसगुणसूर्याकडे ॥ तोअग्निरूपीजाळीकिडे ॥ तीव्ररूपते-
जापुढें ॥ कोणबापुडेंटिकेल ॥ ५७ ॥ असोतोसूर्यदक्षिणवाहिनी ॥
परीसर्वसिद्धांततयाचीकरणी ॥ रात्रींअखंडधरितांध्यानीं ॥ तोसं
त्यगृहमुनीपदपावे ॥ ५८ ॥ सूर्यरूपीदक्षिणनाडी ॥ तेआपोआ
पबाहेरओढी ॥ जरीदेईलस्वधर्मीबुडी ॥ आपोआपपरवडीकळेल
॥ ५९ ॥ सूर्यनाडीजरींवाहे ॥ तरीसंग्रामींतयाभयकाय ॥ यशकी
र्तिसाधीउपाय ॥ नाहींभयरणभूमीं ॥ ६० ॥ गुरूभेटीअवश्यजा
णें ॥ आसनींशयनकरितांवाहणें ॥ तैसेंचआहारींमैथुनींजपणें ॥
शोधठेवणेंतत्वाचा ॥ ६१ ॥ महावैरीजरीअसला ॥ तरीयासुरेंभे
टावेंत्याला ॥ तोमुखपाहतांसंतोषला॥मैत्रीसीभलाइच्छाकरी॥६२॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

राजद्वारींयशमिळे ॥ सभेसअसतांकोणीनबोले ॥ ऐसेंऐश्वर्यवात-
त्वींमिळे ॥ हेंअनुभवबळेंशोधावें ॥ ६३ ॥ ऐसेनानाप्रकारींअनंत-
गुण ॥ हेतत्वमस्यादिमहाकारण ॥ प्रवृत्तिमार्गविवरण ॥ शांती
प्रकरणपरमार्थी ॥ ६४ ॥ परीयेथेंएककारणआहे ॥ प्रपंचसाधून-
परमार्थपाहे ॥ तेणेंक्षणोक्षणींलक्षभावें॥ध्यानधरावेंश्रीगुरूचें॥६५॥
रजोगुणीचंद्रतत्वनाम ॥ लौकिकींसाधेश्रीमानपण ॥ त्यांतजोपर
मार्थआहेसगुण ॥ तोश्रीगुरूसंपूर्णदावील ॥ ६६ ॥ तमगुणीसू-
र्यतत्वनाम ॥ तोवीरवीरउदारपरम ॥ शांतीवाटेमोक्षसाधन ॥ प
रीतेंज्ञानअसेगुरूगृहीं ॥ ६७॥ ऐसेहेसूक्ष्मरजतम ॥ तुजसांगित
लेंकिंचितवर्म ॥ यावरीपाहिजेविशेषधर्म ॥ तरींतूंपाहेंस्वरोदयीं
॥ ६८ ॥ आतांपाहिलासत्वगुण ॥ तेशुषुम्नामायबाहिण ॥ जगा

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ओखटीपरीआनंदघन ॥ तत्पदींनिमग्नजयध्यानीं ॥ ६९ ॥ तीमा
यबहिणाविठाबाई ॥ रजतमसाधोनितत्वींपाही ॥ तरीचसोयलागेल
कांहीं ॥ इतरउपायव्यर्थश्रम ॥ ७० ॥ श्रीगुरूज्ञानदेवेंदाविलीवा
ट ॥ संतश्रोतयांदिधलाहरीपाठ ॥ प्रथमचरणींबांधिलाघाट ॥ त्या
वचनींथाटलक्षधरा ॥ ७१ ॥ देवद्वारींउभेक्षणभरी ॥ तरीमुक्ती
साधेसहजवरी ॥ ऐसाहास्वल्पमंत्रअसतांघरीं ॥ कांभ्रमेंबोहरीधां
वतां ॥ ७२ ॥ अहाश्रीगुरूरायाकायसांगावें ॥ आह्मादेवद्वारना-
हींठावें ॥ तेंकृपाकरोनिसांगावें ॥ ऐशीजीवेंहावधरलीसे ॥ ७३ ॥
तेसांगूंशुषुम्नामायराणी ॥ जीयोगियांचीनिजस्वामिणी ॥ तिचा
मूळबंधनाभिस्थानीं ॥ तीकूंडलिनीजगदंबा ॥ ७४ ॥ अष्टभुजा-
त्याअष्टपाकोळिका ॥ धरोनिशस्त्रमारीकामक्रोधादिकां ॥ ज्यांत-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

जीवअडकलाअसेमुका ॥ ह्मणोनिजीवलोकांभ्रांतिभ्रम ॥ ७५ ॥
हर्षविषादशोकभय ॥ लज्यातृष्णाकल्पनामोह ॥ याचक्रींपडला
जीवपाहें ॥ अर्जुनाविषादाठावयासंगें ॥ ७६ ॥ यालागींस्वहित-
करीं ॥ लावींअभ्यासअभ्यंतरीं ॥ तेणेंमनगूंतेलसहजपरी ॥ ऐ-
शीचतुरीकोणसांगे ॥ ७७ ॥ मनएकाग्रकरावेंनीट ॥ जेणेंजीव
शीवींपडेलगांठ ॥ हामार्गआहेचोखट ॥ परीशुद्धवाटकोणदावी
॥ ७८ ॥ अहोसर्वेंद्रियांतमनश्रेष्ठ ॥ त्याच्यासत्तनेंधरीलथाट ॥
जिकडेचालवीतिकडेनीट ॥ वासनाघीटबुद्धिसह ॥ ७९ ॥ तीवा
सनाशुद्धहावी ॥ मनेंमनानित्यशोधावी ॥ तत्वेंहृदयमंदिरींस्थीर
करावी ॥ ऐशोजरींजीवींवासनाआहे ॥ ८० ॥ तरीतोदेहपात्रशुद्ध
करी ॥ प्रथमतोश्रीगुरूचरणसेवाकरी ॥ तयावीणनयेहातींदोरी॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

सत्यनिर्धारींवचनहें ॥ ८१ ॥ तोसांगेलबीजमंत्र ॥ तोदेईलतत्वाचें सूत्र ॥ तेणेंमनुष्यदेहहोईलपवित्र ॥ भजनींस्वतंत्रस्वधर्मी ॥ ८२॥ तेणेंनामींरूपींपडलमेळ ॥ नकाघालूंवाचेचागोंधळ ॥ अवघेस्व-छंदीपोकळ ॥ नकाघालूंवेळआयुष्याची ॥ ८३ ॥ नानाहावभावें-कथागायिली ॥ रंगीतकळासुस्वरेंभरली ॥ संगीतनृत्यभ्रमेंभुलवि-ली ॥ विषयींगुंतलेजीवसारे ॥८४॥ सोडाहालोभविषयाचा ॥ येथें-नागवालहीसिद्धवाचा ॥ कोणतरलाऐशियेवासनेचा ॥ सांगासा-चानिर्धारें ॥ ८५ ॥ विषयांधजेअसतीप्राणी ॥ तयासीसांगूंनयेही कहाणी ॥ कायसूकराचंदनमर्दुनी ॥ त्याचास्वभावतोचिकरी ॥ ॥ ८६ ॥ जोंवरदेहींआलीनाहींपात्रता ॥ तोंवरीसांगूंनयेगुजहि-ता ॥ ऐशीगुरुघरींचीआहेमान्यता ॥ जुनाटकथाअनादिही ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

॥ ८७ ॥ कैंपात्रहोईनमीदेही ॥ ऐशीचिंतावाहशीलसबाहीं ॥ त-
रींहरीपाठींलक्षदेईं ॥ शोधोनियांपाहींअर्थाकडे ॥ ८८ ॥ जरीन-
पाहसीशोधोनिअर्थ ॥ तरीदेहींव्यर्थअवघीखटपट ॥ जेणेंमार्गला
गेलनीट ॥ धरीपंथविनियोगें ॥ ८९ ॥ श्रीगुरूघरींचीवाटअवघड
॥ नाहींग्रंथींलिहिलीउघड ॥ कायग्रंथचापसोनीबडबड ॥ वाज-
वितीढोलअहंपणें ॥ ९० ॥ स्वधर्मींक्रियाशुद्धधरावी ॥ गायीब्रा
ह्मणसेवाकरावी ॥ साधुसंतांचीउठाठेवी ॥ करीबरवीस्वधर्मी
॥ ९१ ॥ आल्याअतीताद्यावेंअन्न ॥ करावेंपरजीवाचेंपोषण॥
श्रेष्ठांचाराखावामान ॥ यथाशक्तीकरोनियां ॥ ९२ ॥ दैवेंभा
ग्यपणजरींआलें ॥ माताबंधूभगिनीमुलें ॥ संपत्तीसहआनं
दींडोले ॥ संतापनाहींतिळमात्र ॥ ९३ ॥ कामक्रोधटाका

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

नुभवये ॥ १०० ॥ आतांपुढीलकळसानिरूपण ॥ श्रीगुरूसेवेचेंगु
णलक्षण ॥ सांगूंतुजमूळकारण ॥जेणेंहोयप्रसन्नदयानिधी॥१०१
श्रीनामयावरदापांडुरंगा ॥ यावेंकथेचियाप्रसंगा ॥ निरसोनीयांभ
वभंगा ॥ लाववींरंगायेग्रंथीं॥१०२॥ इतीश्रीस्वबोधगुणमालिका॥
प्रीतिपावोपढंरीनायका ॥ तत्वमस्यादिमहावाक्यविवेका ॥ त्रयो
दशोध्यायींकथियेला ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

वेदुरी ॥ निंदाद्वेशधरूंनयेअंतरीं ॥ सर्वजीवींप्रीतिकरी ॥ जैसा श्रीहरीजगींदूसरा ॥ ९४ ॥ यथाशक्तीदानद्यावें ॥ याचकांक्रूरशब्देंनदुखवावें ॥ संतोषेंपूजासनींबैसवावें॥ नित्यनेमजपावेंहरीनाम ॥ ९५ ॥ गुरुवचनींविश्वासठवावा ॥ गुरुगुजशब्दहृदयींसांठवावा॥ मनेंकरोनिघोंटावा ॥ हृदयींधरावाबळकट ॥ ९६ ॥ उपकाराचेंस्मरणधरीं ॥ अपकारियांसींउपकारकरीं ॥ जरींद्रव्यनसेलपदरीं ॥ तरींवासनाधरींहारिभक्तीं ॥ ९७ ॥ रजतमदोन्हीगुण ॥ मागेंकेलेंयाचेंविवरण ॥ कर्माकर्मअहारलक्षण ॥ उप्तत्तीस्थानस्वधर्मी॥९८॥ तैसेंचयज्ञदानतपकर्म ॥ मानसीकतपतेंहीपरम ॥ देहधर्मीपरमपावन ॥ तेंहीवर्मसांगितलें ॥ ९९ ॥ मागीलनिरूपणींठेवोनिलक्ष ॥ स्वधर्मआचरावाधरोनिपक्ष ॥ गुरुग्रहसिवेसींदक्ष ॥ तेंणेंप्रत्यक्षअ

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्री० ज्ञानराजमाउला.

॥अथश्रीस्व.गुणमालिकाअ०१४प्रा.॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीगणेशायनमः ॥ श्रीसरस्वत्यैनमः ॥ श्रीगुरुभ्योनमः ॥ श्रीमाता
पित्रभ्योनमः ॥ श्रीज्ञानेश्वरनामदेवायनमोनमः ॥ ॐनमोजीसिद्धा
आदिनाथा ॥ गणेशरूपावेदआर्था ॥ मुळगुणागुणउद्भविता॥ नवर्ण
वेसत्ताब्रह्मादिकां ॥ ॥ जयजयाजीउदारा ॥ कौस्तुभवसनापितांबर
धरा ॥ अंबुजवर्णाकोमलशरीरा ॥ पाशांकुशधराश्रीमुर्ति ॥ २ ॥
अनंतकोटीकामसुंदरा ॥ सकळभुवनचाळकउदारा ॥ दुर्जनखलदा
नवविदारा ॥ सज्जनाप्रियकराश्रीअनंतां ॥ ३ ॥ सकळदेवाधिदेवा॥
कृपाळुवाजीकेशवा ॥ महानंदामहानुभवा ॥ नामाअनामातीततूं
श्रीहरी ॥४॥ कलियुगींसाधनसुगम ॥ श्रीहरीतुझेंएकनाम ॥ यावि
रहीतयोगतपसाधन ॥ सिद्धीनपावेसर्वथा ॥५॥ कृतयुगींध्यानेंप्रा
प्ती ॥ त्रेतायुगींमहामखकरिती ॥ द्वापारींराजोपचारेंपूजिती ॥ येणें

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

तुझीप्रीतिश्रीवल्लभा ॥६॥ कलियुगींनामसंगकीर्तन॥ हरीतुजआव
डेमनापासून ॥ तूझियानामींविश्वासठेवून ॥ अनंतभक्तउद्धरले॥७॥
ब्रह्माविष्णुआणिरुद्र ॥ शेषवाचस्पतीपुरंधर ॥ पुराणेंवेदशास्त्रेंस
मग्र ॥ श्रेष्ठनाममंत्रजीवशीवां ॥ ८ ॥ प्रसिद्धव्यासवाल्मिकवामदेव
शुक ॥ प्रल्हादनारदमारुतीजनक ॥ हेतोदिवटेप्रकाशरूपक ॥ अ
ज्ञानजनामार्गदाविला ॥९॥ तोचिमार्गकलियुगींसांप्रत ॥ श्रीज्ञा
नदेवबोधप्राकृत ॥ त्यांतीलगुणीगुणाचाश्लोकार्थ ॥ स्वआत्म
हितगुरूसांगे ॥१०॥ ऐशीश्रीगुरूरायेंकृपाकेली ॥ स्वबोधमालिका
कळसाअणिली ॥ कर्ताकरवितातोसुत्रधारी ॥ आह्मीबाहुलींनिपज
लों ॥ ११ ॥ असोआतांमागीलअनुसंधान ॥ श्रीकृष्णेंकथिलेंतत्वज्ञा
न ॥ तेंऐकूनपार्थासमाधान ॥ अंतरींसंतोषीजहाला ॥१२॥ परी

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

एकशंकाआलीमनीं ॥ बीजनामस्वरूपऐकोंवेकानीं ॥ हेंजाणूनअंतः करणीं ॥ श्रीकृष्णवदनेंसांगतसे॥१३॥पार्थातूझियेप्रश्नोत्तरींसंबोधू॥ संबंधीप्रकटलाज्ञानबोधू॥ बोधेंलाधलासत्भक्तयोगू ॥जन्ममृत्यूमां गूडुरीठेला ॥१४॥ अर्जुनमाझियेवचनींतुझींगोडी ॥ ह्मणूनिमीधु तोतुझांघोडीं ॥यानंवएकवप्रीतिगाढी । जीवोंजिवानसोडीआत्म- रूपी ॥१५॥ अतांसांगेनतुजज्ञान ॥ जेणेंबोधेंअंतःकरण॥ जेंमाझे- जीवोंचेंजीवन ॥ तेंतुजसांगेनऐकपार्था ॥ १६ ॥

ॐतत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधः स्मृतः ॥
ब्राह्मणास्तेन वेदाश्च यज्ञाश्च विहिताः पुरा ॥ २३ ॥ अ० १७ ॥

श्रीभगवानुवाच—पार्थाॐतत्सदाकारू ॥ हेंमूळबीजनामस्व होदरू ॥ ब्राम्हणामहत्वयेणेंचियोरू ॥ यागुणेंसर्वेश्वरूप्रगटदिसे

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust, Funding by of-IKS

॥ १७ ॥ सोहंमार्गप्रवृत्तितट ॥ ओहंनिवृत्तिमार्गनीट ॥ यादो-
पारडींकांटाधट ॥ अवलोकितांटकएकदृष्टी ॥ १८ ॥ हेंउपनिषधा
चेंभूषण ॥ पवित्रनाममंत्रसुगम ॥ जयादेहींयामंत्राचाउगम ॥
तोक्रमीपंथसुगममनासवें ॥ १९ ॥ मनहेंचंचलनआंवरेकोणा ॥ प
रीजोअजपीराहेसमध्याना ॥ तोचिजाणेथेथीलखुणा ॥ यामनपव
नाब्रह्माक्षरी ॥ २० ॥ स्वधर्मीस्वत्वशीलक्रियासंपन्न ॥ आचारवि
चारउपासनासगुण ॥ नित्यनेमीसावधकरीगुरूभजन ॥ नझकवी
मनभलतीकडे ॥ २१ ॥ जैसेंराजयाशिरींरत्नतुरामोतीं ॥ लक्षते
थेंपरीदक्षराजनीतीं ॥ अथवाकृपणाहिंडदेशावरतीं ॥ परीचित्तींध
नठेवा ॥ २२ ॥ तैसेजेसत्वगणीब्रह्मनामधार्मिक ॥ तेकैवल्यमो
क्षाचेपायक ॥ आचरेस्वकर्मीनित्यविवेक ॥ ब्रह्मनामींचुकनपडेत

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

या ॥ २३ ॥ परीहेंसांप्रदायावीणजायलया ॥ यालागींविनियोग
सांगणेंराया ॥ वेगींरीघकरींसंतसेवापायां ॥ तारीलदेहाजडजी
वां ॥ २४ ॥ घरींमहंतांचीकोडोआलिया ॥ करींसत्कारमानपूज-
नींया ॥ संतोपवींतांवलदेवोनियां ॥ मगलागेंपायांअद्वैतपणें॥२५॥
ऐसेंहेंविसत्तिसात्विककर्म ॥ सुखींनामहृदयींब्रम्ह ॥ चित्तबुद्धिठे
वोनिसम ॥ सांडींभयभ्रमपापाचा ॥ २६ ॥ अहोअन्नआणिभुक
॥ आपणापाशींआहेदेख ॥ परीतेंजेऊंनेणेंबालक ॥ तैसेहेमायीक
लोकनेणते ॥ २७ ॥ अथवास्नेहसूत्रवैश्वाम्बरा ॥ झालियाएकवे
ळसूंदरा ॥ जरीहातवटीसाधेवीरा ॥ तरीप्रकाशीपुरापुरीपुरे॥२८
तैसेहेंब्रह्मनामएक ॥ जेंहेंवर्णत्रयात्मक ॥ विनियोगासहसन्मुख॥
कथिलेंसुखजेंममजीवींचें ॥ २९ ॥ तरीनामेंचिअक्षरेंतिन्ही ॥ ॥ ३ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

कर्माआदिमध्येंनिदानीं ॥ प्रयोजावींपैंईश्वरध्यानीं ॥ सांप्रदायध-
नीस्वकर्मीं ॥ ३० ॥ हेचिएकहातवटी ॥ घेवोनिउठेगाकीरिटी ॥
मगआलेब्रह्मविद्येचियाभेटी ॥ उठाउठीनिजलाभा ॥ ३१ ॥ मूळ
आधीतोओंकार ॥ ध्यानेंकरितीगोचर ॥ पाठीआणितोउच्चार ॥
वाचावैखरीआगळा॥३२॥तेंध्यानींरूपींप्रगटे॥उदारवाचामार्गपृष्ठे॥
हेंश्रीगुरूदावीलनेकटें ॥ तयावीणनफुटेहेंअंजन ॥ ३३ ॥ जैसाअं
धारींअभंगदिवा ॥ आहेपरीकैसादेखावा ॥ जरीश्रीगुरूप्रसादेहो-
यवरवा ॥ तरीचयागांवामार्गसुचे ॥ ३४ ॥ यालागींश्रीगुरूउपा
सनाधर्म ॥ हेंकेलियाकळेलवर्म ॥ ह्मणोनितुजसांगूंसेवाधर्म ॥ जे
णेंआत्मसिद्धिसुगमसुखहोय ॥ ३५ ॥

सिद्धिमातोयथाब्रह्मा तथ प्रोतिनिबोधमे ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

श्रीभगवानुवाच——पार्थाजरीकरणेंआहेआत्मसिद्धी ॥ तनमन-
धनेंअर्चनविधी ॥ देहझिजवीश्रीगुरुपदीं ॥ तरीसेवासंन्निधीला
भाअर्था ॥ ३६ ॥ जैसासूर्यप्रकाशतां ॥ अंधारनराहेतत्वतां ॥ कां
दीपसंगेंस्नेहसूत्रलावितां प्रगटतांसहजदीपूची ॥ ३७ ॥ अथवा-
लवणकणपडताजळीं ॥ तेंजळचीहोयएकात्ममेळीं ॥ ऐसासेवकगु
रुवचनेंनातळी ॥ एकओळीहीपूर्वदिशा ॥ ३८ ॥ ऐसालाभसुकृतें
आला ॥ गुरुवचनींविश्वासूभला ॥ द्वैतगिळोनीनिःसंगराहिला ॥
तोचितोभलाइहलोकीं ॥ ३९ ॥ तयासींकोणम्हणेलउणें ॥ हेंबो-
लणेंओंगळवाणें ॥ आकाशानसेयेणेंजाणें ॥ हेंसत्यबोलणेंऐकपा-
र्था ॥ ४० ॥ जेंकर्णींवचनऐकिलें ॥ तेंचहृदयींसांठविलें ॥ भक्ति-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

भावविश्वासेंदृढधरिलें ॥ येणेंबोलेंवस्तुलाभ ॥ ४१ ॥ एसेहेंस्वधर्माचेंफळ ॥ अर्पणईश्वरींकेलेंस्नबळ ॥ पदपावलेवैराग्याढळ ॥ येणें तळमळखूंटली ॥ ४२ ॥ जैसेंसुक्षेत्रआणिभिजट ॥ त्यांतबींपेरिलें गोमट ॥ तरीफळसहजभेटेअलोट ॥ परीचुकवीअरिष्टेंकर्माचीं ॥ ४३ ॥ कर्माचीरेखानुल्लंघवे ॥ ह्मणोनिसंतांशरणजावें ॥ श्रीकृष्णगुजसांगेपार्थासबरवें ॥ तेंश्रोतेपरिस्तावेंअतिउत्तम ॥ ४४ ॥

बुद्ध्याविशुद्धयायुक्तोधृत्यात्मानंनियम्यच ॥
शब्दादीन्विषयांस्त्यक्त्वारागद्वेषौप्युदस्यच ॥ ५१ ॥ अ० १८ ॥

श्रीभगवानुवाच--हेधनंजयाऐकेंतरी॥सत्गुरुसेवाअवधारी ।गुरूजें सांगतीलतीवाटधरीं॥निजअंतरींविवेकतटीं ॥४५॥विवेकगंगातीर्थ तट ॥ त्यांतधुऊंआपुलीबुद्धिमळकट ॥ गाळूनीस्वबोधचांगट ॥ ध

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

रींनीटगुरूपंथ ॥ ४६ ॥ गुरूपंथउपासनाधर्म ॥ कैशीक्रियाका
यनियम ॥ कोणसंप्रदायराहणीवर्म ॥ तेंसर्वकर्मऐकवापा ॥ ४७॥
मुख्यदेहसुक्षेत्रगुणउत्तम ॥ कळलेंपाहिजेसेवाकर्म ॥ हेंजाणूनीन-
स्फुरेतेउत्तम ॥ तेणेंगुरूशोधावा ॥४८ ॥ गुरूस्वधर्मीअथवाब्राह्म
ण ॥ शुद्धआचरणीउत्तमध्यान ॥जेणेंहोईलशांतमन ॥ तेसमखूण
फळविश्वासें ॥ ४९ ॥ गुरूतत्पदव्हावीप्राप्ती ॥ तेणेंउत्तररात्रींउ
जळोनिपातीं ॥ प्रातःकाळींकांकडआरती ॥ करींप्रतिदिनींदेवा
ची ॥ ५० ॥ श्रीगुरूअसतांएकांतस्थानीं ॥ तेथेंनजायआज्ञेवांचू
नी ॥ कर्मफळउदयायेईलजोदिनीं॥ तीसफळरजनीगुरुकृपा ॥५१॥
ऐशीतसदसेवाउत्तम ॥ सदैवभाग्यघडेजयानियम ॥ तोसत्यसत्वा
शींसाधीलकाम॥हापूर्णनियमवचनश्रीचें॥५२॥श्रीगुरूआज्ञालाभफु

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

ली ॥ फुलीनोहेतीबाहुली ॥ शुद्धलेइलीमोतियांचीजाळी॥तीआधार
मुळीब्रह्मांडा ॥ ५३॥ तोदेहईश्वरीविभुतीसाच ॥ सत्वगुणमंडितयो
गिराज॥तयासंन्निधमीपरमात्मासहज॥मागेंपुढेंरक्षीतसें ॥ ५४॥पाहें
प्रत्यक्षतुम्हाआह्मा।कायकोठीलकोणप्रेमा॥साह्यकरणेंआहेआह्मा।
एकसत्यधर्माआकळोन॥५५॥हेंचआमुचेंब्रीदसाच ॥जोजैसाभजेमी
तैसात्यास ॥ हामानीसत्यविश्वास ॥ यापरतीआसदुजनिसे ॥ ५६
जोकरीलमाझेंसत्वध्यान ॥ सत्यवचनीस्वधर्मीमन ॥ तयासीमीरा
दीन ॥ सांभाळीनजाणपां ॥ ५७ ॥ कामीअथवानिष्कामी ॥ शु
द्धअंतरअथवावैरभावनी ॥ अखंडवदेनामवाणी ॥ अंतकाळींधनी-
मीत्याचा ॥ ५८ ॥ ऐशींश्रीकृष्णमुखींचींअक्षरें ॥ ऐकोनिपार्थडोर
लाभारें॥रोमांचीतशरीरजोडोनिद्वयकरें ॥ मंजुळशब्दें बोलतसे ॥५९॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अहोजेगुणउपदेशिलेस्वामी ॥ तेसर्वस्वमनीं धरिलेआह्मीं ॥ परीक
र्तेकरवितेतुह्मी ॥ आतांनिर्भयवरद्यादातारा ॥ ६२ ॥ भयदुःखवि-
षादशोक ॥ मोहेंग्रासलोंहोतोंमायिक ॥ तोनिरसोनीमनझालेंस्फ-
टिक ॥ झालोंनायकस्वधर्मी ॥ ६१ ॥ स्वधर्माचेंजेंभांडवल ॥ तेंआ
जतुह्मीदाविलेंस्वकल ॥ आतांचरणींठेवीनभाळ ॥ करासांभाळदा
साचा ॥ ६२ ॥ ऐशियापरीनारायणें ॥ उपदेशिलेंपार्थाकारणें ॥ जे
णेंसमूळचुकतीजन्ममरणें ॥ तेंशुद्धसाधनेंगुणगीतीं ॥ ६३ ॥
तीगीताश्रीमुखींचीवाणी ॥ प्राकृतशोधश्रीज्ञानदेवकरणी ॥
प्रगटबोलीअमृतवाणी ॥ सखोलगवसणीमीचगुणात्मकी ॥
॥ ६४ ॥ ज्ञानदेवीपायाघातिला ॥ धन्यउपकारजगींझाला ॥ दे-
वालयउभारणीसकलसंतांला ॥ आंतबैसविलाश्रीविठ्ठल ॥ ६५ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

समचरणसाजिरेगोजिरी ॥ श्यामसुनीळमूर्तिओतिली ॥ समसाम्य
सकळांतरीं ॥ विठाईसुंदरीनमोनमो ॥६६॥ हास्वबोधमालिकाग्रंथ
सार ॥ निवडूनिकाढिलागुणप्रकार ॥ नाहींस्वमतपाखंडबोल ॥
अर्थाअर्थीओळसारखी ॥६७॥ स्वबोधबोधेंसत्यभजावें ॥ अभ्यासें
तमगुणाचाळवावें ॥सत्वक्रियेसहृदयींधरावें ॥ जतनकरणेंबीजनाम
॥ ६८ ॥ परद्वारींपरधन ॥ तिकडेनझकवीआपुलेंमन ॥ अखंडधरी
गुरूरूपध्यान ॥ अधर्मीजनासींमैत्रीनको ॥६९॥ उपासनेचीनिंदा
करी ॥ श्रीगुरूसींबोलेभलतेपरीं ॥ ऐशियाचासंगनधरीं ॥ तो
अधमअंतरींमानावा ॥ ७० ॥ त्याचेंनपाहावेंवदन ॥ ऐशीश्रीज्ञान
देवेंलिहिलीखुण ॥ संतींपहावेंग्रंथशोधून ॥ दोषसर्वथाठेवूंनये॥७१॥
जेदेशींश्रीगुरूवासकरी ॥ मार्गलक्षहृदयांतरीं ॥ मनामाजीआठव

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

धर्म ॥ जपेनिरंतरहरीनाम ॥ ७२ ॥ ऐसेनेंश्रीगुरूआशिर्वादओ
ळला ॥ स्वगुणगुणचरित्रेंप्रसादजाहला ॥ श्रवणपठणकरीत्यान
राला ॥ श्रीविठ्ठलराउळांतभेटे ॥ ७३ ॥ याकथेचाअर्थगुणीगुणावें
आपुलेजीवींअनुभवावें ॥ तेणेंसुखहोईलस्वभावें ॥अभ्यासीलावावें
नित्यमन ॥ ७४ ॥ भोगभोगूनअभुक्ता ॥ कार्यकरोनिअकर्ता
॥ जरीसाक्षत्वेंपाहूंजातां ॥ तरीश्रोतावक्तातूंचिपैं ॥ ७५ ॥
दृश्यादृश्यदर्शन ॥ ज्ञाताज्ञेयआणिज्ञान ॥ ध्याताध्येयआणि
ध्यान ॥ हीत्रिपुटीत्रिगुणतूंचितूं ॥ ७६ ॥ श्रोतावक्ताश्रीपांडु
रंग ॥ वंदूंसंतसज्जनअंतरंग ॥ सुबोधगुणग्रंथप्रसंग ॥ दाविला
चांगश्रीगुरूनें ॥७७॥ श्रीगुरुविश्वनाथमाउली ॥ दासमनानंदीप्र
गटली ॥ अभ्यासेंगुणकळीफूलली॥स्वनेत्रकमळींबीजमंत्रें ॥७८॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

धीटपणेंबोबड्याबोलीं ॥ बोलिलोंपणआधारतूंचिमाउली ॥ तु-
मचियेसत्तेंजीवाणीवदली ॥ तीरसाळबोलीकृपाबळें ॥ ७९ ॥ श-
ब्देंशब्दजोडला ॥ तेणेंकार्यपरमार्थघडला ॥ नसेयादेहींभक्तीप्रेम-
जिव्हाळा ॥ तुमचीचकळाअक्षरी ॥ ८० ॥ जैसेंउपदेशिलेंमना ॥
तैसेंचअक्षरींलिहिलेंगुणा ॥ हीनव्हेमाझेमतीचीकल्पना ॥ सत्य-
सत्यवचनआणतुझी ॥ ८१ ॥ बुद्धिदातातूंसर्वेश्वर ॥ ज्ञानराज-
ज्ञानसागर ॥ तूझियेसत्तेचाउपकार ॥ कितीह्मणोनिवर्णावा ॥
॥ ८२ ॥ जैसारांवापढोंशिकविला ॥ तेंऐकतांसंतोषपढवित्याला ॥
तैशियास्वबोधींआवडतुह्माला ॥ ह्मणोनिप्रगटकेलागुणग्रंथ॥८३॥
अबध्धवाणीअल्पमती ॥ कवित्वनाहींव्युत्पत्ती ॥ तुह्मींसंतकृपाळू
चक्रवर्त्ती॥धराहातींनिजदासा ॥८४॥ तोगुरूआशिर्वादओळला॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

गुणग्रंथार्थीसंपविला ॥ जैसाचतुर्दशरत्नेंसागरप्रसवला ॥ देवदा-
नवींमंथिलातो ॥ ८५ ॥ अथवाचतुर्दशअनंताच्यागांठी ॥ अनं-
तरूपवाहेकंठीं ॥ सप्तस्वर्गसप्तपाताळसंपुटीं ॥ रचिलीसृष्टीचौ-
दांत ॥ ८६ ॥ चवदाकल्पचवदाभुवनें ॥ अथवाचवदाब्रह्मरूपा-
चींवाहनें ॥ चतुर्दशविद्यागातीगाणें ॥ तेचिचवदाभजनेंचक्रता-
ली ॥ ८७ ॥ रंगींनाचवीगुरूमाउली ॥ संतसंगेंभाग्यउदयाआलीं
॥ सत्वस्थपणेंलीलावाढविली ॥ प्रगटकेलीसाउलीवासनेची॥८८॥
हीश्रीगुरूकृपेचीउभारणी ॥ गुणग्रंथाकेलीपेरणी ॥ प्रथमोध्यायीं
सिद्धविनवणी ॥ ठेविलेंचरणींभाळउगें ॥ ८९ ॥ द्वितीयोध्यायींनि
रूपण॥मायागुणत्रयीनिर्माण ॥ श्रीकृष्णउपदेशअर्जुनाकारण ॥ हें
निरोपणअनादीचें ॥ ९० ॥ तृतीयचतुर्थीवर्णन ॥ चारीवर्णउत्प-

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

त्तीस्थान ॥ क्षत्रियवैश्यशूद्रब्राह्मण ॥ शास्त्रप्रमाणश्रीगीता ॥९१॥
पांचव्यांतआहारलक्षण ॥ त्रिगुणीभोजनपरिपाठनेम ॥ आवडी
ओळखावीरसखूण ॥ हेंसांगेश्रीकृष्णअर्जुना ॥ ९२ ॥ साहव्यांत
यज्ञकर्म ॥ सातव्यांतमानसिकतपपरम ॥ वैराग्यशीलज्ञानउत्तम॥
आचारानियमसत्वगुणी ॥ ९३ ॥आठव्यामाजीधर्मआचरण ॥ न
वव्यांतबुद्धिभेदाचेनियम ॥ अंतरशुद्धीचेंशहाणपण ॥ देवेंगुणसां
गितला ॥ ९४ ॥ दशमाध्यायींकर्मइंद्रिय ॥ शुद्धमार्गीसाधेउपाय
जेणेंजोडतीपांडुरंगपाय ॥ तेंरूपराहोनवृत्तीतटीं ॥ ९५ ॥ एकाद
शींएकवृत्त ॥ त्यागसन्यासदोन्हीरहित ॥ दोन्हीसाधोनीधरीपर
मार्थ ॥ हाचिअर्थत्यांतआहे ॥ ९६ ॥ बाराव्यांतगुणीगुणामंथ
न ॥ तेंपरमसुंदरसांख्यज्ञान ॥ तेराव्यांततत्वलक्षण ॥ सांगेश्री

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

।स्व,गु

कृष्ण गायात ॥ ९७॥ आतांशेवटीलकळसींनिरोपण ॥ श्रीगुरूसीं
अनन्यभावेंनमन ॥ हेंचतुर्दशाध्यायींनिरोपण ॥ केलेंसंपूर्णगुरु
सत्तें ॥ ९८ ॥ आतांनमस्कारसकळसंतांसीभावें ॥ जेअद्वैतभावा
चेराणिवे ॥ तयांनमस्कारजिवेंभावें ॥ सादरव्हावेंश्रवणार्थीं ॥९९॥
श्रवणातुह्मीव्हालजरींसादर ॥ अर्थज्ञानीपरमउदार ॥ हेंदानज्ञा
दासानिरंतर ॥ आठवूंउपकारनिशिदिनीं ॥ १०० ॥ हेंबोलणेंन
साजेजिवास ॥ परीआमुचाहढचरणींविश्वास ॥ ह्मणोनिधरिलो
तुमचीकांस ॥ नकरींउदासदीनातें ॥ १ ॥ वेडीवांकडीवदवि
लीवाणी ॥ परीपुरवितेतुह्मीउदारज्ञानी ॥ दुजाभावनयेऊंद्यावा
मनीं ॥ हीचविनवणीपदोपदीं ॥ २ ॥ सकळगुणाचेंगुणतारू॥
अज्ञानजीवतापसंहारू ॥ सहोदरसकळजिवांउपकारू ॥ करींभव

अ० १,

॥ ९ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

समुद्रपारूढातारा ॥ ३ ॥ आकारनिराकारदोन्ही ॥ हेतुमचे हृदयस्थानीं ॥ दोहींचीएकपणेंमिळणी ॥ हीज्ञानदेवींकथनींकथि येली ॥ ४ ॥ यात्रिगुणींअनंतबंड ॥ येणेंचीवाढविलेंपांखांड ॥ नानापरीशब्दवितंड ॥ बोलप्रचंडरजतमीं ॥ ५ ॥ ह्मणोनिरज तमगाळावीं ॥ सत्वगुणीलेणील्यावीं ॥ तेणें शुद्धसत्वाचीपदवी ॥ श्रीगुरुगौरवींअनुभवें ॥ ६ ॥ धन्यधन्यश्रीज्ञानराजमाउली ॥ जडजिवांसोपीपायवाटकेली ॥ उपकारनफिटेजन्मगेलियाकोडी ॥ परिस्मरणींआवडीघादीना ॥ ७ ॥ त्याआनंदेंगायीनगीत ॥ तुमचेवचनाठवीनहेत ॥ नआवडेदुजयाचीमात ॥ परमामृत नाममुखीं ॥ ८ ॥ संतद्वाराचकिरसुणी ॥ होवोनिराहावें आवडेमनीं ॥ परीहाहेतपुरविण्याधनी ॥ निजजननीसंतमाय ॥ ९ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

अथवादेवद्वारींरंगमाळा॥ तेथेंदेहाझिजवीनआबळा॥ नाचेरंगींसुखसो
हळा ॥ होईनकांबळाकीर्तनतळीं ॥ ११० ॥ जैसेंश्वानरक्षीद्वार॥तैसा
मीतुमच्यावचनींलक्षधर ॥ सांगालतेकामींतत्पर॥जरीकृपासमधीर
गुणरसीं ॥ ११ ॥ जयजयाजीसाधकरक्षका ॥ जयजयाजीशून्य
विवेका ॥ जयजयाजीनिःशुन्यचाळका॥पाठिराखादीनांचा॥ १२ ॥
जयजयाजीप्रणवस्थाना ॥ तत्वाधारीमायाभूषणा॥अढळललाटींसू
क्ष्मरंजना ॥ परिसावीविज्ञापनादीनाची ॥१३॥ याग्रंथींअभयवरदे
ई॥जेणेंरजतमगळतीदेहीं॥स्वबोधाचीठेवठेवी॥मनचित्तगोंवीबीजमं
त्रा ॥ १४ ॥ बीजश्रीगुरूअमृतवाणी ॥ कृपाळूपणेंअभयवाणी ॥
जोविश्वासेंपठनकरीनिशिदिनीं॥ तयायमसदनींजाऊंनेदी ॥ १५॥
हेंवचनमाझेंसत्य ॥ सत्यअनुभवघेमगमानींअसत्य॥सत्यअसतांअ

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

भ्यासीनित्य ॥ ईश्वरप्रीत्यर्थकरींमना ॥ १६ ॥ ऐसाश्रीगुरूप्रसाद
झाला ॥ पुढारीवाचातोचबोलला ॥ मात्रमातृकाआधारजीवाला ॥
पुरविलालळादासाचा ॥ १७ ॥ याग्रंथींचाइतिहास ॥ वेडीवां
कुडीधरुनीकांस ॥ पाडुरंगचरणींदृढविश्वास ॥ तेणेंफेडिलीआलमाय
बापें ॥ १८ ॥ माहुलीनगरींकृष्णातिरीं ॥ स्वबोधउपदेशसंगमे-
श्वरीं ॥ श्रीगुरूविश्वनाथकृपाओळली ॥ सुबोधअंतरींवसविला ॥
॥१९॥ मन्मथसंवत्सरसोळावारा ॥ अधिकमासत्रिसालींआगळा ॥
शुद्धत्रयोदशीगुरुजवळा ॥ स्वबोधगुणचाळासंपविला ॥१२०॥ दास
मनानंदरायाविनंतीकरी ॥ सकळसंतमहंतांनमस्कारी ॥ दीनअपरा
धीलक्षपरी ॥ तुम्हीवसोनिअंतरींक्षमाकरा ॥ २१ ॥ श्रीआळंदी
पुरपवित्रस्थान ॥ [illegible]श्रीज्ञानराजसमाधिस्थआपण ॥ अज्ञानजीवां

CC-0. In Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

लागींअवतारपूग ॥ हेंजाणूननमस्कारीपुनःपुनः ॥ २२ ॥ जैसेंगं
गेसअभिषेकगंगापाणी ॥तैशीहीकरणीआलीघडोनी ॥श्रोतावक्ता
श्रीपाडूंरंगचरणीं ॥ शेवटीलविनवणीकरींकृपा ॥ २३ ॥ श्री
नामयावरदाकेंशवराया ॥ साभांळींआपुलीहीसर्वमाया ॥ उणेंपु
रवींतुझेंतूंसखया ॥ लावींगुणगायानामरुपीं ॥ २४ ॥ इतिश्री
स्वबोधगुणमालिका॥ संमतश्रीज्ञानेश्वरीटीका ॥ श्रीगुरूसांप्रदाय
ज्ञानाविवेका ॥ चतुर्दशाध्यायींसंपविला ॥ १२५ ॥ श्रीज्ञानादे
वार्पणमस्तु ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

हा ग्रंथ महादेव आपाजी मुळे यानीं मंडळीच्या सहाय्यानें प्रसिद्ध केला तो विठोबा कृष्णाजी माने यानीं आपल्या सौजन्यमित्र छापखान्यांत छापिला मिती माघ शु० १० गुरुवार शके १८०८ व्ययनामसंवत्सरे. किंमत १ रुपया.

ह्या ग्रंथासंबंधी सर्व हक्क सन १८६७ च्या २९ व्या आक्टा प्रमाणें मुळे यांणीं आपणाकडे ठेविला आहे.

समाप्त.

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi

Digitized by eGangotri and Sarayu Trust. Funding by of-IKS

3858

श्रीकृष्णार्पणमस्तु.

॥ इतिश्रीस्वबोध गुणमालिका ग्रंथ संपूर्ण. ॥

शके १८०८ व्यय नाम संवत्सरे.

SRI JAGADGURU VISWARADHYA
JNANA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY,
Jangamwadi Math, VARANASI.
Acc. No. 3858

CC-0. Public Domain. Jangamwadi Math Collection, Varanasi